

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
ปัจฉิมาภรณ์ บุญศิลป์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มิถุนายน 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

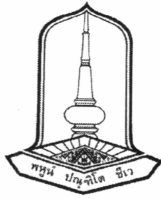

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
ปัจฉิมาภรณ์ บุญศิลป์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มิถุนายน 2557
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาชั้นคว่ำอึสระ ได้พิจารณาการศึกษาชั้นคว่ำอึสระ
ของนางปัจฉิมาภรณ์ บุญศิลป์ แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาชั้นคว่ำอึสระ

.....
Shyue Chan

(ผศ.ดร.นิราศ จันทร์จิตร)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

.....
Sur Orn

(อาจารย์ สุชีรณณ์ อามาตย์บัณฑิต)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาชั้นคว่ำอึสระ)

.....
Dr. Wachchai Jitranonth

(อาจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์)

กรรมการ

(อาจารย์บัณฑิตศึกษาภายนอกภาควิชา)

มหาวิทยาลัยอุนุมัติให้รับการศึกษาชั้นคว่ำอึสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
Ph.D. Dr. Phacharavit Jantarasilasit

(ผศ.ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสร)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
Ph.D. Dr. Paradichu Teedatool

(ศ.ดร.ประดิษฐ์ เทอดทูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 30 เดือน มิ.ย. พ.ศ. 2557

ประกาศศุภผลการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และการให้คำปรึกษา ตลอดจนให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์สุชีริณณ์ อามาศย์บัณฑิต อาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระ อาจารย์ ดร.ณภัทรวรรณ ธนาพงศ์อนันท์ ประธานกรรมการสอบการศึกษา ค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ศึกษา ค้นคว้า ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ คณะอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะอาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน ที่กรุณาให้การอบรมสั่งสอนข้าพเจ้าตั้งแต่แรกเข้าศึกษาจนถึง ปัจจุบัน

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการกวดา พิทักษ์โคธากุล ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชาติ แสงไกร อาจารย์ประจำภาควิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และคุณพรมณี หาญหัก ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำที่เป็นประโยชน์ ต่อการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวิฑิตยา อำเภออุทุมพรพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 และคณะครูโรงเรียนชุมชนวิฑิตยาทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความ สอดคล้องและความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือ และเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบบูชาพระคุณ บิดา มารดา และบูรพาจารย์ ที่ให้การศึกษอบรมสั่งสอนให้มีสติปัญญา และคุณธรรมอันเป็นเครื่อง ชี้นำทางสู่ความสำเร็จในชีวิต

ปัจฉิมภาพณ์ บุญศิลป์

ชื่อเรื่อง	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ
ผู้ศึกษาค้นคว้า	นางปัจฉิมาภรณ์ บุญศิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์สุชีริณณ์ อามาตย์บัณฑิต
ปริญญา	กศ.ม. สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2557

บทคัดย่อ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนธวัชวิทยา อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 กำลังเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการวิจัยกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว รูปแบบ ABA (Withdrawal Design) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ จำนวน 18 แผน แผนละ 30 นาที ซึ่งทุกแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมาก และแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนทั้ง 6 พฤติกรรม รวม 12 ฉบับ วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน โดยหาค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกต พฤติกรรมด้วยสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOR = Interobserver – Reliability) ร้อยละ 80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 แสดงพฤติกรรมไม่ตั้งใจลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 69.24 พฤติกรรมไม่อดทนลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 23.08 พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 71.60 พฤติกรรมลุกจากที่นั่งลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 67.12 พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียนลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 66.76 และพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 64.14 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 แสดงพฤติกรรมบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้แก่ พฤติกรรมไม่ตั้งใจลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 79.82 พฤติกรรมไม่อดทนลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 68.00 พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 68.01 พฤติกรรมลุกจากที่นั่งไม่ลดลงจากระยะเส้นฐาน 53.61 พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียนลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 63.3 และพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 62.03

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 แสดงพฤติกรรมไม่ตั้งใจ หุนหันพลันแล่น ลุกจากที่นั่ง และส่งเสียงดังในห้องเรียน หลังการทดลองลดลงกว่าก่อนการทดลอง ส่วนพฤติกรรม ไม่เป็นระเบียบ ไม่อดทน และทำร้ายร่างกายเพื่อน ก่อนและหลังการทดลองมีการแสดงพฤติกรรมใกล้เคียงกัน และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 แสดงพฤติกรรมบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้แก่ ไม่ตั้งใจ ไม่เป็นระเบียบ ไม่อดทน หุนหันพลันแล่น และลุกจากที่นั่ง หลังการทดลองลดลงต่ำกว่า ก่อนการทดลอง ส่วนพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนและส่งเสียงดังในห้องเรียน ก่อนและหลังการทดลองมีการแสดงพฤติกรรมใกล้เคียงกัน

สรุปว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สามารถลดพฤติกรรมได้ จึงเห็นสมควรว่า ครูควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมศิลปะไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับเด็กเรียนร่วมต่อไป

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ
	ภูมิหลัง
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า
	นิยามศัพท์เฉพาะ
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	เอกสารที่เกี่ยวข้อง
	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
	กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
	พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการปี 2551
	แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล
	เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
	กิจกรรมศิลปะ
	กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
	การปรับพฤติกรรม
	การวิจัยตัวอย่างเดียว
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	งานวิจัยในประเทศ
	งานวิจัยต่างประเทศ
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
	การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
	ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า
	การจัดกระทำกับข้อมูล
	การวิเคราะห์ข้อมูล
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	103
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	103
สรุปผล	103
อภิปรายผล	104
ข้อเสนอแนะ	106
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ	112
ภาคผนวก ข ผลการประเมินแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ ต่อการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ	126
ภาคผนวก ค ตัวอย่างภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรม ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ	166
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต 3 คน (Interobserver – Reliability = IOR)	169
ภาคผนวก จ แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิสซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs)	194
ภาคผนวก ฉ แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ	200
ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า	213

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	โครงสร้างเวลาเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	11
2	กำหนดการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะ	59
3	แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมไม่ตั้งใจ ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน โดยผู้สังเกต 3 คน	67
4	แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมไม่ตั้งใจ ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน โดยผู้สังเกต 3 คน	69
5	แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมไม่อดทน ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน โดยผู้สังเกต 3 คน ในแต่ละระยะการทดลอง	73
6	แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมไม่อดทน ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน โดยผู้สังเกต 3 คน ในแต่ละระยะการทดลอง	75
7	แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังทดลอง โดยผู้สังเกต 3 คน	79
8	แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังทดลอง โดยผู้สังเกต 3 คน	81
9	แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมลุกจากที่นั่ง ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังทดลอง โดยผู้สังเกต 3 คน	85
10	แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมลุกจากที่นั่ง ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังทดลอง โดยผู้สังเกต 3 คน	87
11	แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมส่งเสียงดัง ในห้องเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังทดลองโดยผู้สังเกต 3 คน	91
12	แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมส่งเสียงดัง ในห้องเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังทดลองโดยผู้สังเกต 3 คน	93
13	แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลัง ทดลอง โดยผู้สังเกต 3 คน	97

14	แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลัง ทดลอง โดยผู้สังเกต 3 คน	99
15	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	129
16	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	131
17	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	133
18	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	135
19	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	137
20	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	139
21	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	141
22	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	143
23	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	145
24	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10	147
25	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11	149
26	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12	151
27	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13	153
28	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14	155
29	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15	157
30	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16	159
31	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17	161
32	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18	163
33	สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	165
34	ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมไม่ตั้งใจ	170
35	ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมไม่อดทน	172
36	ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน	174
37	ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมลุกจากที่นั่ง	176
38	ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน	178
39	ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ	180

ตาราง	หน้า
40 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 พฤติกรรมไม่ตั้งใจ	182
41 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 พฤติกรรมไม่อดทน	184
42 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน	186
43 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมลุกจากที่นั่ง	188
44 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน	190
45 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ	192

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 คำอธิบายอักษรย่อตัวชี้วัด	10
2 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	61
3 ระยะต่าง ๆ ของการทดลอง	63
4 ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไม่ตั้งใจ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 และคนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A) ระยะทดลอง (B) และระยะหลังทดลอง (A)	71
5 ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไม่อดทน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A) ระยะทดลอง (B) และระยะหลังทดลอง (A)	77
6 ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A) ระยะทดลอง (B) และระยะหลังทดลอง (A)	83
7 ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมลุกจากที่นั่ง ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A) ระยะทดลอง (B) และระยะหลังทดลอง (A)	89
8 ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A) ระยะทดลอง (B) และระยะหลังทดลอง (A)	95
9 ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A) ระยะทดลอง (B) และระยะหลังทดลอง (A)	101

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ศิลปะคือสิ่งจรรโลงจิตใจมนุษย์ ช่วยให้มนุษย์มีจิตใจที่อ่อนโยน สงบและไม่หยาบกระด้าง ศิลปะบางแขนงช่วยในการเยียวยาความเจ็บป่วยของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการเจ็บป่วยทางร่างกายหรือจิตใจ นี่คือคุณประโยชน์ของศิลปะที่เรารับรู้ แต่ก็ยังไม่มีใครบอกได้ว่า แท้จริงแล้วศิลปะอาจมีคุณประโยชน์ต่อมนุษย์มากกว่าที่เราจะรับรู้ได้ครบถ้วน สังคมล้วนต้องการคนที่มีจินตนาการ สร้างสรรค์ คนที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดจินตนาการของตนเองออกมาทั้งในรูปแบบคำพูดและสัญลักษณ์ทางศิลปะ เพราะศิลปะไม่เพียงแต่เป็นสิ่งจรรโลงจิตใจมนุษย์เท่านั้น หากแต่เป็นกิจกรรมที่สามารถสร้างคนที่มีความสามารถให้พัฒนาสังคมและโลกให้มีความเจริญก้าวหน้าได้ (อุดม เพชรสังหาร. 2556 : 4)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 8) อนึ่งการแสดงออกทางศิลปะของเด็กนั้น ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม และประสบการณ์ ดังนั้นกิจกรรมการเรียนการสอนของเด็กจะต้องมุ่งให้เด็กทำงานอย่างอิสระ สนุกสนาน เพลิดเพลิน นอกจากนั้นกิจกรรมศิลปะยังช่วยให้เด็กแสดงความรู้สึกนึกคิดออกมาให้ผู้ใหญ่ทราบ และยังช่วยผ่อนคลายความคับข้องทางอารมณ์ ส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาและความสำเร็จในการสร้างสรรค์งาน และยังช่วยให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในตนเองอีกด้วย (สุจิตรา สุขเกษม. 2538 : 25 - 26)

การพัฒนาการศึกษาตามแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559) ได้ระบุไว้ชัดเจนในเรื่องการบริการศึกษาปี พ.ศ. 2545 พบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย สติปัญญาและอารมณ์ อายุ 3 - 17 ปี ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 140,856 คน จากจำนวนคนพิการ 165,000 คน ซึ่งเทียบเท่าร้อยละ 1 ของประชากรวัยเรียน อายุ 3 - 17 ปี ซึ่งเด็กกลุ่มที่มีความบกพร่องนี้ ได้รับการศึกษาอย่างไม่ทั่วถึง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 23) ปัจจุบัน ภาครัฐมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับเยาวชนมากขึ้น จึงได้กำหนดมาตราที่เกี่ยวข้องในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ใน มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีที่รัฐต้องจัดให้ทั่วถึง มีคุณภาพและไม่เก็บค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษา รวมถึงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมการสื่อสารและการเรียนรู้ หรือร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือผู้ด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ (กรมวิชาการ. 2545 : 12 - 13)

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 ว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการมาตรา 5 ได้กล่าวไว้ว่า คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิตพร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เลือกรับบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 3)

ศิลปะเป็นสิ่งจำเป็นในการปูพื้นฐานและเป็นสิ่งสำคัญทางการศึกษา เป็นการไปสู่การเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ช่วยพัฒนาเด็กได้หลายด้าน เช่น ศิลปะช่วยพัฒนาการด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย การรับรู้ ด้านสังคม ด้านสุนทรียะ (ลลิตพรรณ ทองงาม. 2539 : 10 – 23) อนึ่ง ศิลปะเป็นสื่อการแสดงออกของเด็กในสิ่งที่เด็กทำ เห็น รู้สึก และคิด กิจกรรมศิลปะให้โอกาสเด็กสำรวจ ทดลอง แสดงความคิด ความรู้สึก เกี่ยวกับตัวเด็ก สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวความสามารถในการจินตนาการ สังเกต และความรู้สึกที่มีต่อตนเองและผู้อื่นมากขึ้น เพราะขณะที่เด็กทำงานกับวัสดุต่าง ๆ เด็กมีความรับผิดชอบในการเลือกและกำหนดรูปร่าง ใช้การตัดสินใจ การควบคุมประสบการณ์ที่เป็นผลสำเร็จจะสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และรู้คุณค่าของความเป็นมนุษย์ ประสบการณ์ด้านศิลปะให้คุณค่าแก่เด็ก เด็กอาจแสดงความรู้ที่ไม่เป็นที่ยอมรับออกมาทางศิลปะ เด็กสามารถเรียนรู้ที่ควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก และกิจกรรมภาษาได้ ถ้าเด็กมีปัญหาทางการพูด ความรู้สึกรุนแรงสามารถระบายออกได้ในกิจกรรมศิลปะ การปฏิบัติกิจกรรมศิลปะที่เป็นผลทางด้านจิตใจ เช่น การเล่นดิน การฉีกกระดาษ กิจกรรมเหล่านี้ให้โอกาสเด็กได้ทုပ်ั่น คลึง ตบ ฉีก ซึ่งเป็นการแสดงความรู้สึกที่ไม่ดีออกมาทางการกระทำที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น การช่วยเหลือเด็กให้เปลี่ยนแปลงความรู้สึกทางลบเป็นแบบสร้างสรรค์ เป็นทางออกของเด็กที่นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตได้ การเสนอแบบแผนหรือตัวอย่างให้เด็กลอกเลียนเป็นการชะงักการแสดงออกและการเจริญเติบโตในภายหน้าของเด็ก ในทางตรงข้าม ถ้าครูให้โอกาสเด็กแสดงออกทางศิลปะอย่างอิสระ จะช่วยให้ครูเห็นสภาพและปัญหาของเด็กอย่างกระจ่างแจ้ง ซึ่งจะช่วยในการแก้ปัญหาเด็กอารมณ์ได้เป็นอย่างดี (เบญจา แสงมลิ. 2545 : 62 – 63)

โรงเรียนชุมชนรั้ววิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเครือข่ายโรงเรียนเรียนร่วม โดยจัดการเรียนการสอนแบบเต็มวันและสอนเสริม จากสถิตินักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 – ปัจจุบัน พบว่า มีจำนวนนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ในอัตราที่เพิ่มขึ้นปีละร้อยละ 10.60 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้สอนนักเรียนเหล่านี้แล้วพบว่า นักเรียนจะมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อการเรียน เช่น มีพฤติกรรมไม่คงเส้นคงวา เสียสมาธิมาก แสดงพฤติกรรมแปลก ๆ มีปัญหาในการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน มีอารมณ์ไม่คงที่ บางครั้งระเบิดอารมณ์ใส่ผู้อื่น ความผิดหวังเล็ก ๆ น้อย ๆ อาจทำให้เสียอารมณ์อย่างรุนแรงได้ มีหลายพฤติกรรม เช่น ไม่เป็นระเบียบ ไม่อดทน ทำร้ายร่างกายเพื่อน ลุกจากที่นั่ง ส่งเสียงดังในห้องเรียน ไม่ตั้งใจ ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขเนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าวส่งผลกระทบต่อนักเรียนและเพื่อนร่วมชั้นในการจัดการเรียนการสอนอย่างมาก โดยเด็กที่มีปัญหาการเรียนขั้นรุนแรงจะตรวจพบใน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 65.66 ของจำนวนนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ทั้งหมดของโรงเรียนชุมชนวิทยา

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษารายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้กิจกรรมศิลปะ ซึ่งน่าจะเป็นอีกหนึ่งวิธีการที่สามารถนำมาใช้ลดหรือบรรเทาพฤติกรรมของนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ได้ เนื่องจากการใช้กิจกรรมศิลปะมุ่งเน้นพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กมากกว่าผลงาน เช่น การพัฒนาด้านร่างกาย และอารมณ์ การรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเองจะทำให้เด็กเกิดสมาธิและทำกิจกรรมได้อย่างมีความสุข (นัยนา จันทรเรือง. 2538 : 15)

จากเหตุผลและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ให้มีบุคลิกภาพด้านพฤติกรรมเชิงบวกในทางที่เหมาะสม และไม่ก่อปัญหาให้กับเพื่อนในชั้นเรียนเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ในโรงเรียนได้อย่างปกติสุขต่อไป

ความมุ่งหมายของศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ก่อนทดลองและหลังทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ได้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ เพื่อใช้ในการลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม และเพื่อประโยชน์ต่อครูผู้สอน ผู้ที่สนใจเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการใช้กิจกรรมศิลปะ เพื่อช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้มากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงและนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนชุมชนวิทยา อำเภอชุมชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 22 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้และมีปัญหาด้านพฤติกรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนชุมชนธวัชวิทยา อำเภอขุขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 2 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีกระบวนการคัดกรองดังนี้

1.2.1 สังเกตนักเรียนและเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบเก็บข้อมูลจากฝ่ายวิชาการของโรงเรียน เพื่อให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับนักเรียนด้านปัญหาทางการเรียนรู้

1.2.2 ใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้และออทิซึม (KUS - SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism) ของดารณี อุทัยรัตนกิจ และชาวนวิทย์ พรนภดล (2547 : 11 - 32) เป็นเครื่องมือที่ใช้คัดกรองนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 อายุระหว่าง 6 - 13 ปี 11 เดือน ที่มีภาวะสมาธิสั้น (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) บกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disorder) และออทิซึม (Autism and Pervasive Developmental Disorder) ซึ่งแบบคัดกรองมีส่วนประกอบ 4 ด้าน คือ

1.2.2.1 ใช้แบบตรวจสอบรายการ เพื่อคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ของศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม (2547) ตอนที่ 4 คือ ความต้องการด้านพฤติกรรม (Behavioral Special Need) ซึ่งมี 2 ประเภท คือ

1) ประเภทที่ 1 พฤติกรรมที่ต่อต้านท้าทาย (The Oppositional Defiant Checklist)

2) ประเภทที่ 2 พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (The Conduct Disorder Checklist)

1.2.2.2 สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการศึกษา โดยให้ผู้ปกครองกรอกแบบสำรวจประวัติประจำตัวนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนให้ครอบคลุมทุกประเด็น ประเด็นในการสัมภาษณ์เน้นซักถามเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียนรู้ด้านพฤติกรรม

1.2.2.3 ผู้ศึกษาค้นคว้านำเด็กที่มีภาวะเสี่ยงไปตรวจวัด IQ โดยนักจิตวิทยาที่โรงพยาบาล

2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้เนื้อหาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนชุมชนธวัชวิทยา พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สารทัศนศิลป์ เรื่อง กิจกรรมศิลปะ จำนวน 18 แผน จำนวน 18 ชั่วโมง มีรายละเอียดดังนี้

2.1 กิจกรรมเส้นสายลายเส้น	จำนวน 3 แผน เวลา 3 ชั่วโมง
2.2 กิจกรรมหลากสีเส้น	จำนวน 3 แผน เวลา 3 ชั่วโมง
2.3 กิจกรรมปั้น ปั้น ปั้น	จำนวน 3 แผน เวลา 3 ชั่วโมง
2.4 กิจกรรมภาพพิมพ์	จำนวน 3 แผน เวลา 3 ชั่วโมง
2.5 กิจกรรมรวมพลังสร้างสรรค์	จำนวน 3 แผน เวลา 3 ชั่วโมง
2.6 กิจกรรมภาพปะติดจากเศษวัสดุ	จำนวน 3 แผน เวลา 3 ชั่วโมง

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
  - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะ
  - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
ในช่วงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 (มกราคม – มีนาคม 2556)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมศิลปะ หมายถึง กิจกรรมศิลปะ ที่มีวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ผู้ค้นคว้าได้คัดเลือกกิจกรรมที่อยู่ในระดับความสามารถของเด็ก และกิจกรรมที่เน้นการใช้สมาธิ โดยขณะที่ทำกิจกรรมจะมีการเปิดเพลงเบา ๆ พร้อมกับทำกิจกรรม และกิจกรรมศิลปะที่นำมาให้นักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ได้แก่
  - 1.1 กิจกรรมเส้นสายลายเส้น หมายถึง การวาดภาพลายเส้นอย่างอิสระตามความคิด และจินตนาการ ลักษณะของกิจกรรม ได้แก่ การสร้างลวดลายบนรูปภาพ การสร้างภาพด้วยลายเส้น ลักษณะต่าง ๆ เป็นต้น
  - 1.2 กิจกรรมหลากสีเส้น หมายถึง การวาดภาพและระบายสีตามความคิดและจินตนาการ
  - 1.3 กิจกรรมปั้น ปั้น ปั้น หมายถึง การปั้นดินน้ำมันหรือแป้งโดตามความคิดและจินตนาการ
  - 1.4 กิจกรรมภาพปะติด หมายถึง การใช้เศษกระดาษหรือเศษวัสดุ มาปะติดบนกระดาษให้กลายเป็นรูปภาพตามความคิดและจินตนาการ
  - 1.5 กิจกรรมภาพพิมพ์ หมายถึง การนำเศษวัสดุต่าง ๆ หรือเศษวัสดุจากธรรมชาติ มาจุ่มสีแล้วพิมพ์ลงบนกระดาษ โดยสร้างให้เป็นภาพศิลปะที่สวยงามตามจินตนาการ
  - 1.6 กิจกรรมรวมพลังสร้างสรรค์ หมายถึง การทำกิจกรรมศิลปะตามแนวคิดหรือโจทย์ที่ครูกำหนดในลักษณะกิจกรรมกลุ่ม โดยสมาชิกทุกคนร่วมกันสร้างผลงานของกลุ่มตามโจทย์ที่กำหนดไว้
2. พฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หมายถึง การแสดงออกทางกายหรือทางวาจาของนักเรียน ในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมสำหรับตัวนักเรียนและคนรอบข้าง โดยการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6 พฤติกรรม ดังนี้
  - 2.1 ไม่ตั้งใจ หมายถึง อาการเหม่อลอย ไม่สนใจงานที่ได้รับมอบหมาย เลิกทำงานกลางคัน ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จล่าช้า
  - 2.2 ไม่อดทน หมายถึง มีพฤติกรรมแสดงอาการไม่พอใจ เมื่อตนเองไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการ ขาดความยับยั้งชั่งใจในการเล่นหรือทำงานร่วมกับผู้อื่น
  - 2.3 ทำร้ายร่างกายเพื่อน หมายถึง การใช้มือ หรือ เท้า เตะ ทับ ตีหรือทำร้ายผู้อื่น
  - 2.4 หลุดจากที่นั่ง หมายถึง การเดินไปมาในห้องเรียนในขณะที่ต้องทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีความจำเป็น

2.5 ส่งเสียงดังในห้องเรียน หมายถึง การส่งเสียงดัง โต้เถียงผู้อื่น

2.6 ไม่เป็นระเบียบ หมายถึง เกือบของไม่เป็นที่ โยนของ

3. การบันทึกพฤติกรรม หมายถึง การจดบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดขึ้นโดยใช้ในรูปแบบบันทึกพฤติกรรมโดยการนับความถี่ของการแสดงพฤติกรรมเป้าหมายหรือนับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่สังเกต ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดช่วงเวลาสำหรับบันทึกพฤติกรรม ดังนี้

3.1 พฤติกรรมระยะพื้นฐาน (A) หมายถึง การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ก่อนเริ่มจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมศิลปะ 10 ครั้ง โดยทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมทุกวัน วันละ 30 นาที (สังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเร็ว 5 นาที พัก 1 นาที รวม 6 นาที 5 ครั้งเท่ากับ 30 นาที และสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นช้า 9 นาที พัก 1 นาที รวม 10 นาที 3 ครั้งเท่ากับ 30 นาที)

3.2 พฤติกรรมระยะทดลอง (B) หมายถึง การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ขณะสอนโดยใช้กิจกรรมศิลปะ ทำการบันทึกพฤติกรรมในช่วงเวลาที่จัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมศิลปะทั้ง 18 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที (สังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเร็ว 5 นาที พัก 1 นาที รวม 6 นาที 5 ครั้งเท่ากับ 30 นาที และสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นช้า 9 นาที พัก 1 นาที รวม 10 นาที 3 ครั้งเท่ากับ 30 นาที)

3.3 ระยะหลังทดลอง (A) หมายถึง การบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะ โดยทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมทุกวัน วันละ 30 นาที (สังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเร็ว 5 นาที พัก 1 นาที รวม 6 นาที 5 ครั้งเท่ากับ 30 นาที และสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นช้า 9 นาที พัก 1 นาที รวม 10 นาที 3 ครั้งเท่ากับ 30 นาที)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำเสนอต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

1.2 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการปี 2551

1.3 แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

1.4 เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

1.5 กิจกรรมศิลปะ

1.6 กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

1.7 การปรับพฤติกรรม

1.8 การวิจัยตัวอย่างเดียว

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยในประเทศ

2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 164 - 179)

1.1 วิสัยทัศน์

คิดสร้างสรรค์ ผสานจินตนาการ ชื่นชมความงาม สุขล้ำสุนทรีย์ภาพ รักษาถิ่นฐานอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

1.2 พันธกิจ

1.2.1 จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานและสาระที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น

1.2.2 พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางผลงานศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์อย่างชื่นชมเชื่อมั่นและมีความสุข

1.2.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีค่านิยมรักงานศิลปะในท้องถิ่น ร่วมอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

1.3 เป้าหมาย

พัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ อนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.4 ทำไมต้องเรียนศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจน การนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

1.5 เรียนรู้อะไรในศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 164 - 179) คือ

1.5.1 ทักษะศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทักษะธาตุ สร้างและนำเสนอผลงาน ทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการ ของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่า งานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1.5.2 ดนตรี มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรี ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรี ในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรมและเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

1.5.3 นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์ อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจัยคุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่า ของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

1.6 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

1.6.1 สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

1.6.1.1 มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1.6.1.2 มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

1.6.2 สารที่ 2 ดนตรี

1.6.2.1 มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1.6.2.2 มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

1.6.3 สารที่ 3 นาฏศิลป์

1.6.3.1 มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1.6.3.2 มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

1.7 คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.7.1 รู้และเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง รูปทรง และจำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ มีทักษะพื้นฐานการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงานวาดภาพระบายสี โดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี และพื้นผิว ภาพปะติด และงานปั้น งานโครงสร้าง เคลื่อนไหวอย่างง่าย ๆ ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกจากเรื่องราว เหตุการณ์ ชีวิตจริง สร้างงานทัศนศิลป์ตามที่ตนชื่นชอบ สามารถแสดงเหตุผลและวิธีการในการปรับปรุงงานของตนเอง

1.7.2 รู้และเข้าใจความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในชีวิตประจำวัน ที่มาของงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น ตลอดจนการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น

1.7.3 รู้และเข้าใจแหล่งกำเนิดเสียง คุณสมบัติของเสียง บทบาทหน้าที่ ความหมาย ความสำคัญของบทเพลงใกล้ตัวที่ได้ยิน สามารถท่องบทกลอน ร้องเพลง เคาะจังหวะ เคลื่อนไหวร่างกายให้สอดคล้องกับบทเพลง อ่าน เขียน และใช้สัญลักษณ์แทนเสียงและเคาะจังหวะ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับดนตรี เสียงขับร้องของตนเอง มีส่วนร่วมกับกิจกรรมดนตรีในชีวิตประจำวัน

1.7.4 รู้และเข้าใจเอกลักษณ์ของดนตรีในท้องถิ่น มีความชื่นชอบ เห็นความสำคัญ และประโยชน์ของดนตรีต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

1.7.5 สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะเพลง ตามรูปแบบนาฏศิลป์ มีมารยาทในการชมการแสดง รู้หน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชม รู้ประโยชน์ ของการแสดงนาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงที่เหมาะสมกับวัย

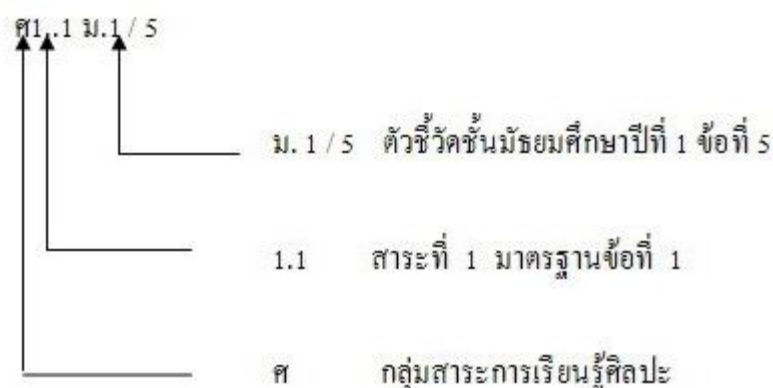
1.7.6 รู้และเข้าใจการละเล่นของเด็กไทยและนาฏศิลป์ท้องถิ่น ชื่นชอบและภาคภูมิใจ ในการละเล่นพื้นบ้าน สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการละเล่นพื้นบ้านกับการดำรงชีวิตของคนไทย บอกลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทยตลอดจนความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้

1.8 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

1.8.1 ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3)

1.8.2 ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6)

ภาพประกอบ 1 คำอธิบายอักษรย่อตัวชี้วัด

1.9 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 1.9.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 1.9.2 ความสามารถในการคิด
- 1.9.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 1.9.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 1.9.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

1.10 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1.10.1 รักชาติ ศาสนา กษัตริย์
- 1.10.2 ซื่อสัตย์สุจริต
- 1.10.3 มีวินัย

- 1.10.4 ใฝ่เรียนรู้
 1.10.5 อยู่อย่างพอเพียง
 1.10.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
 1.10.7 รักความเป็นไทย
 1.10.8 มีจิตสาธารณะ
 1.11 โครงสร้างรายวิชาพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ศ 13101 ศิลปะ เวลา 1 ชั่วโมง/สัปดาห์/ภาค
 จำนวน 1 หน่วยกิต

ตาราง 1 โครงสร้างเวลาเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ลำดับที่	ระดับชั้น	รหัสวิชา	เวลาเรียน	
1	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ศ 11101	80	
2	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	ศ 12101	80	
3	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	ศ 13101	80	
4	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	ศ 14101	80	
5	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	ศ 15104	80	
6	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	ศ 16101	80	
	ระดับชั้น	ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2	เวลาเรียน
7	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	ศ 21101	ศ 21102	80
8	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	ศ 22103	ศ 22104	80
9	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ศ 23105	ศ 23106	80
10	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6	ศ 30101 ศ 30102 ศ 30103	120 (3 นก.)	
รวม			840	

2. พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการปี 2551

หมวด 1 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

มาตรา 5 คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา. 2551 : 3 - 5)

ดังนี้

1. ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

2. เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น

3. ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล

มาตรา 6 ให้ครูการศึกษาพิเศษในทุกสังกัดมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษตามที่กฎหมายให้ครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ องค์กรความรู้ การศึกษาต่อเนื่องและทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 7 ให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนร่วม สถานศึกษาเอกชน การกุศลที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานได้รับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากรัฐ หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 8 ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการและต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวง สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระ การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใด ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ให้ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย ให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการและประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือนักวิชาชีพเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับหรือบริการทางการศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ

มาตรา 9 ให้รัฐจัดเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องและการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

มาตรา 10 เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น ออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศแล้วแต่กรณีให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ราชกิจจานุเบกษา. 2551 : 3 - 5)

3. แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Plan : IEP)

3.1 ความหมายแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พุทธศักราช 2545 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการของคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา ว่าด้วยการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล พ.ศ. 2546 ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

Siegel (2002 : 2 - 9) ระบุว่าแผนการจัดการศึกษา เป็นการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความบกพร่องทางการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน โดยมีหลักการ ดังนี้

1. ผู้ปกครองจะมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
2. เมื่อเด็กได้รับสิทธิในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ผู้ปกครองจะต้องเข้าร่วมประชุมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลประจำปี โดยมีจุดเน้นที่การจัดการเรียนการสอนแบบพิเศษว่ามีผลอย่างไรและในปีต่อไปจะมีการปรับเปลี่ยนอย่างไรบ้าง

3. ผู้ปกครองและโรงเรียนต้องมีความคิดเห็นตรงกันและลงนามตกลงให้เรียนโปรแกรมพิเศษ
4. ถ้าผู้ปกครองต้องการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนให้ลูก ต้องมีการนัดประชุมและตกลงกันใหม่
5. ผู้ปกครองสามารถร้องขอให้มีการนัดประชุมเมื่อไรก็ได้ที่พบปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องกับพัฒนาการของเด็ก ปัญหาในห้องเรียนหรือบริการต่าง ๆ
6. โรงเรียนที่ทำข้อตกลงกับผู้ปกครองต้องดำเนินการจัดหาทุกอย่างเพื่อสนับสนุน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 6) ได้ให้ความหมายแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หมายถึง แผนการให้บริการทางการศึกษาพิเศษรายปีที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรให้กับนักเรียนพิการ หรือที่มีความบกพร่องเป็นเฉพาะบุคคล โดยพ่อแม่หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำซึ่งจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับ ระดับความสามารถของนักเรียนในปัจจุบัน ตลอดจนกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้เป็นเฉพาะบุคคล

ผดุง อารยะวิญญู (2541 : 204) ได้ให้ความหมายแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลว่า เป็นแผนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น โดยได้รับความร่วมมือและความยินยอมจากผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ แผนนี้บรรจุเนื้อหาสาระของหลักสูตรซึ่งเด็กจะต้องเรียน โดยปกติแล้วแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจะจัดทำขึ้นสำหรับเด็กแต่ละคน เป็นแผนในระยะ 1 ปี และมีการทบทวนทุกภาคเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 39) ได้กล่าวถึงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลว่า เป็นแผนการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็ก โดยปกติจะเป็นแผนในระยะ 1 ปี แล้วมีการทบทวนทุกภาคเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 83) ได้กล่าวถึงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ดังนี้

EIP คือ รายละเอียดของข้อมูลที่จะอธิบายว่า ครูและผู้เชี่ยวชาญจะทำอะไรในความต้องการพิเศษให้กับนักเรียนที่มีข้อแตกต่างหรือพิเศษจากบุคคลทั่วไป

IEP คือ ความต้องการที่กำหนดขึ้นสำหรับนักเรียนที่พิการและจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านการพัฒนาการของเด็กและความสามารถที่เขาแสดงออกมา IEP 1 ชุด สำหรับนักเรียน 1 คน และจะเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับนักเรียนต่อไป

กล่าวโดยสรุป แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หมายถึง รายละเอียดในการจัดการศึกษาหรือพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่สอดคล้องกับระดับความสามารถและสภาพความต้องการจำเป็นของเด็กรายบุคคลในแต่ละปี โดยความร่วมมือของบุคลากรที่เกี่ยวข้องและได้รับความยินยอมจาก พ่อ แม่ ผู้ปกครอง หรือตัวเด็ก และมีการทบทวนแผนทุกภาคเรียน ตลอดจนกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตาม กฎกระทรวง

3.2 ความสำคัญของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนารายบุคคลแต่ละคน แต่ละประเภท มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างทั้งด้านสภาพและระดับ ความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และพฤติกรรมในด้านหนึ่งหรือหลายด้าน แต่เป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษาให้เด็กกลุ่มนี้ก็คือ การส่งเสริมให้แต่ละคนสามารถพัฒนาไปได้เต็มที่ตาม ศักยภาพของแต่ละบุคคล จึงจำเป็นต้องปรับทั้งด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษา กำหนดรูปแบบของหลักสูตร การวางแผนในการนำหลักสูตรไปปฏิบัติและการวางแผนในการประเมินผล กระบวนการดังกล่าวนี้สำหรับเด็กพิเศษ ควรจัดทำในลักษณะของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 2 - 3) ประเทศที่มีความก้าวหน้าการจัดการศึกษาพิเศษ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา อังกฤษ ได้กำหนดรูปแบบการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548 : 26) สำหรับประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน ในปัจจุบันนี้ครูจำเป็นต้องมีความรู้ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนทั่วไปควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องในลักษณะของการจัดการเรียนร่วม นอกจากนี้โรงเรียนต้องตอบสนองความต้องการจำเป็นของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องโดยมีแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล (เบญจมา ชลธารนนท์. 2546 : 1 - 2) ด้วยความสำคัญที่จะต้องมีการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทำให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สำคัญ ได้แก่ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พุทธศักราช 2545 ในหมวด 3 ข้อ 11 (1) กำหนดว่า ให้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ซึ่งจัดทำโดยสถานศึกษาที่รับคนพิการเข้าศึกษาเป็นเอกสารที่ต้องใช้ในการขอรับเงินอุดหนุน ขอยืมเงิน เพื่อจัดซื้อและขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาและ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการของคณะกรรมการพิจารณาให้ คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา ว่าด้วยการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม พุทธศักราช 2546 ข้อ 4 “ให้สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผน การจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับผู้เรียน...” และ ข้อ 9 กำหนดว่า “ให้บังคับใช้ในสถานศึกษา ทุกรูปแบบและระดับ ทั้งสถานศึกษาของรัฐและเอกชน” ขณะนี้กำลังเสนอให้ออกเป็นระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2548 : 152)

ผดุง อารยะวิญญู (2541 : 205 - 206) กล่าวว่า เหตุผลสำคัญที่ต้องมีแผน การจัดการศึกษาสำหรับเด็กแต่ละคน คือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีทักษะและความสามารถที่ แตกต่างกันมาก การที่จะสอนเด็กให้เรียนรู้ไปพร้อมกันในเวลาเดียวกันที่หลาย ๆ คน คงไม่ สอดคล้องตามความต้องการและความสามารถของเด็ก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีแผนการศึกษาสำหรับ เด็กแต่ละคน ซึ่งแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลมีประโยชน์ต่อครูผู้สอน ผู้ปกครองและทางโรงเรียน ดังนี้

ประโยชน์ต่อครูผู้สอน

1. ครูใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นแนวทางในการจัดทำ ตารางสอนและบันทึกการสอนรายวันและกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเด็ก
2. ครูใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นแนวทางในการกำหนด หน้าที่ความรับผิดชอบของครูผู้สอนแต่ละคนหากมีครูมากกว่า 1 คน ที่มีส่วนร่วมในการสอนเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ
3. ครูใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นแนวทางในการศึกษาพัฒนาการ ทางด้านการเรียนของเด็ก
4. ครูใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นแนวทางในการรายงานหรือแจ้ง ความก้าวหน้าทางการเรียนของเด็กแก่ผู้ปกครอง
5. ครูใช้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นแนวทางในการเลือกสื่อการเรียนให้ เหมาะสมกับเด็ก

ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง

1. ทราบว่าจะติดต่อกับครูคนใดเมื่อต้องการพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาของบุตร หลาน
2. ทราบว่าบุตรของตนจะเรียนอะไรบ้างที่โรงเรียน
3. ตั้งความหวังที่เหมาะสมเกี่ยวกับผลการเรียนของบุตรหลานตน
4. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุตรของตนแก่ครูได้ถูกต้อง
5. ทราบว่าควรจะฝึกบุตรของตนที่บ้านอย่างไรบ้าง

ประโยชน์ต่อทางโรงเรียน

1. ทางโรงเรียนจะทราบว่าเด็กเข้ารับการศึกษาระดับใดและในลักษณะใด
2. ทางโรงเรียนสามารถจัดบริการทางการศึกษาตลอดจนบริการที่เกี่ยวข้องที่จำเป็นให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก
3. โรงเรียนจะได้ทราบพัฒนาการของเด็ก และจะได้จัดการประชุมทบทวนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลในอนาคตต่อไป

3.3 ส่วนประกอบของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการของคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา ว่าด้วยการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลประกาศ ณ วันที่ 30 กรกฎาคม พุทธศักราช 2546 กำหนดส่วนประกอบของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ไว้ในข้อ 6 ดังต่อไปนี้

- 3.3.1 ข้อมูลทั่วไป
- 3.3.2 ข้อมูลด้านการศึกษา
- 3.3.3 การวางแผนการจัดการศึกษา
- 3.3.4 ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา
- 3.3.5 คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
- 3.3.6 ความเห็นของบิดา มารดา หรือผู้เรียนลงนามในแผนการจัดการศึกษา

เฉพาะบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2543 : 40) ระบุว่า รายละเอียดของแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลอาจแตกต่างกันตามความเหมาะสม โดยทั่วไปควรมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก เช่น ชื่อ สกุล อายุ เพศ ประเภทของความบกพร่อง
2. ระยะเวลาเริ่มใช้และระยะเวลาสิ้นสุดการใช้แผน
3. ระดับความสามารถของเด็กในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสังคม การรับรู้ การช่วยเหลือตนเอง
4. จุดมุ่งหมายระยะยาว โดยทั่วไปกำหนด 1 ปี ว่าเมื่อครบหนึ่งปีแล้วเด็กควรจะเรียนรู้อะไรบ้างและสามารถแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง
5. จุดมุ่งหมายระยะสั้น
6. สำหรับเด็กที่เข้าเรียนร่วมต้องระบุว่าเรียนร่วมเมื่อใด อย่างไร
7. บริการพิเศษที่จำเป็น
8. การประเมินผล ต้องระบุว่าจะใช้วิธีใด มีขั้นตอนในการวัดประเมินอย่างไร
9. การรับรองแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง

ผดุง อารยะวิญญู (2541 : 209 – 202) กล่าวว่า แผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล ควรประกอบด้วยเนื้อหาสาระตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป เป็นข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเด็ก เช่น ชื่อ นามสกุล วัน เดือน ปีเกิด อายุ ที่อยู่ ชื่อ โรงเรียน อำเภอ จังหวัด เป็นต้น
2. บริการที่เด็กจะได้รับ หมายถึง บริการในทางการศึกษาและบริการที่เกี่ยวข้อง บริการทางการศึกษาเป็นโครงการศึกษาพิเศษที่ทางโรงเรียนจัดให้ นั่นคือจะต้องระบุว่า เด็กได้รับการบรรจุเข้าศึกษาในโครงการใดโครงการหนึ่ง ต่อไปนี้
  - 2.1 โครงการสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
  - 2.2 โครงการสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการทางสายตา
  - 2.3 โครงการสำหรับเด็กปัญญาอ่อน
  - 2.4 โครงการสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
  - 2.5 โครงการสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้
  - 2.6 โครงการสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์
  - 2.7 โครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอื่น ๆ ที่ทางโรงเรียน

เปิดบริการ

บริการที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การบริการอื่นที่ทางโรงเรียนจัดควบคู่ไปกับ บริการทางการศึกษาพิเศษ บริการที่เกี่ยวข้องอาจ ได้แก่ การแก้ไขการพูด การบำบัดทางกายภาพ ดนตรีบำบัด อาชีวบำบัด พฤติกรรมบำบัด บริการอ่านหนังสือให้เด็กตาบอด บริการล่ามสำหรับเด็กหูหนวก บริการรถรับส่งนักเรียน บริการอื่น ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดให้

3. การเรียนร่วมในชั้นปกติ หากเป็นไปได้ให้เด็กมีโอกาสนในการเรียนร่วมในชั้นปกติ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดังนั้นแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล จะต้องระบุว่า จะให้เด็กเรียนร่วมในลักษณะใด เรียนร่วมเต็มเวลา หรือเรียนร่วมบางเวลา การเรียนร่วมคิดเป็นเวลาร้อยละเท่าใด ของเวลาเรียนทั้งหมด และจะให้เรียนร่วมในวิชาใดบ้าง

4. ระดับความสามารถของเด็ก ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล จะต้องระบุความสามารถของเด็ก นั่นคือระบุว่าเด็กมีความรู้ความสามารถในระดับใด ซึ่งมักจะพบได้จากการทดสอบในด้านต่าง ๆ ด้านที่สำคัญที่ควรระบุ มีดังนี้

- 4.1 พื้นฐานความรู้ด้านวิชาทักษะ เช่น การอ่าน คณิตศาสตร์ เป็นต้น
- 4.2 การพูดและภาษา
- 4.3 วุฒิภาวะทางสังคม
- 4.4 การใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้
- 4.5 การเคลื่อนไหวรวมไปถึงการเดิน การวิ่ง การหยิบจับสิ่งของ
- 4.6 การช่วยตนเอง
- 4.7 วุฒิภาวะทางอารมณ์
- 4.8 การเตรียมอาชีพ

การที่ครูทราบระดับความสามารถของเด็ก จะช่วยให้ครูสามารถจัดเนื้อหา ตลอดจนหลักสูตรที่จะใช้สอนเด็กได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของเด็กจึงจะทำให้เด็กเรียนรู้ได้มากที่สุด

5. จุดมุ่งหมายระยะยาว โดยปกติแล้วจุดมุ่งหมายระยะยาวกำหนดไว้ไม่เกิน 1 ปี ดังนั้น ในระยะเวลาการเรียน 1 ปี ครูต้องการให้เด็กมีทักษะและความสามารถเพิ่มขึ้นจากเดิมเท่าใดควรกำหนดไว้ ตัวอย่างจุดมุ่งหมาย เช่น เด็กสามารถแต่งตัวเองได้ เด็กสามารถทำเลขในหนังสือแบบเรียนเลขคณิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เด็กสามารถอ่านหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชั้น ป.1 ได้ การกำหนดจุดมุ่งหมายระยะยาวควรสอดคล้องกับระดับความสามารถของเด็ก จุดมุ่งหมายไม่ควรกำหนดไว้สูงเกินไปเพราะบางทีไม่สามารถบรรลุเป้าหมายนั้น หรือไม่ควรถูกตั้งค่าเกินไป เพราะอาจทำให้เด็กไม่สนใจบทเรียน เนื่องจากเด็กสามารถบรรลุเป้าหมายได้ในเวลารวดเร็ว จุดมุ่งหมายระยะยาวนี้จะต้องมีการทบทวนปีละ 1 ครั้ง เป็นอย่างน้อย

6. จุดมุ่งหมายระยะสั้น โดยปกติแล้วจุดมุ่งหมายระยะสั้น เป็นจุดมุ่งหมายภายใน 1 ภาคเรียน และต้องยึดจุดมุ่งหมายระยะยาวเป็นหลัก เช่น ในจุดมุ่งหมายระยะยาวกำหนดว่าจะให้เด็ก (ปัญญาอ่อน) สามารถแต่งตัวได้เองโดยไม่มีคนคอยช่วยเหลือ ในจุดมุ่งหมายระยะสั้นจะต้องกำหนดว่าการที่เด็กแต่งตัวได้เด็กจะสามารถทำอะไรได้บ้าง ตัวอย่าง เช่น เด็กสามารถหยิบเสื้อ สวมเสื้อได้เอง เด็กสามารถ ถัดกระดุมเสื้อได้ถูกต้อง เด็กสามารถสวมกางเกงได้ เด็กสามารถผูกเชือกทรงเท้าได้ เป็นต้น

ดังนั้นกิจกรรมการเรียนการสอนหรือทักษะต่าง ๆ ที่เด็กต้องกระทำ จะต้องเป็นไปตามจุดประสงค์ ระยะสั้นที่กำหนดไว้ ดังนั้น เด็กต้องฝึกกล้ามเนื้อและกล้ามเนื้อแขนขา ตลอดจนนิ้วมือ เพื่อให้มีความแข็งแรงพอที่จะช่วยตนเองในการแต่งตัวได้

7. เกณฑ์การวัดผล ควรมีการวัดอย่างน้อยปีละครั้ง แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีการวัดภาคเรียนละ 1 ครั้ง หรือมากกว่านั้น จุดมุ่งหมายสำคัญของการประเมินผล คือ เพื่อสำรวจว่าเด็กสามารถเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดผลอาจใช้แบบทดสอบมาตรฐานก็ได้ หากแบบทดสอบนั้นเหมาะที่จะนำมาใช้กับเด็ก แต่การวัดผลส่วนมากใช้แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น สิ่งสำคัญเกี่ยวกับการวัดผลที่ต้องกำหนดไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล คือ เกณฑ์ในการตัดสิน ซึ่งจะต้องกำหนดไว้ควบคู่กันไปกับวิธีวัดผล การวัดผลจะช่วยให้ครูทราบความก้าวหน้าของเด็กในด้านการเรียนรู้ ผลการประเมินจะช่วยให้ครูปรับปรุงแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือช่วยในการกำหนดแผนใหม่ได้อย่างเหมาะสม

8. ระยะเวลา หมายถึง ช่วงเวลาที่ครูนำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลไปใช้ ดังนั้น แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลต้องกำหนดวันเริ่มต้น และวันสิ้นสุด ซึ่งอาจกำหนดเป็นรายปีหรือใน 1 ภาคเรียนก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

9. การลงลายมือกำกับ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลควรมีผู้รับผิดชอบ ซึ่งอาจเป็นครูผู้สอนหรือเป็นคณะกรรมการที่ประกอบด้วย ครูใหญ่ ครูแนะแนว ครูผู้สอน และผู้ปกครอง เป็นต้น ผู้ที่รับผิดชอบ หมายถึง ผู้ที่เห็นด้วยกับแผนนี้ และลงลายมือชื่อกำกับไว้ในตอนท้ายของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

10. ข้อมูลอื่น ๆ หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวกับเด็ก ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หากบรรจุข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้ ข้อมูลที่อาจจำเป็นควรได้รับการบรรจุไว้ในแผนการจัดการศึกษานี้ ได้แก่ ประวัติการเจ็บป่วย รายชื่อแบบทดสอบที่ใช้ในการวินิจฉัยเด็ก การปรับพฤติกรรม โครงการสอนรายสัปดาห์ หรือรายเดือน เป็นต้น ข้อมูลดังกล่าวจะบรรจุ

หรือไม่บรรจุในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลก็ได้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของโรงเรียน ส่วนข้อมูล 1 - 9 นั้น จำเป็นต้องได้รับการบรรจุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

กล่าวโดยสรุป แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นเครื่องมือสำคัญที่ได้กำหนดขึ้น จากความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมพัฒนาและให้การศึกษาแก่เด็ก โดยการกำหนด เป้าหมายของการจัดการศึกษา เนื้อหา แนวทางการจัดกิจกรรม และผู้รับผิดชอบ ในแต่ละปีและสามารถปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นได้ โดยมีส่วนประกอบที่สำคัญ คือ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเด็ก ข้อมูลด้านการศึกษา การวางแผนการจัดการศึกษา กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ตลอดจนความยินยอมของบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือผู้เรียนกรณีที่ผู้เรียนมีความสามารถให้ความยินยอมได้

3.4 กระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

กระบวนการจัดการศึกษาพิเศษรูปแบบเรียนร่วมจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นหากครูผู้สอนจะได้ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 25) เพื่อให้การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสถานศึกษา เป็นไปอย่างทั่วถึง ในแนวทางเดียวกันและมีความละเอียดรอบคอบ เกิดความมั่นใจว่า แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่จัดทำขึ้นนั้น สอดคล้องกับระดับความสามารถและส่งผลให้เด็กพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการของคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา ว่าด้วยการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ข้อ 4 ระบุว่า ให้สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับผู้เรียนแต่ละคน โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 7 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ครูการศึกษาพิเศษ ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาและหรือนักวิชาการ รวมถึงผู้เรียน กรณีผู้เรียนสามารถเข้าร่วมประชุมได้ และข้อ 5 ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ไว้ดังนี้ (1) จัดให้มีการประเมินความสามารถในปัจจุบันและความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน (2) จัดประชุมเพื่อวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยกำหนดระดับความสามารถกำหนดเป้าหมายระยะยาว 1 ปี จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การประเมินผลและผู้รับผิดชอบ (3) จัดประชุมเพื่อประเมิน ทบทวน ปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล พร้อมจัดทำรายงานผลการประเมินการดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และในข้อ 8 กำหนดให้สถานศึกษานำส่งแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ในการส่งต่อผู้เรียนที่จบการศึกษาแต่ละระดับหรือย้ายสถานศึกษา จึงกล่าวได้ว่าประกาศกระทรวงศึกษาธิการฉบับนี้ ได้กำหนดกระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้ผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นทางในการดำเนินงาน นอกจากประกาศนี้แล้ว ผดุง อารยะวิญญู (2541 : 207) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ดังนี้

3.4.1 ทางโรงเรียนประกาศให้ประชาชนทราบว่าทางโรงเรียน มีบริการทดสอบด้านใดบ้าง หากทางโรงเรียนมีบริการทางการทดสอบ ควรแจ้งให้ประชาชนทราบว่ามารับบริการได้ ณ ที่ใด

3.4.2 ทำการทดสอบเด็ก เป็นการทดสอบเบื้องต้น เพื่อพิจารณาว่าเด็กควรได้รับบริการทางการศึกษาพิเศษ หรือการศึกษาสำหรับเด็กปกติ

3.4.3 ส่งเด็กไปรับการทดสอบโดยละเอียด หากเด็กต้องการทดสอบเพิ่มเติม เด็กควรได้รับบริการได้ ณ ที่ใด

3.4.4 ขออนุญาตผู้ปกครองก่อนทำการทดสอบเด็ก

3.4.5 ทดสอบเด็กโดยละเอียด การทดสอบในขั้นนี้เป็นการทดสอบเพื่อจำแนกประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทดสอบเพื่อประเมินความสามารถของเด็กและจุดอ่อนของเด็ก ทั้งนี้เพื่อจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก

3.4.6 แจ้งผลการทดสอบแก่ผู้เกี่ยวข้องและนัดประชุม

3.4.7 ประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ผู้ที่เข้าร่วมประชุม ได้แก่ ครูผู้สอน ครูใหญ่หรือผู้แทน นักจิตวิทยา และผู้ปกครองเด็ก

3.4.8 เริ่มใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

3.4.9 ประเมินผลการเรียนของเด็ก

3.4.10 ทบทวนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และ/หรือจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลใหม่

เบญจา ชลธารนนท์ (กองการศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการ. 2543 : 15 - 17 ; อ้างอิงมาจาก เบญจา ชลธารนนท์. 2535) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขออนุญาตผู้ปกครองก่อนลงมือทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับคนพิการแต่ละคน สิ่งสำคัญที่ควรดำเนินการเป็นอันดับแรก คือ สถานศึกษาที่คนพิการไปรับบริการต้องประสานทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับคนพิการ สร้างความเข้าใจ การยอมรับ และเจตคติที่มีต่อคนพิการจากบุคคลรอบข้าง ความจำเป็นในการได้รับการศึกษาพิเศษ ความสำคัญในความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและสถานศึกษาในการช่วยเหลือ พัฒนา ส่งเสริมความก้าวหน้าของคนพิการแต่ละคน

ขั้นตอนที่ 2 รวบรวมข้อมูลและประเมินเกี่ยวกับคนพิการ เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นที่จะทำให้ผู้เกี่ยวข้องรู้จักและเข้าใจคนพิการ โดยอาจเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่

1. ประวัติส่วนตัว เช่น วัน เดือน ปีเกิด ภูมิลำเนา ความเจ็บป่วยในวัยเด็กและสาเหตุที่ก่อให้เกิดความพิการ ฯลฯ ซึ่งรายละเอียดในแบบกรอกประวัติ สถานศึกษาอาจสร้างขึ้นเก็บข้อมูลต่าง ๆ ให้ครอบคลุมและตรงกับความต้องการที่จะเป็นประโยชน์ในการที่จะวางแผนช่วยเหลือ ฟื้นฟูคนพิการ

2. ใบแสดงความบกพร่อง (ถ้ามี) ซึ่งเป็นหลักฐานในการแสดงเป็นเบื้องต้นว่า เป็นคนที่มีความพิการควรได้รับการช่วยเหลือและการศึกษาพิเศษ หลักฐานดังกล่าวนี้ออกให้โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง อาทิ นักจิตวิทยา แพทย์ เช่น ในการตรวจวัดระดับสติปัญญาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หรือใบตรวจวัดระดับการได้ยินสำหรับคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นต้น สมุดประจำตัวคนพิการ ซึ่งกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมออกให้คนพิการทุกประเภทที่ไปจดทะเบียนคนพิการ

3. สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาสูติบัตร เพื่อให้ทราบถึงสภาพครอบครัว และสภาพการเกิดของคนพิการข้อมูลต่าง ๆ ดังกล่าวจะช่วยให้เข้าใจ และทราบความต้องการของคนพิการในเบื้องต้นและสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการพิจารณาร่วมกับการประเมินความสามารถเบื้องต้น เพื่อจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละคนต่อไป

ประเมินเกี่ยวกับคน

สิ่งสำคัญยิ่งก่อนที่จะทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล คือ ต้องมีการประเมิน ศักยภาพของคนจากความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญหลายด้าน เช่น นักจิตวิทยา นักอรรถบำบัด ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ครูผู้สอนแต่ละทักษะ/วิชา ทดสอบความสามารถของคน ค้นหาจุดเด่น จุดด้อยของคน เพื่อให้ทราบว่าแต่ละคนมีความสามารถพื้นฐานหรือระดับผลสัมฤทธิ์แต่ละทักษะ/วิชา เป็นอย่างไร ควรจะพัฒนาอะไรต่อไป และจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของคนพิการคนนั้น ๆ

ขั้นตอนที่ 3 ประชุมจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล การจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลมีกลุ่มผู้รับผิดชอบ ซึ่งจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือพัฒนาโดยตรง ได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้แทน ครูผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด และนักเรียน ผู้รับผิดชอบ เหล่านี้จะประชุมร่วมกันพิจารณาเสนอความคิดเห็นในการจัดโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล

ขั้นตอนที่ 4 เริ่มใช้โปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล หลังจากได้มีการประชุมจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับคนพิการ คนนั้น ๆ เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การนำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมายระยะยาวที่กำหนดไว้ โดยมีผู้รับผิดชอบ คือ ครูผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูด นักพฤติกรรมบำบัด ที่ถูกระบุให้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติการสอนหรือบำบัดฟื้นฟูโดยตรง จะยึดจุดมุ่งหมายระยะยาว เป็นหลักนำไปกำหนดจุดมุ่งหมายระยะสั้นและนำจุดมุ่งหมายระยะสั้นไปจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individualized Implementation Plan : IIP) ซึ่งจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายระยะยาว/สั้น วิธีการสอน สื่อ กระบวนการประเมินที่ใช้และเกณฑ์การประเมิน ระยะเวลา และผลการประเมินรวมทั้งการเขียนแผนการสอนแต่ละเรื่อง

ขั้นตอนที่ 5 ติดตามและประเมินผล

เมื่อดำเนินการใช้โปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลไประยะหนึ่งหรือสิ้นสุดลง ผู้จัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลจะประชุมประเมินความก้าวหน้า เพื่อปรับโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น หรือจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคลให้กับคนพิการคนนั้น ๆ ใหม่ เมื่อคนพิการคนนั้น ๆ ได้พัฒนาจนบรรลุจุดมุ่งหมายระยะยาวที่วางไว้แล้ว โดยปกติจะมีการติดตามและประเมินผลอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง

การวัดและประเมินผลให้แก่คนเรียนร่วมอาจใช้ข้อสอบเดียวกับคนทั่วไป แต่ต้องปรับวิธีการสอบให้เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของแต่ละคน ส่วนคนที่มีความบกพร่องมากให้เป็นไปตามแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล การประเมินผลไม่ว่าจะเป็นการประเมินผลกลางภาคเรียนหรือประเมินผลปลายภาคเรียนอาจยืดหยุ่น ดังนี้

1. ให้มีการทดสอบหลายระดับในหนึ่งหน่วยการเรียนรู้
  2. อนุญาตให้สอบในห้องเสริมวิชาการได้ ซึ่งจะมีบุคลากรที่โรงเรียนมอบหมายให้เป็นผู้สอบนักเรียนพิการในกรณีที่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ วิธีการสื่อสารที่แตกต่างจากนักเรียนทั่วไป
  3. หากมีความจำเป็นต้องขยายเวลาในการทำข้อสอบ โดยให้มีเวลาในการทำข้อสอบนานขึ้น ซึ่งควรจะมีการตกลงรับทราบโดยนักเรียนพิการ
  4. ในการวัดสิ่งเดียวกัน จำนวนคำถามอาจไม่เท่ากันก็ได้
  5. สอบปากเปล่าแทนการสอบข้อเขียน เพราะบางคนมีความสามารถในการพูด แต่ไม่มีความสามารถในการเขียน
  6. การวัดความเข้าใจในเนื้อหา กระทำได้หลายวิธี บางคนอาจตอบคำถามได้ไม่ดี แต่มีผลงานมาแสดงก็แสดงว่าเข้าใจเนื้อหาแล้ว
  7. คำถามบางข้ออาจไม่เข้าใจเพราะใช้คำยาก ครูต้องเปลี่ยนคำถามใหม่ โดยใช้คำถามง่าย ๆ การสอบเป็นการวัดความเข้าใจเนื้อหา ไม่ใช่วัดการใช้ภาษาในข้อสอบ
  8. เตรียมเด็กก่อนทำข้อสอบ เพื่อให้เข้าใจในแนวคำถามว่าหากครูถามเช่นนี้ คำตอบที่ครูต้องการควรเป็นเช่นไร
  9. พยายามหลีกเลี่ยงการทดสอบที่ครอบคลุมเนื้อหา มาก ๆ (เช่น เนื้อหาในหลาย ๆ บทเรียน)
  10. ใช้เกณฑ์ต่างกันในการตัดเกรดและควรกำหนดเกณฑ์นี้ไว้ในแผนการจัดการศึกษาด้วย
- สรุป กระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. ให้ความรู้ความเข้าใจกับคณะครู นักเรียนและผู้ปกครองเด็กของโรงเรียน เกี่ยวกับเหตุผล ความจำเป็น วิธีการและแนวทางการจัดการศึกษาพิเศษ
  2. สสำรวจและคัดแยกเด็ก
  3. แจ้างผู้ปกครองทราบ
  4. ศึกษาให้รู้จักเด็กรายบุคคลอย่างรอบด้าน จากผู้ใกล้ชิด ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายจนแน่ใจว่าได้ข้อมูลที่เป็นจริง หากจำเป็นต้องส่งผู้เชี่ยวชาญตรวจ วินิจฉัยต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครอง หรือขอความร่วมมือให้ผู้ปกครองเป็นผู้นำเด็กไปด้วยตนเอง
  5. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
  6. นำรายละเอียดที่กำหนดไว้ในแผนไปปฏิบัติและประเมินผลเป็นระยะ
  7. ทบทวนและปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
- 4.1 ความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
- นักการศึกษาหลายคนได้ให้นิยามของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

สำนักงานการศึกษาของรัฐ (U.S. Office of Education) ได้ให้นิยามของคำว่า ความบกพร่องทางการเรียนรู้ว่า

“ความบกพร่องทางการเรียนรู้” หมายถึง ความผิดปกติของกระบวนการทางจิตวิทยา (Psychological Process) อย่างหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษา การพูดหรือการเขียน ทำให้บุคคลที่มีความผิดปกติดังกล่าวด้วยความสามารถในการฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียนหรือการคำนวณทางคณิตศาสตร์ คำนี้มีความหมายรวมไปถึง ความบกพร่องทางการรับรู้ การได้รับบาดเจ็บทางสมอง ความบกพร่องในการฟังและพูด (Aphasia) ความบกพร่องทางการอ่าน (Dyslexia) ด้วยแต่ไม่ครอบคลุมไปถึงเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ อันเนื่องมาจากความบกพร่องทางสายตา ความบกพร่องทางการได้ยิน ความบกพร่องทางร่างกาย ความบกพร่องทางสติปัญญา การด้อยโอกาสทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 115) ได้ให้ความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities) หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องในกระบวนการทางจิตวิทยาทำให้เด็กมีปัญหาในการใช้ภาษา ทั้งในการฟัง การอ่าน การพูด การเขียนและการสะกดคำหรือมีปัญหาในการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ ปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกาย แขน ขา ลำตัว สายตา การได้ยิน ระดับสติปัญญา อารมณ์และสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก

เบญจพร ปัญญา (2542 : 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่าความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities ใช้อักษรย่อว่า LD) เป็นความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่แสดงออกในรูปของความบกพร่องการอ่าน การเขียน การสะกดคำ การคำนวณและเหตุผลเชิงคณิตศาสตร์ เกิดจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าที่ควรจะเป็น โดยพิจารณาจากผลการเรียนเปรียบเทียบกับระดับเขาว์ปัญญา ประเภทของ LD แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ

1. ความบกพร่องการเรียนรู้และการสะกดคำ
2. ความบกพร่องด้านการอ่าน
3. ความบกพร่องด้านการคำนวณและสาเหตุเชิงคณิตศาสตร์
4. ความบกพร่องหลาย ๆ ด้านร่วมกัน

จากความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้นสรุป ได้ดังนี้ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องของกระบวนการทางจิตวิทยา ทำให้นักเรียนมีปัญหาในด้าน การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การสะกดคำ การใช้ภาษา การคิดคำนวณ การรับรู้ และการแสดงออกซึ่งปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์

4.2 ลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (อรัญญา เชื้อทอง. 2546 : 12 - 14 ; อ้างอิงมาจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2538) กล่าวถึงลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ได้ดังนี้

4.2.1 ปัญหาด้านการอ่าน เด็กที่มีปัญหาด้านการอ่านจะไม่สามารถอ่านหนังสือได้เท่ากับระดับของเด็กในชั้นเรียนเดียวกัน แม้ว่าจะพยายามช่วยเหลือในเรื่องความจำเป็นพิเศษแล้ว ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความบกพร่องของการมองเห็น หรือการอ่านได้ พฤติกรรมการอ่านที่ไม่เหมาะสมจึงปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังนี้

หน้าอ

4.2.1.1 การเคลื่อนไหวร่างกายที่แสดงอาการเครียด เช่น อารมณ์เสีย

4.2.1.2 อ่านหลังบรรทัด อ่านซ้ำคำ

4.2.1.3 อ่านตกล่น อ่านเพิ่มคำ หาคำมาแทนที่หรืออ่านกลับคำ

4.2.1.4 อ่านเรียงลำดับคำผิด สัมผัสตำแหน่ง ประธาน กริยา กรรม

4.2.1.5 อ่านสับสนระหว่างอักษรหรือคำที่คล้ายคลึงกัน

4.2.1.6 อ่านซ้ำ และตะกุกตะกัก

4.2.1.7 อ่านด้วยความลังเลไม่แน่ใจ

4.2.1.8 อ่านเอาเรื่องไม่ได้

4.2.1.9 บอกลำดับเรื่องราวไม่ได้

4.2.1.10 จำประเด็นสำคัญของเรื่องราวไม่ได้

4.2.1.11 แยกสระเสียงสั้น ยาวไม่ได้

4.2.2 ปัญหาด้านการเขียน เด็กที่มีปัญหาด้านการเขียน อาจมีสาเหตุมาจากความบกพร่องใน 3 ลักษณะ คือ

4.2.2.1 การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือ และสายตาไม่ดี จึงทำให้เด็กลอกตัวอักษร และตัวเลขไม่ถูก

4.2.2.2 ความบกพร่องของการจำสิ่งที่มองเห็น จึงทำให้เด็กจำคำที่เห็นไม่ได้

4.2.2.3 ความบกพร่องในการทำงานเข้าใจกฎเกณฑ์และความสัมพันธ์ระหว่างถ้อยคำในประโยค จึงทำให้เด็กมีปัญหาในการรวบรวมหรือจัดระบบความคิดเพื่อสื่อสารออกมาโดยการเขียนไม่ได้ เด็กที่มีปัญหาในการเขียนจะมีพฤติกรรมปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังนี้

- 1) เขียนตัวอักษรผิดทิศทาง กลับซ้าย - ขวา หน้า - หลัง บน - ล่าง
- 2) เว้นระยะตัวอักษรหรือคำไม่ถูกต้อง
- 3) เขียนหนังสือที่ไม่เป็นตัว
- 4) เขียนหนังสือรูปร่างไม่สม่ำเสมอ
- 5) เขียนหนังสือแบบที่ปรากฏในกระจกเงา
- 6) เขียนตัวอักษรหลายแบบปะปนกัน
- 7) จำทักษะพื้นฐานการเขียนไม่ได้

4.2.3 ปัญหาด้านการสะกดคำ เด็กที่มีปัญหาด้านการสะกดคำที่มีพฤติกรรมปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังนี้

4.2.3.1 เรียงตัวอักษรในคำผิด

4.2.3.2 สลับตัวอักษรและคำ

4.2.3.3 มีปัญหาในการเชื่อมโยงเสียงที่ถูกต้องกับตัวอักษร

4.2.3.4 สะกดข้ามตัวอักษรหลายตัว

4.2.3.5 สร้างการสะกดคำแบบใหม่ของตัวเอง

4.2.4 ปัญหาด้านคณิตศาสตร์เด็กที่มีปัญหาด้านคณิตศาสตร์ จะมีปัญหาด้านการกระแะการคิดที่เป็นเชิงปริมาณ หรือภาษาสัญลักษณ์ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านนี้ต่ำ ซึ่งเด็กที่มีปัญหาด้านคณิตศาสตร์มักจะมีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังนี้

17 - 71

- 4.2.4.1 ลืมตำแหน่งบนหน้ากระดาษ
- 4.2.4.2 ทำงานไม่เสร็จใน 1 หน้าที่กำหนดให้
- 4.2.4.3 มีปัญหาในการอ่านเลขหลายหลัก
- 4.2.4.4 มีปัญหาในการจำแนกตัวเลขบางตัว เช่น 6 - 9, 2 - 5,
- 4.2.4.5 เขียนตัวเลขจากหลังมาหน้า
- 4.2.4.6 เขียนตัวเลขจากซ้ายมาขวา
- 4.2.4.7 มีปัญหาในการลากเส้นตัวเลข
- 4.2.4.8 มีปัญหาในการลอกกรุปทรงต่าง ๆ และลอกโจทย์ปัญหา
- 4.2.4.9 ไม่สามารถจำเงื่อนไข กฎ ข้อเท็จจริงทางคณิตศาสตร์
- 4.2.4.10 มีปัญหาในการเรียนรู้ข้อเท็จจริงบางเรื่อง
- 4.2.4.11 ทำผิดเพราะสะเพร่าบ่อย ๆ
- 4.2.4.12 ยอมแพ้ง่าย
- 4.2.4.13 มีปัญหาในการเชื่อมโยงจำนวนกับสัญลักษณ์
- 4.2.4.14 สับสนข้อมูลในแนวตั้งและการเว้นระยะ
- 4.2.4.15 ทำโจทย์ปัญหาไม่ได้
- 4.2.4.16 ไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 4 - 5) กล่าวถึง ลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ว่ามีลักษณะ ดังนี้

1. มีความบกพร่องทางการพูด
2. มีความบกพร่องทางการสื่อสาร
3. มีปัญหาในการเรียนวิชาทักษะ
4. มีปัญหาในการสร้างแนวความคิดรวบยอด
5. การทดสอบผลการเรียนให้ผลไม่แน่นอน ยากแก่การพยากรณ์
6. มีความบกพร่องทางการรับรู้
7. มีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว
8. มีอารมณ์ไม่คงที่ บางครั้งระเบิดอารมณ์ใส่ผู้อื่น ความผิดหวังเล็ก ๆ น้อย ๆ อาจทำให้เสียอารมณ์อย่างรุนแรงได้
9. โยกตัว หรือผงกศีรษะบ่อย ๆ
10. ลักษณะการนอนไม่คงที่บางครั้งหลับ บางครั้งไม่หลับไม่เป็นเวลาที่แน่นอน
11. มีพัฒนาการทางร่างกายไม่คงที่
12. มีพฤติกรรมไม่คงเส้นคงวา
13. เสียสมาธิง่าย
14. แสดงพฤติกรรมแปลก ๆ
15. มีปัญหาในการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน

มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ทำให้เรามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มากขึ้น ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยหลายชิ้นให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันดังนี้

1. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่พบในระดับชั้นประถมศึกษาคิดเป็น 75% ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ทั้งหมดที่คัดแยกได้
2. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เป็นชายมากกว่าหญิง ในอัตราส่วน 3 ต่อ 1
3. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ส่วนมากมีระดับสติปัญญาเฉลี่ยประมาณ 94 - 98
4. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในชั้นรุนแรงจะตรวจพบในระดับชั้นประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้น ป.3, ป.4
5. เมื่อเด็กโตขึ้นและเลื่อนชั้นไปเรียนในระดับมัธยมศึกษา ปัญหาทางการเรียนรู้ลดลง

6. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทางภาษา (การฟัง พูด อ่าน เขียน) มีจำนวนมาก กว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์

7. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จำนวนมากเป็นเด็กที่เคยสอบตกและเรียนซ้ำชั้น

8. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ส่วนหนึ่ง (ประมาณ 15%) มีปัญหาทางพฤติกรรม

9. มีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความ สามารถที่แท้จริงของเด็ก กล่าวคือ หากมีการวัดระดับสติปัญญา (IQ) ของเด็กแล้วจะพบว่า ระดับสติปัญญาค่อนข้างสูงหรือสูงกว่าระดับสติปัญญาของเด็กที่มีปัญหาทางสติปัญญา แต่ผลการทดสอบทางด้านวิชาการได้คะแนนต่ำมาก ซึ่งความเป็นจริงแล้วเด็กน่าจะจะได้คะแนนสูงกว่านี้ คะแนนจึงไม่เป็นตามความคาดหวังของครู

10. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้บางคน มีปัญหาเกี่ยวกับสมาธิ เด็กอาจเสียสมาธิง่าย หันเหความสนใจสู่ภายนอกห้องเรียนเสมอ

11. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้บางคนมีปัญหาในการจัดระเบียบการทำงาน เด็กบางคนจึงทำงานไม่เสร็จตามที่ครูมอบหมาย ลืมปากกา ดินสอ หรือวัสดุในการเรียน หรือมาโรงเรียนสายบ่อย เป็นต้น

12. มีปัญหาในการคัดลอกตัวอักษรทางคณิตศาสตร์หรือรูปทรงอื่น ๆ จากตัวอย่างลงสู่สมุดแบบฝึกหัดเด็กเรียงตัวอักษรกลับหลัง

สรุปลักษณะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ส่วนใหญ่จะมีความบกพร่องในด้านการอ่าน การเขียน การสะกดคำ การพูด การสื่อสาร การคิดคำนวณ การสร้างแนวความคิด รวบรวม การรับรู้ การเคลื่อนไหว การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน ตลอดจนความบกพร่องด้านอารมณ์ พฤติกรรม สมาธิ และรวมถึงความยุ่งยากในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้วย

4.3 การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538 : 83 - 86) ได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่า ความบกพร่องทางการเรียนรู้มีขอบข่ายกว้างขวางทั้งพฤติกรรมทางการเรียนวิชาการและพฤติกรรมที่แสดงออกในเชิงรบกวนชั้นเรียน จึงได้เสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติ ดังนี้

4.3.1 สอนโดยเน้นความสามารถเด่นของเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ของความสำเร็จ เช่น ถ้าพบว่าเด็กใช้สายตาในการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ครูควรให้เด็กมองวัตถุต่าง ๆ แทนที่จะพูดให้เด็กฟังเท่านั้น

4.3.2 พยายามลดกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะหรือความสามารถที่เป็นจุดบกพร่องของเด็ก เช่น ถ้าพบว่าเด็กมีความบกพร่องทางการเรียน ก็ไม่ควรให้งานที่เด็กต้องเขียนมาก แต่อาจให้เด็กตอบปากเปล่าหรือตอบใส่เทปบันทึกเสียงแทนการเขียน

4.3.3 พยายามพัฒนาจุดบกพร่องของเด็ก หลังจากที่ได้ประสบความสำเร็จจากการใช้ความสามารถเด่นได้แล้ว

4.3.4 กำหนดความคิดรวบยอดที่จะให้เด็กเรียนได้ชัดเจน ถ้าจะสอนความคิดรวบยอดใหม่ ครูต้องทำความคิดรวบยอดใหม่ไปสัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กเคยเรียนรู้มาแล้ว และสรุปความคิดรวบยอดให้ชัดเจน เพราะเด็กจะไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้เอง

4.3.5 ช่วยให้เกิดตระหนักถึงเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยชี้ให้เด็กเห็นว่า เมื่อวานนี้เด็กทำอะไรได้บ้าง วันนี้เด็กทำอะไรสำเร็จ และเด็กจะทำอะไรได้ในวันพรุ่งนี้บ้าง

4.3.6 ตั้งเป้าหมายระยะสั้นอย่างชัดเจนที่เด็กสามารถทำได้ โดยจัดลำดับของงานให้มีความยากง่ายต่าง ๆ กันไป โดยให้เด็กทำงานในอันดับแรก ๆ ตามความสามารถของเด็ก จากนั้นค่อย ๆ จำกัดเวลา พร้อมทั้งบันทึกความก้าวหน้าของเด็ก เมื่อเด็กทำงานก้าวแรกได้เสร็จตามกำหนดเวลา จึงค่อยให้งานที่ยากขึ้น โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบเดียวกัน

4.3.7 ให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีที่เด็กทำงานได้สำเร็จ ถ้าเด็กทำผิดบอกให้ทราบทันที อธิบายใหม่และให้เด็กแก้ไขใหม่ทันที แต่ต้องใช้วิธีทางบวก ถ้าเด็กทำได้สำเร็จต้องรีบให้คำชมและ บอกเหตุผลที่เด็กได้รับคำชม โดยเน้นความพยายามในการทำงานเป็นหลักไม่ชมเชยเฉพาะงานที่ครูพอใจ

4.3.8 ให้หยุดกิจกรรมนั้นชั่วคราว รอเวลาอีกระยะหนึ่ง ถ้าครูได้พยายามใช้วิธีการใหม่ ๆ หรือกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อช่วยเหลือเด็กแล้วแต่เด็กยังไม่สามารถพัฒนาได้

4.3.9 อย่าพยายามสอนสิ่งที่เด็กไม่สามารถเรียนรู้และไม่อาจเรียนรู้ได้

4.3.10 เนื้อหาบทเรียนและเทคนิควิธีการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้สอนนั้น ควรเริ่มสอนเนื้อหาหรือบทเรียนที่ต่ำกว่าระดับชั้นของเด็ก 1 ปี เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ของความสำเร็จ

4.3.11 จัดกิจกรรมในทักษะเดียวกันให้หลากหลาย เพื่อว่าเด็กจะได้เลือกงานที่ทำได้และให้เด็กทำงานตามแนวทางของเขาเอง เช่น ใช้ปากกาสีแดง เลือกลมุมที่จะนั่งทำงานเอง ใช้อุปกรณ์ช่วยประเภทเครื่องเลื่อนเทปหรือคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

4.3.12 ใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด

4.3.13 ใช้เกมหรือกิจกรรมที่让孩子ได้มีโอกาสเคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้มองเห็น และได้ยิน ได้ฟัง เพราะจะทำให้เด็กสนุกในการเรียนรู้และเรียนรู้ได้เร็ว

4.3.14 สอนช้าและทบทวนบ่อย ๆ เพราะตามปกติเด็กมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ต้องการประสบการณ์ช้าและบ่อยมากกว่าเด็กปกติ

4.3.15 จัดทำป้ายกระดาดแข็งหรือธงสีแดง ซึ่งมีความหมายว่าต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งข้างหนึ่งของป้ายอาจเขียนว่า “พยายามทำงานต่อไป” และอีกข้างหนึ่งเขียนว่า “หนูมีปัญหา” ให้เด็กยกขึ้นตั้งหันออกนอกตัวเมื่อต้องการความช่วยเหลือจากครู วิธีนี้จะช่วยลดความคับข้องใจให้แก่เด็กได้บ้าง และป้ายหรือธงก็จะช่วยลดความวุ่นวายไปได้ โดยที่เด็กไม่ต้องลุกจากที่นั่งหรือยกมือ หรือเรียกร้องขอความช่วยเหลือจากครูบ่อย ๆ และนอกจากนี้ ป้ายดังกล่าวยังทำหน้าที่เตือนเด็ก ให้ทำงานต่อไปอีก

สรุป การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ควรจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน ควรเน้นกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะอย่างหลากหลาย มีความยากง่ายแตกต่างกันไป เน้นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ จะต้องสอนซ้ำ ย้ำ ทวนบ่อย ๆ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้มองเห็น ได้ยิน และได้ฟัง เพื่อให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็วและเกิดทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 วิธีการสอนสะกดคำแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 82 - 83) ได้เสนอวิธีการสอนสะกดคำแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ 4 วิธี ดังนี้

4.4.1 ตั้งกฎ (Rule - Based Instruction)

ครูพยายามตั้งกฎเกณฑ์ให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เพื่อให้สะดวกแก่การจดจำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ควรคำนึงถึงหลักภาษาไทยเป็นสำคัญ และจะช่วยให้เด็กสะกดคำได้ง่ายขึ้น เช่น ในเรื่องการประวิสรรชนีย์ บางคำประวิสรรชนีย์ บางคำไม่ประวิสรรชนีย์ เช่น มะนาว มะขาม มะยม ประวิสรรชนีย์ มนัส มฤตยู มหันต์ “ไม่ประวิสรรชนีย์” ครูอาจตั้งกฎว่า คำใดที่เปล่งเสียงเต็มพยางค์ เช่น มะนาว จะต้องประวิสรรชนีย์ แต่คำใดที่เปล่งเสียงกึ่งพยางค์ เช่น มนัส ไม่ต้องประวิสรรชนีย์ เป็นต้น

4.4.2 ใช้ประสาทสัมผัสหลายด้าน (Multi Sensory Approach) วิธีนี้เป็นการดำเนินการแนะนำให้ใช้ประสาทสัมผัสรับรู้หลายด้าน ในการสอนเขียนแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ คือ ใช้ทั้งการฟัง การใช้สายตาและการเขียนพร้อมๆ กัน โดยปฏิบัติเป็นขั้นตอน ดังนี้

4.4.2.1 ครูเขียนคำใหม่ หรือคำยากลงบนกระดาด ครูอ่านคำนั้นในขณะที่นักเรียนดูครู

4.4.2.2 นักเรียนใช้นิ้วลากไปตามตัวอักษรทีละตัว ที่ประกอบขึ้นเป็นคำนั้น เอ่ยชื่อตัวพยัญชนะ และสระ แล้วจึงอ่านออกเสียงคำนั้น เมื่อลากนิ้วครบทุกคน

4.4.2.3 ครูเขียนคำนั้นลงบนสมุด และอ่านคำนั้น

4.4.2.4 ครูลบคำนั้น แล้วให้นักเรียนเขียนคำนั้นอีกครั้ง หากเด็กเขียนผิดกลับไปเริ่มขั้นที่ 2 ใหม่ หากเด็กเขียนถูก ให้ครูรวบรวมคำนั้นไว้เพื่อใช้ทดสอบในครั้งต่อไป

4.4.2.5 ในการสอนคำใหม่ คำต่อไป ครูอาจไม่ให้นักเรียนใช้นิ้วลากตามตัวอักษรก็ได้ แต่ปฏิบัติตามขั้นที่ 1 - 4 หากเด็กมีปัญหาในการสะกดคำ จึงให้นักเรียนใช้การสัมผัส

4.4.3 การสะกดตามครู (Imitation Method)

วิธีนี้ เป็นวิธีที่มีขั้นตอนง่าย ๆ กล่าวคือ ครูสะกดคำนั้น ลงบนกระดานหรือลงบนกระดาษ ครูพูดไปด้วยว่าคำนั้นประกอบขึ้นด้วยพยัญชนะและสระใดบ้าง แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามครูทุกประการ แต่พูดให้เสียงดังกว่าครู ครูให้แรงเสริมทันทีที่เด็กทำถูก หากเด็กสะกดผิด ครูบอกเด็กว่า ตัวสะกดที่ถูกต้องเป็นเช่นใด ผี๊กซ้ำ ๆ เช่นนี้หลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งเด็กสะกดคำได้เอง

4.4.4 การกำหนดคำ (Word Lists)

ครูเขียนคำยากลงบนกระดาน ให้เด็กลอกคำเหล่านั้นลงในสมุด ครูให้เด็กฝึกสะกดคำเหล่านั้นปากเปล่า และเขียนสะกดคำด้วยตนเอง ครูทดสอบเด็กทุกวัน เมื่อเด็กสะกดคำใดได้ถูกต้องให้รางวัลและลบคำนั้นออก ให้เด็กฝึกสะกดคำที่เหลือต่อไป ครูทดสอบทุกวัน ครูอาจเพิ่มคำใหม่ให้เด็กอีก รายการคำสำหรับเด็กแต่ละคนอาจไม่เหมือนกัน จำนวนคำที่ครูมอบหมายให้เด็กฝึก มีจำนวนอยู่ระหว่าง 3 - 8 คำต่อครั้ง หากจำนวนคำมีมากเกินไปมักไม่ได้ผล มีงานวิจัยจำนวนมากที่สนับสนุนการสอนสะกดคำด้วยวิธีนี้

4.5 การช่วยเหลือทางจิตวิทยาแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 107 - 110) ได้กล่าวถึงวิธีการช่วยเหลือทางจิตวิทยาแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ควรได้รับความช่วยเหลือจากนักจิตวิทยา เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้บางคนอาจมีความบกพร่องทางพฤติกรรมด้วย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักจิตวิทยาจะต้องให้ความช่วยเหลือ ต่อไปนี้จะกล่าวถึงวิธีปรับพฤติกรรมของเด็กที่นักจิตวิทยาใช้ ครูอาจปรับปรุงประยุกต์มาใช้กับเด็กในชั้นเรียนของตนตามความเหมาะสม

4.5.1 แรงเสริมเชิงบวก (Positive Reinforcement)

เป็นการให้สิ่งที่พอใจกับเด็ก เพื่อให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สิ่งที่ทำให้เด็กเกิดความพอใจอาจได้แก่ คำชม เช่น ดี เยี่ยม ดีมาก เก่งมาก วิเศษ ยอดเยี่ยม เก่ง เป็นต้น หรืออาจเป็นอาหาร เช่น ลูกอม ลูกกวาด ขนมหวานทุกชนิด หรืออาจเป็นของเล่น ตุ๊กตา หรือรางวัลอื่น ๆ ที่ครูอาจหามาได้ ตัวอย่างการให้แรงเสริมเชิงบวก เช่น ผู้ฝึกให้อาหารแก่ปลาโลมาเพื่อกระโดด ลอดห่วงได้ แม่ให้ลูกออกไปวิ่งเล่นกับเพื่อนหน้าบ้านได้ เมื่อลูกช่วยดูบ้านเสร็จ ครูประจำชั้นให้เด็กใช้เวลาว่าง โดยให้เล่นเกมตามใจชอบภายในเวลา 10 นาที ภายในห้องเรียนเมื่อเด็กทำการบ้านตามที่ครูมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์คงอยู่ได้ตลอดไป ครูจำเป็นต้องลดแรงเสริมลงทีละน้อย เมื่อพฤติกรรมคงที่แล้วครูให้แรงเสริมนาน ๆ ครั้ง ครูอาจให้แรงเสริมอีกครั้ง เป็นเช่นนี้ในโอกาสต่อไป

4.5.2 แรงเสริมเชิงลบ (Negative Reinforcement)

เป็นการให้สิ่งที่ไม่เป็นที่พึงพอใจแก่เด็ก ทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ออกมา เพราะเด็กไม่ต้องการสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ และต้องการให้เอาสิ่งที่ไม่พึงประสงค์นั้นออกไปให้พ้น เช่น หากคนขับรถยังไม่รัดเข็มขัดนิรภัย จะมีเสียงดังขึ้นและดังต่อไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งคนขับรถรัดเข็มขัดนิรภัยเสียงจึงเงียบ เสียงดังเป็นสิ่งที่คนขับรถไม่ชอบ การรัดเข็มขัดเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ครูบอกนักเรียนว่า นักเรียนที่ทำงานไม่เสร็จ เมื่อถึงเวลาโรงเรียนเลิก

ครูจะให้นักเรียนทำงานต่อไปอีก แม้เป็นเวลาหลังเลิกเรียนแล้ว การทำงานหลังเลิกเรียนแล้ว เป็นสิ่งที่นักเรียนไม่ชอบ เพราะเด็กต้องการกลับบ้านหรือต้องการไปเล่นกับเพื่อน การทำงานให้เสร็จ เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในการนำวิธีนี้มาใช้ ครูควรระมัดระวัง ไม่ให้แรงเสริมเชิงลบเป็นการชู้ บังคับ เด็ก เพราะนั่นเป็นการทำให้เด็กเกิดความหวาดกลัว ซึ่งเป็นอุปสรรคขัดขวางการเรียนรู้และ แรงเสริมเชิงลบ ส่งเสริมการเรียนรู้และก่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4.5.3 เบี้ยอรรถกร (Token Economy)

เป็นการให้รางวัลแก่เด็กอย่างเป็นระบบ และเป็นขั้นตอนเมื่อเด็กแสดง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น เมื่อเด็กทำความดีครูจะให้แต้มหรือคะแนน หากเด็กได้คะแนนน้อย เด็กจะได้รับรางวัลน้อย หากเด็กได้คะแนนมาก รางวัลจะมีขนาดใหญ่ขึ้น มีราคามากขึ้น บริษัทการ บินหลายแห่ง ได้นำระบบเบี้ยอรรถกรมาใช้ในการดึงดูดลูกค้า เช่น ให้ลูกค้าสะสมระยะทางการบิน หากบินได้หลายพันไมล์ อาจได้บินฟรีหรือได้พักโรงแรมฟรี เป็นต้น ครูอาจใช้สิ่งต่อไปนี้เป็นเบี้ย อรรถกรได้

4.5.3.1 เหรียญมีมูลค่าต่างกัน เช่นเดียวกับเงินที่เป็นเหรียญ 50 สตางค์ 1 บาท 5 บาท หรือเหรียญ 10 บาท

4.5.3.2 ธนบัตร คล้ายธนบัตรจริง มีมูลค่าต่างกันให้เด็กสะสมไว้เพื่อ แลกรางวัล

4.5.3.3 บัตรเครดิต

4.5.3.4 สมุดเช็ค เป็นต้น

4.5.4 การทำสัญญา (Contract)

ส่วนมากเป็นสัญญาทางพฤติกรรม (Behavioral Contract) นั่นคือ ครู ทำสัญญากับนักเรียน เพื่อกำหนดให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ครูกับนักเรียนเจรจาทำ ความตกลงกันก่อน เมื่อเด็กปฏิบัติตามสัญญาแล้วครูให้รางวัล

4.5.5 การขอเวลานอก (Time - Out)

การขอเวลานอก เป็นการให้เด็กงดร่วมกิจกรรมบางอย่างที่เด็กอยากจะทำ ร่วม ใช้ในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ใช้ได้ผลดีกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และบกพร่อง ทางพฤติกรรมที่ไม่รุนแรงมากนัก ครูอาจให้เด็กงดร่วมกิจกรรมชั่วคราวเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ พึงประสงค์ ครูให้ร่วมกิจกรรมดั้งเดิม การขอเวลานอกอาจจะทำได้ดังนี้

4.5.5.1 การงดกิจกรรม (Activity Time - Out) เช่น ให้เด็กหยุด เล่น ตุ๊กตาหรือของเล่นที่เด็กชอบ จนกว่าเด็กทำงานเสร็จครูจึงให้เล่นได้

4.5.5.2 ครูไม่สนใจ (Teacher Time - Out)

เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ครูอาจไม่ให้ความสนใจ แก่เด็ก เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ครูจึงให้ความสนใจแก่เด็กดั้งเดิม

4.5.5.3 ผู้สังเกต (Contingent Observation)

เป็นการให้เด็กงดร่วมกิจกรรมเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยให้เด็กออกไปอยู่นอกกลุ่ม ครูให้เด็กแสดงพฤติกรรมของเพื่อนในกลุ่ม เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ พึงประสงค์แล้ว ครูให้เข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่มได้

4.5.5.4 การงดร่วมกิจกรรม (Exclusion Time - Out)

เป็นการให้เด็กงดร่วมกิจกรรมที่ดำเนินไปในห้องเรียน ครูอาจให้เด็กไปยืนอยู่มุมใดมุมหนึ่งของห้องเรียน ซึ่งทุกคนทราบดีว่าเป็นมุมที่ไม่พึงปรารถนา เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์แล้ว จึงให้เข้าเรียนในห้องเรียนได้

4.5.5.5 การกักขัง (Seclusion Time - Out)

เป็นการแยกเด็กไปไว้ในห้องพิเศษ คล้ายห้องขัง เพื่อให้เด็กอยู่คนเดียว ใช้สำหรับพฤติกรรมที่รุนแรง ห้องขังนี้ควรเป็นห้องที่สะอาดปลอดภัย ไม่มีอันตราย แต่ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกใด ๆ ทั้งสิ้น การงดร่วมกิจกรรมตั้งแต่ข้อ 1 - 5 ควรดำเนินไปในระยะเวลาอันสั้น ไม่ควรใช้เวลานาน ครูให้แรงเสริมทุกครั้ง当孩子แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

5. กิจกรรมศิลปะ

5.1 ความหมายของศิลปะ

กรมวิชาการ (2540 : 2) กล่าวว่า ลักษณะธรรมชาติของศิลปะเป็นการเรียนรู้เทคนิควิธีการทำงานตลอดจนการเปิดโอกาสให้แสดงออกอย่างอิสระ ทำให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดัดแปลง จินตนาการ มีสุนทรียภาพ และเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทยและสากล

ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2543 : 25 - 27) กล่าวว่า บทปรัชญาให้ความสนใจศิลปะและให้นิยามศิลปะทั้งความหมายกว้าง และเฉพาะเจาะจง ซึ่งมีความเห็นสอดคล้อง และแตกต่างกันมากมายและได้สรุปความหมายของศิลปะดังนี้

1. ศิลปะคือ การจำลองแบบ (Art as Imitation)
2. ศิลปะคือ การแสดงออก (Art as Expression)
3. ศิลปะคือ ประสบการณ์ (Art as Experience)
4. ศิลปะคือ การแสดงออกซึ่งอารมณ์ หรือสิ่งที่อยู่ภายในของชีวิต

สิริพรรณ ต้นตริตันไพศาล (2545 : 8) กล่าวว่า คำว่า Art ในภาษาอังกฤษ มีรากฐานมาจากภาษาละตินว่า Ars ซึ่งมีความหมายถึง ทักษะ หรือความชำนาญ หรือความสามารถพิเศษ ศิลปะทางภาษาจีนใช้คำว่า ยี - ชู ก็มีความหมายถึงความฝึกฝนทางทักษะเช่นกัน ส่วนคำว่าศิลปะในภาษาไทยมาจากภาษาสันสกฤตว่า ศิลปะ ภาษาบาลีว่า สิปป มีความหมาย ว่าฝีมือยอดเยี่ยม หรือศิลปะเกี่ยวข้องกับทักษะ หรืองานฝีมือ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน) ปัจจุบันนี้ ความหมายของศิลปะได้ขยายกว้างขึ้นมากกว่าลักษณะงานฝีมือโดยรวมถึงความพยายามอันเกิดจากจิตสำนึกในอันที่จะสร้างสรรค์ สี รูปทรง เส้น เสียง ลีลา การเคลื่อนไหวและปรากฏด้านอื่น ๆ ที่แสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดหรืออารมณ์ (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2536 : 39)

มานพ ถนอมศรี (2546 : 14) กล่าวว่า ศิลปะเป็นผลงานสร้างสรรค์จากภูมิปัญญาของมนุษย์ที่ถ่ายทอดออกมาโดยผ่านสื่อ เทคนิควิธีการต่าง ๆ มีหลากหลายรูปแบบและผลงานที่จะได้รับการยกย่องว่าเป็นศิลปะนั้น ต้องมีคุณค่าต่อจิตใจ หรือก่อให้เกิดการสะท้อนอารมณ์

จากความหมายศิลปะดังกล่าวสรุปได้ว่า ศิลปะ หมายถึง การแสดงออกโดยผ่านสื่อผลงาน ซึ่งเป็นการสื่อสารความคิด ความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้รับการถ่ายทอดจากประสบการณ์และจินตนาการของแต่ละคน อิสระในการแสดงออกทางผลงานซึ่งเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ออกมาเป็นผลงาน

5.2 คุณค่าของกิจกรรมศิลปะ

เนื่องจากศิลปะเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งในการแสดงออก ซึ่งการแสดงออกทางศิลปะของเด็กจะขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ ดังนั้นเด็กเล็กๆ ควรได้รับการสร้างนิสัยให้เกิดความรักความชอบในศิลปะ จะเห็นว่า คุณค่าและความสำคัญของการจัดกิจกรรมศิลปะอยู่ผู้ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะโดยตรง มีผู้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดกิจกรรมศิลปะไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 6-15) ได้สรุปความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดังนี้

1. เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ ส่งเสริมอิสรภาพในการทำงาน ครูควรวางอุปสรรคไว้ในที่ที่เด็กจะหยิบออกมาได้ และมีโอกาสเลือกหยิบได้ตามความพอใจ ในขณะที่เดียวกันเด็กก็จะสามารถแลกเปลี่ยนความคิดของตนเองกับเพื่อนๆ ได้

2. เด็กสุนทรีย์ภาพต่อสิ่งแวดล้อม เด็กรู้จักชื่นชมและมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งต่างๆ เป็นสิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา ซึ่งผู้ใหญ่ควรทำตัวอย่างโดยการยอมรับ และชื่นชมผลงานของเด็กโดยฝึกให้เด็กได้เห็น ว่า ทุกๆ อย่างมีความหมายสำหรับตัวเขา ส่งเสริมให้รู้จักการสังเกตเห็นสิ่งผิดแปลกในสิ่งธรรมดาสำคัญ ให้ได้ยินสิ่งที่ไม่เคยได้ยิน และฝึกให้เขาสนใจในสิ่งต่างๆ รอบๆ ตน

3. เด็กเกิดความพอใจและความสนุกสนานในขณะที่เด็กทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ต่างๆ เด็กควรทำตามความพอใจและมีความสนุกสนาน การพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนเป็นโอกาสที่เด็กจะแสดงออกซึ่งความคิดของเขา และเป็นการพัฒนาภาษาไปด้วย การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถทางสร้างสรรค์จะช่วยให้เด็กตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ช่วยส่งเสริมให้เขามีกำลังใจ เข้าใจตนเองว่ามีความคิดที่ดี และมีความสามารถหลายอย่าง องค์ประกอบที่จะช่วยเด็กเกิดความพอใจ สนุกสนาน ในขณะที่ทำกิจกรรมคือ เวลาและสถานที่ เด็กที่ต้องการเวลาทำงานมากพอที่เขาจะทำได้ทำตามความพอใจ และเด็กต้องการเนื้อที่กว้างขวางพอที่จะทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างสนุกสนาน

4. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ช่วยลดความตึงเครียดทางอารมณ์การทำงานสร้างสรรค์เป็นการผ่อนคลายอารมณ์ ลดความกดดัน ความคับข้องใจ ความก้าวร้าวลง ซึ่งกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จะช่วยให้เด็กแสดงออก และผ่อนคลายอารมณ์อย่างดีที่สุด

5. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ช่วยสร้างนิสัยการทำงานที่ดีในขณะที่เด็กทำงานต่างๆ ครูควรสอนระเบียบและนิสัยในการทำงานควบคู่ไปด้วย เช่น การเก็บของเป็นที่ ล้างมือเมื่อทำงานเสร็จ

6. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อ จากการจัดกระดาษประดิษฐ์ภาพวาดภาพด้วยนิ้วมือ การต่อภาพ ตัดต่อ ฯลฯ กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้จะส่งเสริมให้เด็กแสดง ความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างมือ และสายตาควบคู่ไปด้วย

7. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ช่วยให้เด็กรู้จักการสำรวจ ค้นคว้า ทดลอง เด็กจะชอบทำกิจกรรม และใช้วัสดุต่างๆ ซ้ำๆ กันเพื่อสร้างสิ่งต่างๆ ซึ่งเป็นโอกาสที่ใช้ความคิดริเริ่ม และจินตนาการของเขา ค้นคว้า สำรวจ ฝึกฝน และสร้างสิ่งใหม่ๆ ขึ้นจากการใช้วัสดุซ้ำๆ กัน ดังนั้น

ครูจึงควรหาวัสดุต่างๆ ไว้ให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการทดลองของตน เช่น กล่องยาสีฟัน เปลือกไข่ และวัสดุเหลือใช้อื่นๆ

สุจิตรา สุขเกษม (2538 : 37) ในการจัดกิจกรรมศิลปะให้กับเด็ก การเลือกกิจกรรมควรเลือกกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กเป็นคนช่างสังเกต คิดหาเหตุผล ฝึกการสร้างสรรค์ ฝึกลักษณะนิสัย ฝึกความพร้อมในการเรียน และช่วยให้เด็กพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมๆ กัน

อภิสิทธิ์ จรัสชวนเพท (2549 : 101-106) จรรยาตลปะนอจากเด็กได้แสดงควมรู่สึกนึกคิดให้ผู้ใหญ่ทราบแล้ว ยังช่วผ่อนคลยควมคับข้องใจทางด้านอารมณ์ โดยผ่านการเล่า การบรรยายของผลงานจากการวาด การเขียน และส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษา ยิ่งไปกว่านั้นควมสำเร็จในการสร้งสรค์จะช่วให้เด็กเกิดควมภาคภูมิใจในตนเองอีกด้วย

เบญจา แสงมลิ (2545 : 62 – 63) ศิลปะเป็นสื่อการแสดงออกของเด็กในสิ่งที่เด็กทำ เห็น รู่สึก และคิด กิจกรรมศิลปะให้โอกาสด็กสำรวจ ทดลอง แสดงควมคิด ควมรู่สึกเกี่ยวกับตัวเด็ก สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ควมสามารถในการจินตนาการ สังเกต และควมรู่สึกที่มีต่อตนเองและผู้อื่นมากขึ้น เพราะขณะทีเด็กทำงานกับวัสดุต่าง ๆ เด็กมีควมรับผิดชอบในการเลือกและกำหนดรูปร่าง ใช้การตัดสินใจ การควบคุมประสพการณ์ทีเป็นผลสำเร็จจะสร้งควมเชื่อมั่นในตนเอง และรู่คุณค่าของความเป็นมนุษย์

ประสพการณ์ด้านศิลปะให้คุณค่าแก่เด็ก เด็กอาจแสดงควมรู่สึกไม่เป็นที่ยอมรับออกมาทางศิลปะ เด็กสามารถเรียนรู่ทีควบคุมอารมณ์ ควมรู่สึก และกิริยามารยาทได้ ถ้าเด็กมีปัญหาด้านการพูด ควมรู่สึกรุนแรงสามารถระบายออกได้ในกิจกรรมศิลปะ การปฏิบัติกิจกรรมศิลปะทีเป็นผลทางด้านจิตใจ เช่น การเล่นเกม การฝึกกระดก กิจกรรมเหล่านี้ให้โอกาสด็กได้ทูปั่น คลึง ตบ ฝึก ซึ่งเป็นการแสดงควมรู่สึกทีไม่ตีออกมาทางการกระทำทีไม่กระทบกระเทือนผู้อื่น

การช่วเหลือเด็กให้เปลี่ยนแปลงควมรู่สึกทางลบเป็นแบบสร้งสรค์ เป็นทางออกของเด็กทีนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตได้ การเสนอแบบแผนหรือตัวอย่างให้เด็กลอกเลียนเป็น การชงักการแสดงออกและการเจริญเติบโตในภยหน้าของเด็ก ในทางตรงข้าม ถ้าครูให้โอกาสด็กแสดงออกทางศิลปะอย่างอิสระ จะช่วให้ครูเห็นสภาพและปัญหาของเด็กอย่างกระจ่างแจ้ง ซึ่งจะช่วยในการแก้ปัญหาเด็กอารมณ์ได้เป็นอย่างดี

กิจกรรมศิลปะสามารถส่งเสริมการเจริญเติบโตทางด้านสังคม ขณะเด็กเลือกกิจกรรมทีพอใจรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ ตามควมสนใจทีคล้ายคลึงกัน ในการร่วมกิจกรรมทำกิจกรรมศิลปะเป็นกลุ่ม เด็กจะรู่จักการแบ่งปันเครื่องมือเครื่องใช้ ควมคิดเห็น การตัดสินใจ และการให้การยอมรับ นอกจากนั้นยังเรียนรู่สิทธิ ความเป็นเจ้าของ ข้อคิดเห็นและควมรู่สึกของผู้อื่น เด็กจะมีกิริยสัมพันธ์ต่อกัน เรียนรู่การเป็นผู้นำผู้ตาม และเรียนรู่ควมสำคัญของการร่วมมือกัน และการควบคุมตนเอง เด็กจะได้รับคุณค่าเหล่านี้เมื่อเด็กมีอิสระในการเลือกวัสดุและการใช้สิ่งเหล่านี้ด้วยตนเองตามถนัด กิจกรรมศิลปะนอกจากจะส่งเสริมด้านจิตใจและสังคมแล้ว ยังสร้งเสริมควมเจริญเติบโตด้านสติปัญญา เด็กจะคิดประดิษฐ์สิ่งของและปรับปรุงวิธีทีเคยใช้ให้ใหม่ขึ้น โดยเริ่มจากการทำงานจนซึมซาบในวิธีการทำ เด็กเรียนรู่คำพูดทีเหมาะสมเพื่อพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กทำให้ผู้อื่นเข้าใจ

จากคุณค่าของกิจกรรมศิลปะ สรุปได้ว่า ศิลปะเป็นสื่อการแสดงออกของเด็กในสิ่งที่เด็กทำ เห็น รู้สึก และคิดผ่านงานศิลปะ กิจกรรมศิลปะให้โอกาสเด็กสำรวจ ทดลอง แสดงความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ด้านศิลปะ ให้คุณค่ากับเด็กเช่น เด็กสามารถเรียนรู้การควบคุมอารมณ์ มารยาท การพูดสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ ส่งเสริมด้านจิตใจและสังคม ในการทำกิจกรรมกลุ่ม เรียนรู้การแบ่งปัน การเป็นผู้นำผู้ตามและด้านสติปัญญา

5.3 ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะ

ลลิตพรรณ ทองงาม (2539 : 10 – 23) กล่าวว่า ศิลปะ เป็นสิ่งจำเป็นในการปูพื้นฐานและเป็นสิ่งสำคัญทางการศึกษา ได้กล่าวว่า ศิลปะศึกษาไม่ใช่กิจกรรมการใช้เวลาพักผ่อนของการศึกษา ศิลปะศึกษาเป็นการเพิ่มเติมมิติที่แตกต่างออกไป สู่การเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะศึกษาไม่ใช่ส่วนประกอบของการศึกษา แต่ศิลปะศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการทางการศึกษา อับราฮัม มาสโลว์ ศาสตราจารย์ทางจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยแบรนดิสได้ให้ทัศนะว่า “ศิลปะมีความสัมพันธ์ค่อนข้างแน่นกับจิตวิทยา และชีววิทยาของเอกัตบุคคล” นั่นคือ ศิลปะเป็นปัจจัยสร้างประสบการณ์พื้นฐานของการศึกษา ดังนั้น ครูจึงใช้ประโยชน์และความสำคัญจากศิลปะช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่เหมาะสม และพึงปรารถนาให้แก่เด็ก เพราะศิลปะสามารถช่วยพัฒนาเด็กได้หลายด้าน เช่น

ศิลปะช่วยพัฒนาการทางด้านอารมณ์

การวาดเขียนช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางอารมณ์ดีขึ้น ระดับของพัฒนาการจะขึ้นอยู่กับการแสดงออกจากรูปภาพซึ่งเป็นงานของเด็กเอง ระดับของการแสดงตัวตนจะมีตั้งแต่การพัฒนาการขั้นต่ำซึ่งเด็กวาดรูปซ้ำ ๆ ออกมาเป็นพิมพ์เดียวกันหมด จนกระทั่งถึงพัฒนาการขั้นสูงซึ่งเด็กจะวาดภาพอย่างมีความหมายและมีความสำคัญต่อตัวเอง โดยเฉพาะเด็กเล็กเริ่มวาดรูปตัวเองได้สำเร็จจุดนี้เองที่เด็กปล่อยอารมณ์ได้ดีที่สุด เขาแสดงออกจากสิ่งที่เขา ออยากทำ

ศิลปะช่วยพัฒนาการทางสติปัญญา

พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กเราสามารถสังเกตเห็นได้จาก พัฒนาการของการรู้จักตนเองและสภาพแวดล้อม ความรู้ต่าง ๆ ที่เด็กนำมาใช้ในขณะทีวาดรูป จะชี้ให้เห็นระดับของสติปัญญาของเด็ก ดังนั้น วาดภาพของเด็กจึงเป็นเครื่องชี้ระดับของความสามารถทางสมอง หรือสติปัญญาของเด็ก

ศิลปะช่วยพัฒนาการทางด้านกาย

พัฒนาการทางกายภาพในงานของนักเรียนจะสังเกตได้จาก ความสัมพันธ์ของการมองเห็น และการใช้กล้ามเนื้อมือ การควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย เช่น การควบคุมกล้ามเนื้อมือ และตาในการลากเส้นตลอดจนการฝึกทักษะต่าง ๆ ในกิจกรรมทางศิลปะ เช่น การพิมพ์การตัด ปะ ตัด ความเปลี่ยนแปลงทางกายสามารถเห็นได้ง่ายในเด็กวัยเริ่มขีดเขียน

ศิลปะช่วยพัฒนาการทางการรับรู้

ความเจริญเติบโต และการเรียนรู้ทางประสาทสัมผัสเป็นส่วนสำคัญของประสบการณ์วิชาศิลปะ โดยครูเป็นผู้ส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างประสบการณ์ทางการเห็น ฝึกการสังเกต ฝึกความละเอียดอ่อน มีความประณีตในการจัด ควรจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาการทางการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นสามารถสังเกตได้ในการที่เด็กได้รับประสบการณ์ ที่เกี่ยวเนื่องกับการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างหลากหลาย

ศิลปะช่วยพัฒนาการทางด้านสังคม

พัฒนาการทางสังคมของเด็ก จะเห็นได้จากความพยายามในการสร้างสรรค์ของเด็ก ภาพเขียนและภาพวาดต่าง ๆ จะเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดของเด็กที่มีต่อประสบการณ์ของตนเองและของผู้อื่นเด็กเล็ก ๆ จะเริ่มวาดรูปคนไว้ในภาพทันทีที่พ้นระยะขีดเขียนแบบสะเปะสะปะและสิ่งแรกที่เด็กวาดแล้วมีผู้ดูออกว่าเด็กวาดอะไรนั้นก็คือรูปคน เมื่อเด็กเติบโตขึ้นงานศิลปะจะสะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจความรู้สึกที่เด็กมีต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคมของเขา เมื่อเด็กมีพัฒนาการทางด้านความเข้าใจผู้คนรอบข้างมากขึ้น และเข้าใจถึงอิทธิพลของคนที่มีต่อชีวิตของเขา เรื่องราวที่เด็กจะวาดรูปไว้ในงานศิลปะก็คือสิ่งเหล่านั้นนั่นเอง

ศิลปะช่วยพัฒนาการทางด้านสุนทรียะ

พัฒนาการทางสุนทรียะคือ ส่วนประกอบพื้นฐานของความรู้ความชำนาญทางศิลปะสุนทรียะอาจกล่าวได้ว่าเป็นวิธีการวัดความคิด ความรู้สึกและการรับรู้ให้เป็นการแสดงออกซึ่งสื่อความคิด และความรู้สึกให้ผู้อื่นได้รับรู้เช่น การจัดเรียงคำเราเรียกว่า บทกวี การจัดเสียงเราเรียกว่าดนตรี และการจัดเส้น รูปร่าง สี และรูปทรงเราเรียกว่า ศิลปะ การจัดการเคลื่อนไหวของร่างกายเราเรียกว่าการเต้นรำ สุนทรียะไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว เกณฑ์ของความงามขึ้นอยู่กับบุคคลแต่ละคนขึ้นอยู่กับงานแต่ละประเภท หรือขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมนั้น ๆ ตลอดจนความตั้งใจ หรือเป้าหมายของการผลิตงานศิลปะ เราพบว่ารูปแบบของความงามไม่ได้เกิดจากการรับกฎเกณฑ์จากภายนอกเท่านั้น

เยาวพา เดเซคูปต์ (2542 : 107) กล่าวว่า ศิลปะเป็นแนวทางช่วยให้เด็กได้แสดงความสามารถ และความรู้สึกนึกคิดของตนเองออกมาในรูปของภาพ หรือสิ่งของ เด็กใช้ศิลปะเป็นสื่ออธิบายสิ่งที่เขาทำ เห็น รู้สึก และคิดออกมาเป็นผลงาน การจัดประสบการณ์ศิลปะเด็กก็มีโอกาสได้ค้นคว้า ทดลอง และสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนให้ผู้อื่น และโลกที่อยู่รอบตัวเขาเข้าใจได้ และมีโอกาสพัฒนาความคิด จินตนาการ

ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์ (2543 : 37 - 39) กล่าวว่า ความสำคัญของศิลปะมีผลต่อการดำรงชีวิต ชีวิตของมนุษย์ได้อย่างน่าอัศจรรย์ ดังนี้

1. ศิลปะเพื่อการผ่อนคลาย โดยการระบายความรู้สึกนึกคิด หรือความคับข้องใจออกมา เพราะความรู้สึกของมนุษย์นั้นมีทั้งความสุข ความทุกข์ ความเจ็บปวด ความฝัน และความหวัง ความรู้สึกเหล่านี้สามารถระบายออกได้ โดยผ่านสื่อทางศิลปะอย่างอิสระ
2. ศิลปะเพื่อการพัฒนาจิตใจ ความสำคัญของศิลปะในแง่การพัฒนาจิตใจนั้น เบอร์นาร์ด (Bernard) นักจิตวิทยาได้กล่าวไว้ว่า คนที่มีสุขภาพจิตดีคือคนที่ทำงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความชื่นชมยินดีในงานที่ทำ มีความเอื้อเฟื้อเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและไม่มีอารมณ์เครียดจนเกินไปนัก ดังนั้น ถ้าจิตใจปกติทำงานต่าง ๆ ก็จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
3. ศิลปะเพื่อพัฒนาสังคม ศิลปะเป็นสื่อสำคัญที่ช่วยให้สัมพันธ์ภาพของคนในสังคมดำเนินไปอย่างสงบสุข เพราะสามารถใช้ศิลปะเป็นตัวกลางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ดังเห็นได้จาก เอเชียัน ที่ได้รวมเอาประเทศทั้ง 10 ประเทศมารวมกลุ่มกัน โดยใช้ศิลปะ และวัฒนธรรมเป็นสื่อเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีของแต่ละประเทศ

4. ศิลปะเพื่อการบำบัด ความสำคัญของศิลปะในเรื่องของการบำบัดสารนุกรมศึกษาศาสตร์ปี 2539 ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า การบำบัดด้วยศิลปะ (Art Therapy) หมายถึง การใช้กิจกรรมศิลปะ หรือผลงานศิลปะ เพื่อวิจัยหาข้อบกพร่องของบุคคลที่กลไกการทำงานของร่างกายหย่อนสมรรถภาพซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากความผิดปกติบางประการของกระบวนการทางจิต และเพื่อใช้กิจกรรมศิลปะที่เหมาะสมช่วยในการรักษาให้มีสภาพดีขึ้น

เบญจา แสงมลิ (2545 : 262) กล่าวว่า ศิลปะเป็นสื่อการแสดงออกของเด็กในสิ่งที่เด็กทำ เห็นรู้สึกและคิด กิจกรรมศิลปะให้โอกาสเด็กสำรวจ ทดลอง แสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวเด็ก สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ความสามารถในการจินตนาการ สังเกต และความรู้สึกที่มีต่อตนเองและผู้อื่นมีมากขึ้น เพราะขณะที่เด็กทำงานกับวัสดุต่าง ๆ เด็กมีความรับผิดชอบในการเลือกและการกำหนดรูปร่างใช้การตัดสินใจ การควบคุมประสบการณ์ที่เป็นผลสำเร็จจะสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและรู้คุณค่าของความเป็นมนุษย์

บุศรินทร์ สิริปัญญาธร (2545 : 14) กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะมีความสำคัญ และให้ประโยชน์แก่มนุษย์อย่างมาก ผลสะท้อนจากการทำงานศิลปะทำให้ทราบถึงการเจริญเติบโตของเด็ก สิ่งแวดล้อมทางสังคมที่เขาอยู่อาศัย มีอิทธิพลต่อชีวิตของเด็กและก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ยิ่งใหญ่ต่อมนุษย์

สรุปได้ว่าประโยชน์ของการจัดกิจกรรมศิลปะ ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่าง ๆ เช่น ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาสมองซีกซ้ายและขวา ช่วยให้เด็กได้แสดงความสามารถและความรู้สึกนึกคิดของตนเองออกมา เปิดโอกาสได้สำรวจ ทดลอง แสดงความคิดความรู้สึก ผลสะท้อนจากการทำงานศิลปะทำให้ทราบถึงความคิดและจินตนาการของเด็กผ่านกิจกรรมศิลปะได้

5.4 แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็ก

บุศรินทร์ สิริปัญญาธร (2545 : 17 – 19) กล่าวว่า การสอนศิลปะสำหรับเด็ก จำเป็นต้องประกอบขึ้นด้วยปัจจัยหลายอย่าง ที่สร้างเสริมให้เกิดคุณค่าให้เกิดขึ้น ปัจจัยแรกความพร้อมในตัวผู้เรียนซึ่งความพร้อมรวมถึงความพร้อมทางวุฒิภาวะ ความพร้อมทางด้านประสบการณ์ ความพร้อมทางด้านวัสดุอุปกรณ์ความพร้อมต่าง ๆ นี้จะช่วยเกื้อหนุนให้ การเรียนการสอน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่ง วิรุณ ตั้งเจริญ กล่าวว่า การสอนศิลปะต้องพิจารณาถึงกิจกรรมศิลปะ สื่อการสอน กระบวนการสอนในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะที่เปิดโอกาสให้เด็กทำงานร่วมกัน ปรึกษาหารือช่วยเหลือกันอย่างเป็นทางการส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน ในการจัดกิจกรรมศิลปะต้องมีบริเวณปฏิบัติงานที่สะดวกสำหรับการทำงานร่วมกันและบรรยากาศที่มีเสรีภาพ (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2536 : 244 – 245)

ลักษณะของการจัดกิจกรรมต้องมีความหลากหลาย สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 13 – 14) กล่าวถึงกิจกรรมสร้างสรรค์ (ศิลปะศึกษา) มีดังนี้

1. การวาดภาพและระบายสี
  - 1.1 การวาดภาพด้วยสีเทียนหรือสีไม้
  - 1.2 การวาดภาพด้วยสีน้ำ เช่น พู่กัน ฟองน้ำ
  - 1.3 การละเลงสีด้วยนิ้วมือ

2. การเล่นกับสีน้ำ
  - 2.1 การเป่าสี
  - 2.2 การหยดสี
  - 2.3 การเทสี
3. การพิมพ์ภาพ
  - 3.1 การพิมพ์ภาพด้วยส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
  - 3.2 การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุ พืช ผัก ต่าง ๆ
4. การปั้น เช่น ดินเหนียว ดินน้ำมัน แป้งโด ฯลฯ
5. การพับ ฉีก ตัด ปะ
  - 5.1 การพับอย่างง่าย
  - 5.2 การฉีกปะ
  - 5.3 การเทสี
6. การประดิษฐ์
  - 6.1 ประดิษฐ์เศษวัสดุต่าง ๆ
  - 6.2 การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

การจัดกิจกรรมศิลปะต้องเหมาะสมกับพัฒนาการ และความต้องการทางสังคมของเด็กปฐมวัย เด็กอายุ 5 ปี จะมีการเล่นแบบร่วมมืออย่างมีแบบแผนการเล่น มีการวางแผนร่วมกัน ในวัสดุอุปกรณ์มีลักษณะเป็นผู้นำผู้ตาม มีการแสดงการยอมรับความคิดเห็นเพื่อน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ประนีประนอมกันลักษณะพฤติกรรมเหล่านี้ควรที่จะส่งเสริมด้วย การจัดกิจกรรมศิลปะเป็นกลุ่มซึ่งสามารถจัดได้หลายทาง เช่น เกมศิลปะเป็นกลุ่ม การเล่นเกมเป็นต้น และศิลปะเป็นกลุ่มเป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยชอบ เป็นกิจกรรมที่มีวัสดุ อุปกรณ์เร้าความสนใจ มีผลงานปรากฏให้เด็ก ๆ ได้ชื่นชมกับความสามารถของพวกเขา เป็นกิจกรรมที่ให้เด็กมีโอกาสทำงานร่วมกันอย่างมีจุดหมายเดียวกับในการทำงานอย่างชัดเจนมากกว่าการเล่นเด็กจะเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อให้การทำงานบรรลุจุดหมายของกลุ่ม แต่ในบางวัยอาจเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นได้ทำคนเดียวตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมศิลปะที่ดี วัสดุที่ใช้กับกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กจะต้องเพียงพอกับความต้องการ และสามารถที่จะสนับสนุนการแสดงออกอย่างอิสระ ปราศจากเทคนิคหรือวิธีการหลากหลายมาใช้ในการจัดทำงานศิลปะ

กุหลาบ ต้นติลลาชีวะ (2545 : 189 – 191) กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจ ค้นพบ และได้ทดลองกับสื่ออุปกรณ์ทางศิลปะสร้างสรรค์ ซึ่งช่วยให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของพื้นฐานวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์จากการสังเกตและประเมินสภาพการจัดกิจกรรมศิลปะควรแนะนำ หรือบอกเด็กเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ให้ใช้วิธีให้เด็กค้นพบกระบวนการทางศิลปะด้วยตนเอง โดยให้เด็กได้ค้นคว้าอย่างกว้างขวางจากอุปกรณ์ที่หลากหลายให้โอกาสแก่เด็กในการทำงานตามความพอใจ และเป็นอิสระควรต้องเป็นผู้กระตุ้นจินตนาการของเด็กพร้อมกับการสนับสนุนให้เด็กแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยหลีกเลี่ยงให้เด็กลอกเลียน หรือวาดภาพระบายสีจากสมุดภาพเพราะเท่ากับเป็นการสกัดกั้นความคิดของเด็ก

ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีประสิทธิภาพครูจะต้องเตรียมกิจกรรมดังนี้

1. วางแผนเตรียมกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเด็กให้พร้อม
2. ฝึกฝนให้เด็กได้ลองกระทำด้วยตนเอง
3. สร้างเสริมทัศนคติที่ดีต่อศิลปะ
4. สร้างเสริมการเรียนรู้ด้านศิลปะ และบูรณาการความรู้ที่เกี่ยวข้อง

การปฏิบัติสำหรับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้านการศึกษาปฐมวัยจำแนกศิลปะสร้างสรรค์ไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. การวาด และการใช้สี เด็กปฐมวัยชอบการวาดภาพและการใช้สีเพราะเป็นการแสดงสมรรถนะทางกายของเด็ก เด็ก 3 ขวบสามารถจับดินสอดำได้โดยเฉพาะจะกำไปทางปลายดินสอดำโดยใช้มือ 2 มือ เริ่มทบทวนใช้ได้ สามารถใช้สี 2 - 3 สี มาประสานกัน รู้ชื่อสี สนุกกับการใช้พู่กันระบายสีอย่างเพลิดเพลินเมื่ออายุมากขึ้นเป็น 5 ขวบ เด็กจะชอบวาดบ้านมีประตูหน้าต่าง หลังคาระบายสีได้เรียบร้อยสวยงามมากขึ้น

2. การพิมพ์ เป็นการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กโดยใช้อุปกรณ์ซึ่งอาจเป็นเศษวัสดุที่ลายนูนสามารถทาสีแล้วประทับลงบนกระดาษเกิดเป็นภาพพิมพ์ที่มีลวดลาย หรือรูปแบบที่เด็กสนใจได้ แม่พิมพ์ครูอาจทำขึ้นเองเป็นภาพนูน หรือนำมาจากวัสดุธรรมชาติ เช่น ใบไม้ก็ได้

3. การประดิษฐ์ เป็นงานศิลปะที่นอกจากฝึกการใช้กล้ามเนื้อมือแล้วยังเป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วยกิจกรรมการประดิษฐ์ ได้แก่

- 3.1 การพับกระดาษเป็นรูปต่าง ๆ
- 3.2 การทำสิ่งประดิษฐ์ เช่น การสาน ประดิษฐ์เศษวัสดุ
- 3.3 การต่อเติม ได้แก่ ฉีก ตัด แปะด้วยกระดาษหรือวัสดุอื่น ๆ
4. การประดับตกแต่ง ได้จัดกิจกรรมดังนี้

- 4.1 จัดดอกไม้
- 4.2 จัดห้อง
- 4.3 แต่งสวน
- 4.4 จัดโต๊ะอาหาร

5. การปั้น การปั้นเป็นกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก การคิดจินตนาการการเรียนรู้เกี่ยวกับรูปทรง พัฒนาการรับรู้ลักษณะการปั้นของเด็กมี 2 แบบ คือ การปั้นแบบวิเคราะห์ หมายถึง การปั้นจากดินทั้งก้อน แล้วดึงส่วนต่าง ๆ ออกเป็นส่วนประกอบกัน แบบที่ 2 การปั้นแบบสังเคราะห์ หมายถึง การปั้นรายละเอียดส่วนย่อยแล้วนำมาปะติดปะต่อเป็นภาพรวม (Mayesky. 1998 : 156 - 157) ไม่ว่าเด็กจะปั้น เป็นลักษณะใดเด็กต่างได้ความคิดจินตนาการและการเรียนรู้จากงานนั้น

สื่อที่นำมาใช้กับงานปั้นได้แก่

- 5.1 ดินเหนียว
- 5.2 ดินน้ำมัน
- 5.3 แป้ง ได้แก่ แป้งข้าวเจ้า แป้งข้าวเหนียว แป้งสาลี
- 5.4 ขี้เลื่อย ฯลฯ

การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีประสิทธิภาพ

การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เหมือนกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อื่น ๆ ที่ต้องศึกษาถึงพัฒนาการเด็กและสามารถในการเรียนรู้แต่ละวัยจะแตกต่างกัน

แนวการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สรุปได้ว่า ศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย ควรคำนึงความเหมาะสมกับพัฒนาการและความต้องการของเด็ก ในเด็กปฐมวัยควรมีกิจกรรมที่หลากหลายมีสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย มีทั้งการจัดกิจกรรมแบบ 2 มิติ และ 3 มิติจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจค้นพบ และทดลองทำศิลปะสร้างสรรค์โดยให้โอกาสเด็กได้ทำกิจกรรมศิลปะอย่างอิสระเพื่อช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการคิดรวบยอด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.5 การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็ก

ชัยณรงค์ เจริญพาณิชย์กุล (2533 : 51) ได้แบ่งกิจกรรมศิลปะที่เหมาะสมสำหรับเด็กเป็น 5 สาขาใหญ่ ๆ คือ

5.5.1 กิจกรรมวาดเส้น (Drawing) การวาดเส้นเป็นภาพที่เกิดจากการขีดเขียนวัสดุบางชนิดลงบนกระดาษ โดยแสดงลักษณะเป็นเส้น

5.5.2 กิจกรรมระบายสี (Painting) เป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางกล้ามเนื้อ นิ้วมือกับสายตา มีสีชนิดต่าง ๆ พู่กันเป็นอุปกรณ์

5.5.3 กิจกรรมภาพพิมพ์ (Print Making) กรรมวิธีทางภาพพิมพ์มีหลายวิธี แต่ที่เหมาะสมสำหรับเด็กเล็ก ๆ คือ การพิมพ์จากแม่พิมพ์ปูน ใช้สีทาด้านหลังของวัสดุแล้วนำมาประทับลงบนกระดาษจะได้ภาพพิมพ์เกิดขึ้น

5.5.4 กิจกรรมประติมากรรม (Crafts) หมายถึง กิจกรรมที่ครอบคลุมกว้างขวางมาก เช่นการทำภาพปะติด ทำหน้ากาก หุ่น การถักทอไหมพรมด้วยนิ้วมืออย่างง่าย ๆ เป็นงานที่เน้นให้เด็กเรียนรู้การทำงานที่มีกระบวนการ หรือมีขั้นตอนด้วย

วิรุณ ตั้งเจริญ (2536 : 29) เขียนไว้ในเนื้อหาศิลปะอนุบาลว่ากิจกรรมศิลปะอนุบาล คือ

1. การปูพื้นฐานให้เด็กมองเห็นความสวยงามของศิลปะ
2. การวาดภาพระบายสี
3. การทดลองเกี่ยวกับสี
4. การพิมพ์ภาพ
5. การปั้น
6. การพับ ฉีก ปะ
7. การประดิษฐ์

เกศินี นิสสัยเจริญ (2527 : 5-6) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมศิลปะสำเร็จนั้น ครูต้องมีการเตรียมการ ทั้งตัวครู ผู้เรียน และวัสดุอุปกรณ์ ดังนี้

1. การเตรียมตัวผู้สอน ครูที่จัดกิจกรรมศิลปะควรเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น รักการสอน การศึกษาค้นคว้าหาความชำนาญในกิจกรรม และควรที่จะนำเสนออะไรให้สอดคล้องกับวัย วุฒิภาวะของผู้เรียน ควรใช้เนื้อหาใด แล้วใช้สื่อการสอนอย่างไรจึงจะเหมาะสม

2. การเตรียมตัวผู้เรียน เนื่องจากเด็กแต่ละวัยมีพัฒนาการทางกาย สังคม อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไม่เท่าเทียมกันแม้แต่วัยเดียวกันก็มีภาวะต่างกัน การจัดกิจกรรมจึงต้องคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กเป็นสำคัญ โดยเฉพาะกิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะเกี่ยวกับมือ และสายตาที่สัมพันธ์กัน จึงควรศึกษาพัฒนาการเด็กที่อยู่ในห้องเรียนควบคู่กันไปด้วย

3. การเตรียมสื่อการเรียนการสอน (วัสดุอุปกรณ์) สื่อการเรียนการสอนมีอยู่ทั่วไปทุกหนทุกแห่งและมีหลายชนิด ครูต้องพิจารณาเลือกใช้สื่อให้เหมาะกับกิจกรรมและวัยของเด็ก

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็ก มีกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมศิลปะประเภทใช้สีน้ำ การระบายสี การพิมพ์สี ด้วยวัสดุที่แตกต่างกันจะช่วยสร้างผลงานที่แตกต่างกันด้วยซึ่งการเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กเป็นสำคัญ งานกระดาษ ฉีกปะแปะติด ตัด และงานประดิษฐ์ผลงานจากเศษวัสดุ เช่น โฟม เป็นต้น กิจกรรมจะช่วยพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กให้เป็นไปตามวัย

5.6 บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็ก

บทบาทของครู

ครู คือ บุคคลที่สำคัญที่สุดในการเรียนการสอนศิลปะ เพราะครูเป็นผู้สร้างบรรยากาศในการประดิษฐ์ คิดค้น และผลิตผลงานออกมา งานศิลปะสำหรับเด็กจะสำเร็จลุล่วงด้วยดีนั้นขึ้นอยู่กับครูทั้งสิ้น

มีวิธีการหลาย ๆ วิธีที่ครูสามารถสร้างบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม เพื่อกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ ครูศิลปะจะต้องให้ความอบอุ่น มีความเป็นกันเองกับเด็ก พยายามพูดคุย ชักจูง ได้รับความสนใจให้กำลังใจ ชมเชย ไม่วิจารณ์หรือติผลงานเด็ก ส่งเสริมให้เด็กได้รับ ประสบการณ์ทางศิลปะทั้งทางตรงและทางอ้อมให้ครอบคลุมหลาย ๆ ด้าน ดังนี้

1. ครูควรดูแลเด็กให้สร้างสรรค์งานด้วยความพยายามของตนเอง กล้าคิด และกล้าตัดสินใจไม่ใช้วิธีเผด็จการสั่งงานให้เด็กทำ

2. ไม่ควรสอนกฎเกณฑ์ ทฤษฎี รายละเอียด และสัดส่วนต่าง ๆ ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นคว้าทดลอง และทำจริงด้วยตนเองมาก ๆ จะมีผลให้เด็กเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง

3. จัดประสบการณ์อันก่อให้เกิดผลงานและเข้าใจในทางศิลปะแก่เด็ก การเล่านิทาน ฟังเพลง สนทนา ดูภาพ ดูวีดิทัศน์ หรือการเรียนนอกสถานที่

4. ครูควรเปิดโอกาส และจัดกิจกรรมศิลปะหลาย ๆ รูปแบบให้เด็กอย่างกว้างขวาง ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ควรจัดลำดับก่อน - หลัง และต่อเนื่องกัน หรืออาจจะจัดให้สลับกันไปเพื่อให้เด็กได้มีประสบการณ์อย่างกว้าง ๆ และรักษาระดับเนื้อหาวิชาความรู้ให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะและความคิดสร้างสรรค์

5. ปัจจัยที่กระทบ และรบกวนความเป็นธรรมชาติในการแสดงของเด็กที่สำคัญ คือ ความคิดที่เป็นรูปธรรมของผู้ใหญ่ ปัจจัยนี้เมื่อครอบงำอยู่นาน ๆ ทำให้เด็กเปลี่ยนการแสดงออกให้เป็นไปตามที่ผู้ใหญ่ต้องการ งานศิลปะซึ่งเป็นการแสดงออกของเด็กก็ถูกละทิ้ง การใช้ศิลป์เพียงวิธีเดียวก็เป็นการจำกัดประสบการณ์ กิจกรรม และรู้จักสิ่งของต่าง ๆ

ตั้งนี้ เลิศ อานันทนนะ (2535 : 14 - 15) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูและผู้ปกครองไว้

1. สอนด้วยความรัก
2. ยอมรับนับถือในความสามารถของนักเรียนแต่ละคนที่แตกต่างกัน
3. ไม่จำเป็นต้องรีบร้อนแก้ไขผลงานศิลปะของนักเรียน ทางที่ดีควรส่งเสริมให้กล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออกให้มากที่สุด
4. อย่าแทรกแซงความคิดหรือตัดสินใจแก้ปัญหาแทนนักเรียน ทางที่ดีควรส่งเสริมให้กล้าคิด กล้าทำและกล้าแสดงออกให้มากที่สุด
5. ใช้คำพูดยั่วยุ และท้าทายให้แสดงออกแทนการออกคำสั่ง
6. วางแผนการจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์เอาไว้ล่วงหน้า เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างอิสระ

ภายใต้บรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น และเป็นกันเอง จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าปลอดภัย ได้รับความคุ้มครองปกป้อง และส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าแสดงออกในที่สุด

ข้อควรคำนึงในการสอนศิลปะสำหรับเด็ก

1. หลีกเลี่ยงการให้แบบอย่าง หรือจุดเป็นภาพ และสมุดภาพพระบายสีแก่เด็ก เพราะสิ่งเหล่านั้นทำให้เด็กสูญเสียความคิดสร้างสรรค์
2. ต้องช่วยพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองให้กับเด็ก โดยการทำให้เด็กรู้ว่าครูมีความจริงใจกับเขา ทำให้เขารู้ว่าเขาควรจะมีใจในตัวเขา ทำให้เขาว่าเขาควรจะมีใจในตัวเขาที่เขาทำได้ด้วยตัวของเขาเอง พูดกับเด็กบ่อย ๆ ว่า “หนูทำได้” จะทำให้เด็กเกิดความพยายามและไม่กลัวที่จะแสดงออก
3. เข้าใจผลงานของเด็กทำให้เด็กรู้ว่าครูเห็นคุณค่าในงานที่เขาทำอย่าบังคับ หรือคาดคั้นเอาความหมายจากภาพวาดของเขา
4. ครูจะต้องไม่แก้ไข หรือทำผลงานให้เด็กเสียเอง ครูเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์ และช่วยเมื่อเด็กต้องการความช่วยเหลือ โดยเฉพาะการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้คำแนะนำสาธิตให้ดู เมื่อเด็กใช้เป็นครั้งแรก
5. ไม่ควรวิจารณ์งานศิลปะของเด็ก หากเป็นการประเมินผลจะมีวิธีการประเมินโดยเฉพาะเด็ก ๆ ควรมีอิสระที่จะแสดงความรู้สึกนึกคิดของเขาโดยปราศจากความกลัวบทบาทของผู้สอน คือจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เบา และสถานที่ให้เขา และทำให้เขาเกิดความภาคภูมิใจในการทำงานด้วยตนเอง
6. การทำให้ผู้ปกครองเห็นคุณค่าของงานเด็ก จะช่วยทำให้เกิดความต้องการสร้างสรรค์งานต่าง ๆ
7. ควรขยายประสบการณ์ทางศิลปะของเด็ก ด้วยการพาไปทัศนศึกษาแหล่งที่แสดงผลงานศิลปะหรือขอยืมภาพวาด หรือสไลด์เกี่ยวกับศิลปะนำมาให้เด็กดูในห้องเรียนบ้างถ้าทำได้การเตรียมการสำหรับการสอนศิลปะให้เด็กปฐมวัย

การเตรียมงานอย่างรอบคอบเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย ครูควรจะต้องมีการเตรียมงานดังนี้

1. ตั้งกฎเกณฑ์ในการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เด็ก ๆ ต้องรู้ว่าวัสดุที่ใช้นั้นจะต้องไม่ทิ้งให้สูญเปล่า เขาจะต้องไม่ทำลายอุปกรณ์ที่มีอยู่ เด็ก ๆ จะต้องรู้จักด้วยว่า วัสดุอุปกรณ์ในงานศิลปะจะรับประทานไม่ได้

2. จัดวางวัสดุ และอุปกรณ์ ที่เด็กจำเป็นต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละครั้งให้ครบถ้วนเพียงพอ สะดวก และไม่เป็นอันตรายแก่เด็ก จัดไว้ในที่เด็กสามารถหยิบใช้ได้

3. เตรียมจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ในการทำกิจกรรมโดยทดลองด้วยตนเองก่อน เพื่อจะได้นำไปถ่ายทอดแก่เด็กได้ไม่ติดขัด

4. การเตรียมฟองน้ำชิ้น ๆ หรือผ้าเช็ดมือหมาด ๆ ไว้ให้เด็กได้ใช้เช็ดมือในการทำกิจกรรมบางอย่างที่เลอะเทอะ หรือเหนียวเหนอะหนะ จะทำให้เด็กทำงานได้ดีขึ้น

5. การทำความสะอาด ต้องเป็นการทำที่ง่าย และสะดวกที่สุด สำหรับกิจกรรมหลายกิจกรรมควรที่จะปูกระดาษหนังสือพิมพ์คลุมลงบนโต๊ะก่อน เพื่อให้ง่าย และรวดเร็วในการทำความสะอาด มีถังน้ำ ผ้าเช็ดมือสำหรับเด็ก ถ้วยใส่น้ำสะอาดสำหรับล้างพู่กัน เสื้อกันเปื้อนที่เย็บขึ้นเป็นพิเศษ หรือเสื้อแขนสั้นของผู้ใหญ่ที่ไม่ใช่แล้ว สวมคลุมทับเสื้อเด็กกันเปื้อน

6. เด็กจะต้องมีพื้นที่ในการทำงานเพียงพอ ไม่เบียดจนเกินไป ถ้าไม่มีสถานที่กว้างพอสำหรับคนกลุ่มใหญ่ ให้แบ่งออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หมุนเวียนกันมาทำกิจกรรม

7. กิจกรรมศิลปะต้องให้เวลามากเพียงพอในการเตรียม ลงมือกระทำ และเวลาในการเก็บเครื่องใช้ และทำความสะอาด หากเร่งรีบจนเกินไปจะทำให้เด็กสร้างสรรค์งานไม่เต็มที่และขาดความสนุกสนาน

8. จัดเตรียมสถานที่สำหรับเก็บผลงาน หรืองานบางชนิดต้องหาที่ตากให้แห้งก่อนเก็บ ผู้สอนจะต้องเตรียมหาไว้ล่วงหน้า

บุศรินทร์ สิริปัญญาธร (2545 : 19) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมศิลปะครูควรให้คำแนะนำหรือบอกแนวทางเพียงเล็กน้อยเท่านั้น การสอนกิจกรรมศิลปะโดยตรงก่อให้เกิดผลเสีย ควรจะสนับสนุนให้เด็กมีการค้นพบกระบวนการทางศิลปะด้วยตนเอง ให้โอกาสเด็กได้ค้นคว้าอย่างกว้างขวาง โดยการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์น้อยนัยว่าเป็นการจัดศิลปะที่ไม่เหมาะสมอย่างมากศิลปะสื่อผสม (Mixed Media) เป็นการค้นพบทางที่เป็นไปได้ของนักศิลปะในการใช้วัสดุ และวิธีการหลากหลายมากขึ้นในการทำศิลปะมากขึ้น เช่น การใช้สีน้ำ กับสีเทียนระบายด้วยกัน การปะติดกับการระบายสี การเย็บกรอบภาพวาดหรือระบายสี ซึ่งเป็นการผสมผสานอย่างสร้างสรรค์ไม่มีที่สิ้นสุด ครูมีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างให้กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่สร้างการเรียนรู้เทคนิคการสอนศิลปะที่สำคัญควรประกอบด้วย

1. กระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่ม
2. ยอมให้เด็กใช้มือได้อิสระ ความคิดสร้างสรรค์
3. ยอมให้เด็กทำงานเอง
4. ยอมให้เด็กตัดสินใจเลือกทำงานด้วยตนเอง
5. ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสม หลากหลาย
6. ใช้กิจกรรมที่เหมาะสมอย่างหลากหลาย

7. ยอมรับผลงานของเด็กแสดงผลงาน และเก็บรักษาผลงาน
8. ให้ความเห็นเกี่ยวกับความพยายาม และส่วนประกอบของงานศิลปะ
9. ถามคำถามปลายเปิด

การพัฒนาจิตรกรรมศิลปะสร้างสรรค์ให้มีคุณค่าต่อการพัฒนาเด็กขึ้นอยู่กับครู ครูต้องพัฒนาจิตรกรรมศิลปะให้มีความหมายต่อการเรียนรู้กับเด็ก และการส่งเสริมพัฒนา การวิจัย หลายประการที่ได้ชี้ให้เห็นถึงบทบาทครูในการพัฒนาจิตรกรรมศิลปะ เพื่อการส่งเสริมพัฒนาเด็ก ตัวอย่างงานวิจัยการใช้ศิลปะเป็นกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาพฤติกรรมของสังคมให้เด็กปฐมวัย พบว่า มีผลทำให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมร่วมมือไปในทางที่ดีขึ้น

สรุปได้ว่า บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย ครูควรทดลอง ทำกิจกรรมเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนจัดกิจกรรม และควรจัดกิจกรรมให้น่าสนใจมีอุปกรณ์ที่หลากหลายและจัดเตรียมอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับวัยและกิจกรรม โอกาสให้เด็กทำงานศิลปะอย่างอิสระ แต่ครูจะต้องคอยให้คำแนะนำหรือชี้แนะเมื่อเด็กต้องการความช่วยเหลือ ในการสาธิตกิจกรรมครูควรใน คำอธิบายที่ง่ายแก่การเข้าใจ และไม่ควรวิจารณ์งานของเด็ก แต่ควรให้กำลังใจ

6. กิจกรรมศิลปะกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

6.1 ความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2523 : 37-38) กล่าวว่า กิจกรรมต่างๆ ของวิชา ศิลปศึกษานั้นมีคุณค่าในด้านจิตบำบัดได้ด้วย คือ

1. กิจกรรมศิลปะ ช่วยเฝ้าระวังภาวะอารมณ์ที่เคร่งเครียด เป็นการผ่อนคลาย อารมณ์ต่างๆ เช่น โกรธ กลัว และวิตกกังวล
2. กิจกรรมศิลปะ ช่วยขจัดความรู้สึกด้อยค่า ไม่สมปรารถนา ขาดความมั่นใจ ซลาดาย ความพิการ ศิลปะเป็นสิ่งที่ช่วยระบายความทุกข์ได้
3. กิจกรรมศิลปะ ช่วยทำให้เข้าใจปัญหาและความต้องการของเด็ก ในกรณีเด็ก ต้อ เกเร ก้าวร้าว รังแกเพื่อน

เกสร ธิตาจารย์ (2543 : 41-42) กล่าวถึง ลักษณะของการสอนศิลปะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ดังต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหา คงสอนเหมือนเด็กทั่วไป แต่ด้านการสอนต้องใช้เทคนิคและวิธี สอนที่แตกต่าง โดยต้องสอนให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของเด็กแต่ละประเภท แต่ละบุคคล การจัด กิจกรรมก็ต้องจัดให้เหมาะสมกับความสามารถ เช่น เด็กพิการบอด กิจกรรมศิลปะที่ให้ทำก็ต้องขึ้นอยู่กับ การสัมผัสด้วยมือ เช่น การร้อยลูกปัด การถัก การสร้างภาพด้วยเชือกหรือเศษวัสดุ เป็นต้น
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ก็ใช้หลักจิตวิทยาในการกระตุ้นหรือเร้า ให้ผู้เรียนเกิดการอยากเรียนรู้ และเกิดความผูกพันกับงานที่ทำ เช่น การวาดภาพ การใช้สีระบาย ภาพ เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์จะมีสมาธิสั้น การสร้างสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาจะช่วยให้ การทำงานได้นานขึ้นหรือผูกพันกับงาน
3. การสร้างความประทับใจให้กับผู้เรียนก็เป็นหลักจิตวิทยาหนึ่ง ที่ทำให้ผู้เรียนมี กำลังใจในการทำงาน และมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น เช่น ช่วยให้งานสำเร็จ ผลออกมาดี ได้รับคำชมเชยหรือรางวัล สิ่งเหล่านี้จะช่วยสร้างพลังและความภาคภูมิใจแก่ตัวเด็กเอง ข้อสำคัญต้อง

พยายามให้เด็กคิดว่า ตัวเขาเองก็มีความสามารถเหมือนคนอื่นๆ สิ่งที่ยกพร่องในตัวเขาจะไม่เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้หรือการทำงานเลย

4. การยอมรับในความสามารถ การให้อิสระในการแสดงออกเช่นเดียวกับเด็กปกติทั่วไปจะช่วยลบปมด้อยของตนเอง ความพิการมิได้สกัดกั้นความสามารถ เช่น เด็กพิการทางมือไม่มีมือก็สามารถใช้อวัยวะส่วนอื่นแทน เช่น ปากหรือเท้าในการสร้างสรรค์งานได้เช่นกัน

6.2 หลักการสอนศิลปะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

เกสร ธิตาจารย์ (2543 : 41-42) ได้กล่าวถึง หลักการสอนศิลปะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ ดังนี้

1. สอนจากสิ่งง่ายที่สุด
2. ใช้ประสบการณ์ตรง
3. ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ตามขีดความสามารถของตน
4. ใช้การเสริมแรง
5. กระตุ้นให้เด็กใช้ความคิด
6. ให้เด็กมีโอกาสแสดงความเป็นผู้นำ
7. ให้เด็กได้เรียนรู้จากเพื่อน มีกิจกรรมทำงานเป็นกลุ่ม
8. ให้โอกาสเด็กเลือกเรียน
9. สอนจากสิ่งที่เด็กคุ้นเคยไปหาสิ่งที่เด็กไม่คุ้นเคย
10. ทบทวนบทเรียนบ่อยๆ
11. แสดงผลงานของเด็กนักเรียน
12. จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้
13. สังเกตเด็กคงบคุไปกับการสอน

การสอนศิลปะให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีอยู่ในห้องเรียนปกติ เช่น เด็กเกเร เด็กขี้เกียจ เด็กก้าวร้าว เด็กเจ้าอารมณ์ เด็กที่มีความบกพร่องด้านสติปัญญา เด็กออทิสติก และเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เป็นต้น จะเห็นได้ว่า เด็กเหล่านี้มีปัญหาทางพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งปัญหาของเด็กเหล่านี้จะเกิดได้หลายทาง และเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ปัญหาของเด็กในห้องเรียนปกติจะเกิดขึ้นจากปัญหาส่วนตัว ปัญหาครอบครัว ปัญหาสภาพแวดล้อม ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้ ถ้าปล่อยปละละเลยก็จะกลายเป็นปัญหาใหญ่ยิ่งกว่าเด็กพิการทางร่างกาย ดังนั้น ผู้ปกครองจึงควรเอาใจใส่ดูแลและสังเกตพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะได้หาทางแก้ไขสถานการณ์ ดังนั้น กิจกรรมศิลปะเป็นตัวหนึ่งในการคลี่คลายปัญหาต่างๆ ของเด็ก โดยการแสดงออกทางศิลปะตามใจปรารถนาของเด็กที่ต้องการจะถ่ายทอดออกมา

Wadson (1995 : 43) กล่าวว่า เมื่อนักศิลปะบำบัดดูรูปภาพคนไข้วาด และสังเกตถึงสิ่งต่อไปนี้ เพื่อนำไปประกอบความเข้าใจเกี่ยวกับอาการของโรค และสภาวะจิตใจของคนไข้ ดังนี้

1. การเลือกอุปกรณ์ที่เขาใช้ในการสร้างผลงาน (Media Choice)
2. ความสามารถในการบังคับใช้ และควบคุมอุปกรณ์ในการวาด (Control)
3. การเลือกใช้สี (Color)

4. การจัดรูปภาพ (Organization)
5. การใช้พื้นที่ (Use of Space and Balance)
6. รูปทรง (Form)
7. การใช้เส้น (Line)
8. จุดมุ่งหมาย (Focus or Direction)
9. การมีความเคลื่อนไหว (Motion)
10. รายละเอียด (Details)
11. เนื้อเรื่อง (Content)
12. ความรู้สึก (Affect)
13. ความตั้งใจ (Investment of Effort)

6.3 กระบวนการศิลปะบำบัดกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

Rubin (พรจิตร ธนจิตศิริพงศ์. 2543 : 33-34 อ้างอิงจาก Rubin. 1984. Child Art Therapy. P. 77 -89) ได้สรุปขั้นตอนศิลปะบำบัดสำหรับเด็ก โดยรวบรวมจากประสบการณ์ไว้ดังนี้

1. ขั้นการทดสอบ (Testing) เด็กจะไม่แน่ใจในความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ที่พึ่งรู้จัก จึงเกิดการทดสอบขึ้นได้หลายรูปแบบ เช่น การเรียกร้องขออุปกรณ์เพิ่มเติม การเรียกร้องความสนใจ การจำกัดเวลา และพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอื่นๆ ในระหว่างการบำบัด สิ่งสำคัญคือ ผู้ให้การปรึกษาต้องรักษาเวลาให้เสร็จสิ้นตรงตามที่กำหนดไว้ สื่อสารให้เข้าใจ ชัดเจน ถึงประโยชน์ที่เด็กจะได้รับ สร้างสัมพันธ์ที่ดีโดยการแสดงออกถึงความใจดี ใจเย็น และการให้
2. ขั้นความไว้วางใจ (Trusting) ขั้นตอนนี้ใช้เวลาแตกต่างกันในเด็กแต่ละคน ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาควรมีความอดทนเป็นพิเศษ ในแต่ละครั้งของการบำบัดควรรักษาความสม่ำเสมอในรูปแบบของการมีปฏิสัมพันธ์รวมทั้งบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น สถานที่ เวลา การจัดวางอุปกรณ์ ขั้นตอนการทักทาย การทำความสะอาดอุปกรณ์ และการกล่าวเวลา ซึ่งเด็กสามารถคาดการณ์ได้ว่าจะทำอะไรต่อไป เนื่องจากมีความไม่แน่นอน และความวิตกกังวลอยู่มากเพียงพอแล้วในเด็กที่ปัญหาทางจิตใจ จึงไม่ควรเพิ่มความรู้สึกที่ไม่แน่นอนให้แก่เด็กอีก
3. ขั้นการเสี่ยง (Risking) เป็นการเปิดเผยความคิด ความรู้สึกเล็กๆ ที่ฝังอยู่ในใจเด็ก หรือบางครั้งตัวเด็กเองก็ยังไม่เคยรู้สึกมาก่อน เด็กจะระบายการวาดอย่างเปิดเผย กล้าลองกล้าเสี่ยง
4. ขั้นการติดต่อสื่อสาร (Communication) ในการสร้างความไว้วางใจ และกระตุ้นให้เด็กกล้าที่จะเผชิญกับความกลัวภายใน จำเป็นต้องอาศัยวิธีการในการสื่อสารโดยใช้วาจาและท่าทาง อาจใช้เวลานานในการลองผิดลองถูกจะค้นพบความหมาย ภาพพจน์ และกรอบแห่งการอ้างอิงของเด็กแต่ละคนแตกต่างกัน ซึ่งจะยากมากขึ้นในเด็กที่มีปัญหาในการพูด เด็กปัญญาอ่อน และเด็กที่มีปัญหาทางจิต
5. ขั้นการเผชิญหน้า (Facing) นับเป็นขั้นตอนยากที่สุด ซึ่งต้องพิจารณาถึงความพร้อมของเด็กที่จะยอมรับความจริงหรือไม่ วิธีการเผชิญหน้าจึงควรตัดแปลงตามความเหมาะสมของเด็กแต่ละคน เพื่อช่วยให้เด็กเห็นความเกี่ยวข้องของความหมายในการวาดภาพกับตัวเอง ดังนั้น

การเผชิญหน้าที่จะนำมาซึ่งความจริงอันเจ็บปวด จึงต้องใช้เวลาอันยาวนาน ในขณะที่เด็กพยายามหลีกเลี่ยงความจริง ความเข้าใจ และการยอมรับของผู้ให้คำปรึกษาในกลไกการป้องกันตัวของเด็กในขั้นตอนนี้ จึงมีความสำคัญพอๆ กับการให้ความเข้าใจในการแสดงออกของเด็กจากการวาดภาพที่ผ่านมา

6. ขั้นความเข้าใจ (Understanding) หลังจากผ่านพ้นความสับสนในตัวเอง เป็นจุดที่เด็กเข้าใจความลับที่ซ่อนอยู่ภายในใจหลังจากที่ได้รับการเปิดเผยและการเผชิญหน้าแล้ว

7. ขั้นการยอมรับ (Accepting) เด็กจะยอมรับความรู้สึกทั้งที่ดีและไม่ดีของตัวเอง

8. ขั้นการรับมือ (Coping) ให้เด็กตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง (Self - esteem) และพร้อมที่จะรับมือปัญหาที่เกิดขึ้น

9. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา (Separating) ขั้นตอนสุดท้ายของการให้คำปรึกษา และการบอกเล่าที่ดี ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่เด็กในการดำเนินชีวิตได้ แท้จริงแล้ว ในแต่ละขั้นตอนนี้จะมีการแยกจากกัน

7. การปรับพฤติกรรม

7.1 ความหมาย

มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมไว้ในหลายแง่มุม ดังนี้

สนอง เครือมาก (2536 : 107) กล่าวว่า การปรับพฤติกรรม หมายถึง การดำเนินการให้บุคคลได้เพิ่มพูนความสามารถหรือปรับเปลี่ยนลักษณะด้านต่าง ๆ ที่องค์การหรือสังคมมีความต้องการ

เมืองทอง แคมมณี (2535 : 7) กล่าวว่า การปรับพฤติกรรม หมายถึง กระบวนการสื่อสารที่วางแผนไว้ ซึ่งยังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เจตคติ ทักษะความรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเกี่ยวข้องกับรูปแบบพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ความหมายของการปรับพฤติกรรม ที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การปรับพฤติกรรมหมายถึง การดำเนินการโดยใช้วิธีการ กระบวนการหรือกิจกรรมใด ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้แก่บุคคล อย่างมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ ในทิศทางที่ตรงตามความต้องการขององค์การหรือสังคม

7.2 วิธีการปรับพฤติกรรม

วิธีการพัฒนาสามารถทำได้ 3 วิธี (กริช อัมโภชน. 2535 : 11)

7.2.1 โดยการศึกษาศึกษา (Development by Education) เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์ มุ่งเน้นการเพิ่มพูนความรู้ และสติปัญญา ของแต่ละบุคคล เพื่อเตรียมการให้บุคคลมีความสามารถ มีความพร้อม ที่จะปฏิบัติงานใด ๆ ในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ต้องใช้ระยะเวลา และการลงทุน ที่สูงกว่าการพัฒนาแบบอื่น

7.2.2 โดยการฝึกอบรม (Development by Training) เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์ให้บุคคลมีความรู้ความสามารถมีทักษะความชำนาญและทัศนคติที่ดีต่อเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะส่งผลให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการพัฒนาตามหลักสูตรเฉพาะเรื่อง ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ โดยมีรูปแบบการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมที่หลากหลาย

7.2.3 การพัฒนาในงาน (Development in Career) เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมความสามารถโดยทั่วไปให้แก่บุคคล เพื่อให้มีความรอบรู้ เสริมสร้าง ศักยภาพ ในการปฏิบัติงานที่ผู้ปฏิบัติมีหน้าที่ หรือยึดถือเป็นอาชีพ ซึ่งจะเป็นส่วนเสริมสร้างและพัฒนาให้งาน หรือองค์การมีประสิทธิภาพ สร้างความมั่นคง และความเชื่อถือให้เกิดขึ้นแก่สถาบัน การพัฒนาอาจใช้ ระยะเวลาสั้น ๆ หรือทำต่อเนื่องก็ได้ความสำเร็จในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบุคคล ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังต่อไปนี้ (กชกร ธิปัตติ. 2546 : 9 – 16)

7.2.3.1 สมรรถภาพด้านบุคคล (Personal Competence)

1) การเข้าใจในตนเอง คือ ความสามารถในการควบคุมตนเองได้ รู้จุดด้อย มีความมั่นใจในคุณค่า และความสามารถในตนเอง

2) การจัดระเบียบวินัยในตนเอง มีความมั่นคงในอารมณ์ มองโลกในแง่ดี ที่มาตรฐานในความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในหลักจริยธรรม มุ่งมั่นเอาใจใส่ต่อหน้าที่ มีความยืดหยุ่นปรับตัว เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ เป็นผู้ที่ยืดหยุ่นต่อเหตุการณ์ใหม่ ๆ มองหรือวิเคราะห์เหตุการณ์ได้ หลายแง่มุมสามารถฟังฟังได้ภายใต้ความกดดัน

3) การสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง เป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Drive) มีมานะพยายามอย่างสูง ที่จะประสบความสำเร็จในระดับดีเยี่ยม มีความ มุ่งมั่นในการบรรลุเป้าหมาย มีความคิดริเริ่ม กล้า และพร้อมจะปฏิบัติงาน มีความตั้งใจที่จะบรรลุ เป้าหมาย แม้งานจะมีอุปสรรคและการถดถอย

7.2.3.2 สมรรถภาพด้านสังคม (Social Competence)

1) การเข้าใจในสังคม เป็นผู้รับรู้และเข้าใจ ความรู้สึกของคนอื่น รู้จักให้อภัย สงสารผู้อื่นและให้การช่วยเหลือผู้อื่นได้

2) ทักษะทางสังคม มีความสามารถในการชักชวนผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะทางการสื่อสารที่ดี ไม่ว่าจะเป็นการรับหรือส่งสาร สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อปฏิบัติภารกิจด้วยเป้าหมายร่วมกัน เมื่อประสบปัญหาใช้ความประนีประนอมในการแก้ปัญหาหรือจัดการกับความขัดแย้งได้

7.3 พฤติกรรมของนักเรียน

7.3.1 พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนเป็น พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมาทางพฤติกรรมด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน ซึ่งจะแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้ (วิโรจน์ ศรีโสภา และคณะ. 2544 : 4 - 17)

7.3.1.1 พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นการแสดงออกทางด้านการเรียนรู้ ได้แก่ ความสนใจในการเรียน รักการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คือ การมาโรงเรียน การเข้าเรียน การร่วม กิจกรรมการส่งงานในรายวิชาต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอชอบค้นคว้า ตัวบ่งชี้คือ การเข้าห้องสมุด การ ชักถามครูอาจารย์ การอ่านตำราวิชาการต่าง ๆ

7.3.1.2 จิตพิสัย (Affective Domain) เป็นการแสดงออกทางด้านความคิด ด้านจิตใจ ได้แก่

1) การมีเจตคติต่อการเรียน ตัวบ่งชี้คือ การเข้าเรียนตามกำหนดเวลาใน ตารางเรียน

- 2) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตัวบ่งชี้คือ การรู้จักคิดทำในสิ่งใหม่เป็นประโยชน์ มีคุณค่าด้านใดด้านหนึ่งรวมทั้งไม่ทำความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและผู้อื่น
- 3) ความอดทนอดกลั้น คือ การรู้จักข่มจิตใจรอเวลาเพื่อให้โอกาสแก่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นได้เกิดความพร้อมในตนเอง ตัวบ่งชี้คือ การเข้าคิวซื้ออาหาร
- 4) ความรับผิดชอบ คือ เมื่อได้รับมอบหมายงานแล้วสามารถปฏิบัติดูแลกิจกรรมนั้น ๆ ไปจนแล้วเสร็จ จนกระทั่ง ถึงการส่งมอบงาน และพร้อมรับผลแห่งการกระทำที่เกิดขึ้นแห่งตน ตัวบ่งชี้คือ การทำงานสำเร็จตามกำหนดเวลา
- 5) ความเสียสละ ตัวบ่งชี้คือ การทำความสะอาดบริเวณเขตรับผิดชอบ การทำความสะอาดห้องน้ำของโรงเรียน
- 6) มีนิสัยรักษาความสะอาด ตัวบ่งชี้คือ การดูแลความสะอาดของร่างกาย และเครื่องแต่งกาย การรู้จักทำความสะอาดบริเวณที่ตนทำกิจกรรม เช่น ทำความสะอาดบริเวณที่รับประทานอาหาร หลังจากรับประทานอาหารแล้วเสร็จ การเก็บเครื่องมือ ทำความสะอาดอุปกรณ์ ทำความสะอาดพื้น ในบริเวณปฏิบัติกิจกรรมที่เกี่ยวกับทักษะทางช่างต่าง ๆ
- 7) มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา ตัวบ่งชี้คือ สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินกิจกรรม การเรียนรู้ได้ อย่างลงตัวและสงบสุข
- 8) ความมีมนุษยสัมพันธ์ ตัวบ่งชี้คือ การรู้จักทักทาย สนทนา พูดคุยกับบุคคลอื่นด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใสอย่างมีความสุข
- 9) ความสามัคคี ตัวบ่งชี้คือ ทำกิจกรรมเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง ไม่มีเรื่องบาดหมางใจกันในหมู่เพื่อนฝูงหรือทีมงาน
- 10) เคารพกฎระเบียบของส่วนรวม ตัวบ่งชี้คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน รวมทั้งมติของสภานักเรียน
- 11) รู้จักประหยัด เห็นคุณค่าของทรัพยากร ตัวบ่งชี้คือ การใช้น้ำ ใช้ไฟฟ้าอย่างพอเหมาะ ไม่เปิดน้ำ เปิดไฟฟ้าทิ้งไว้ การนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ ในรูปแบบต่าง ๆ
- 12) รู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ ตัวบ่งชี้คือ การหากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ทำอยู่ตลอดและสม่ำเสมอ

7.3.1.3 ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นการแสดงออกทางด้านทักษะทางกาย ได้แก่

- 1) การทำงานร่วมกัน ตัวบ่งชี้คือ การทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) การทำงานได้ตามกำหนดเวลา ตัวบ่งชี้คือ การส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด
- 3) การเป็นคนช่างสังเกต ตัวบ่งชี้คือ สามารถระบุข้อแตกต่างของสิ่งของวิธีการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
- 4) มีความสามารถในการรวบรวมและจัดจำแนกประเภทข้อมูลตัวบ่งชี้ คือ สามารถรวบรวมข้อมูลตามกำหนดให้ได้อย่างครบถ้วน และสามารถแยกประเภท จัดหมวดหมู่ของข้อมูลได้อย่างเป็นระเบียบมีความสอดคล้องและถูกต้อง
- 5) มีความละเอียดรอบคอบ ตัวบ่งชี้คือ สามารถใช้เครื่องมือ ชั่ง ตวง วัด ได้อย่างถูกต้อง ตรงตามประเภท และความสามารถของปริมาณที่ต้องการวัด

7.3.2 พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนจากกฎการเรียนรู้ (Law of Learning) ของธอร์นไคด์ (สเรคกี๊ แพรด้า. 2545 : 73 - 74)

7.3.2.1 กฎความพร้อม (Law of Readiness)

เมื่อบุคคลพร้อมที่จะทำแล้วได้ทำ เขาย่อมเกิดความพอใจเมื่อบุคคลพร้อมที่จะทำแล้วไม่ได้ทำเขาย่อมเกิดความไม่พอใจ เมื่อบุคคลไม่พร้อมที่จะทำแต่ต้องทำ เขาย่อมเกิดความไม่พอใจ ความพร้อมตามความหมายนี้ รวมถึงความพร้อมจากการมีวุฒิภาวะ (Maturity) มีพื้นฐานมีประสบการณ์เดิม และความพร้อมทางจิตใจได้แก่ความสนใจ ความตั้งใจ แรงจูงใจ ซึ่งการขาดความพร้อมจะเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

7.3.2.2 กฎการฝึกหัด (Law of Exercise) แบ่งเป็นกฎย่อยได้ 2 กฎ คือ

1) กฎการใช้ (Law of Use)

พันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจะเข้มแข็งขึ้นได้เมื่อได้ทำบ่อย ๆ นักเรียนที่ขาดระเบียบวินัย ยกตัวอย่าง กรณีหนีเรียนหรือหลบเรียนเพื่อไปทำกิจกรรมที่ตนพอใจ เช่น ไปแอบสูบบุหรี่ ใช้สารเสพติดชนิดอื่น หรือหนีไปเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ การได้ทำกิจกรรมที่ตนพอใจดังกล่าว คือ สิ่งเร้า การหลบเรียน หนีเรียน คือ การตอบสนองเมื่อประพฤติบ่อย ๆ เข้าจะยิ่งทำให้นักเรียนติดในพฤติกรรมดังกล่าว

2) กฎการไม่ได้ใช้ (Law of Disuse) พันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจะอ่อนกำลังลงเมื่อไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง หรือไม่ได้ทำบ่อย ๆ ฉะนั้น ถ้าเราจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการหนีเรียน เราต้องหาวิธีหยุดพฤติกรรมดังกล่าว โดยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้พันธะระหว่างสิ่งเร้ากับตัวเชื่อมอ่อนกำลังลง

3) กฎแห่งผลหรือความพอใจ (Law of Effect) พันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง จะเข้มแข็งหรืออ่อนกำลังลง ย่อมขึ้นกับผลต่อเนื้อหลังจากที่ได้ตอบสนองไปแล้ว ถ้าการตอบสนองเกิดความพอใจ พันธะระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจะยิ่งเข้มแข็งขึ้น กล่าวคือ การทำโทษจะไม่มีผลใด ๆ ต่อความเข้มแข็งหรืออ่อนกำลังของพันธะระหว่างการตอบสนองเลย

8. การวิจัยตัวอย่างเดียว

8.1 ความหมายของรูปแบบ (Design)

ผดุง อารยะวิญญู (ม.ป.ป. : 10) ได้ให้ความหมายของการจำแนกรูปแบบ ดังนี้

8.1.1 รูปแบบชนิด A-B เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยหลักฐาน (Baseline) A ตามด้วยการทดลอง (B) เมื่อสิ้นสุดการทดลอง การวิจัยสิ้นสุดลง

8.1.2 รูปแบบการวิจัยชนิด A-B-A เป็นรูปแบบการวิจัยที่ประกอบด้วย เส้นฐาน (A) การทดลอง (B) เส้นฐาน (A) (อีกครั้ง) รูปแบบนี้เรียกว่า แบบสลับกลับ (Reversal Design)

8.1.3 รูปแบบการวิจัยชนิด A-B-A-B เป็นรูปแบบการวิจัยที่ประกอบด้วย เส้นฐาน (A) ตามด้วยการทดลอง (B) เส้นฐาน A และการทดลอง (B) ตามลำดับ และยังมีรูปแบบอื่นๆ อีก แต่อักษร A,B,C,D หรือตัวอื่นๆ มีความหมายคล้ายกัน คือ แทนรูปแบบของการวิจัย

8.2 ลักษณะของการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว

ผดุง อารยะวิญญู (ม.ป.ป. : 10-11) ได้แบ่งลักษณะของการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ดังนี้

8.2.1 ใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก การวิจัยนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างเพียง 1 คน เท่านั้น บางครั้งอาจเป็นการทดลองเป็น 1 คน, 3 คน, 1 คู่, 1 ครอบครัว 1 กลุ่มซึ่งประกอบด้วยหลายๆคนก็ได้

8.2.2 มีการสังเกตพฤติกรรมโดยละเอียดในการวิจัยนี้จะต้องสังเกตพฤติกรรมของเด็กซ้ำแล้วซ้ำอีกจนเป็นที่ประจักษ์ชัดเจนว่าเด็กมีพฤติกรรมเป็นเช่นใด มีปัญหาหรือไม่ ถ้าเด็กมีปัญหาปัญหายอยู่ในระดับใด มากหรือน้อย การสังเกตพฤติกรรมดำเนินไปทั้งในระยะก่อนการทดลอง ระหว่างทดลองและหลังทดลอง

8.2.3 มีการสังเกตพฤติกรรมที่สม่ำเสมอ เทคนิคที่นำมาใช้ในการสังเกตพฤติกรรมของเด็กจะต้องเป็นเทคนิคเดียวตลอดการวิจัยทั้งก่อนการทดลอง ขณะทดลองและหลังการทดลอง วิธีการสังเกตพฤติกรรมเปรียบเสมือนการวัด การประเมินผลในการวิจัยเชิงปริมาณ

8.2.4 มีการใช้วิธีการจัดกระทำและไม่ใช้การจัดกระทำ (Intervention) จะถูกนำมาใช้ในการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวทุกรูปแบบการทดลองเป็นการจัดกระทำหลังการศึกษาข้อมูลเส้นฐานแล้วระงับการจัดกระทำหลังการทดลองใช้การจัดการทำอีกหลายครั้ง หลายวิธีก็ได้

ลักษณะเด่นของการวิจัยแบบนี้ คือ เป็นการทดลองนำวิธีสอน (วิธีควบคุมเด็ก วิธีช่วยเหลือเด็ก วิธีจัดการกับพฤติกรรมของเด็ก) มาใช้กับเด็กว่าวิธีการดังกล่าวได้ผลหรือไม่ หรืออาจมีการเปรียบเทียบวิธีการ หลายวิธี ว่าวิธีใดมีประสิทธิภาพมากกว่ากันในการสอนเด็ก

8.2.5 เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม ส่วนมากนำมาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมของเด็ก การทดลองใช้กลวิธีตลอดจนเทคนิคต่างๆ ในการแก้ไข เปลี่ยนแปลง และจัดพฤติกรรมของเด็กไม่พบบ่อยนักในการนำวิธีวิจัยรูปแบบนี้มาใช้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

8.2.6 ใช้ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การวิจัยเชิงปริมาณส่วนใหญ่อาจใช้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขหรือคะแนน แต่การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว ใช้ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม ข้อมูลส่วนมากจึงอาจเป็นความถี่ ร้อยละ อัตรา ความเร็ว

8.3 จุดเด่นของการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว

ผดุง อารยะวิญญู (ม.ป.ป. : 11-12) การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวมีจุดเด่นหรือข้อดี ดังนี้

8.3.1 ใช้กลุ่มตัวอย่างน้อย เพียงคนเดียวหรือ เหมาะที่จะนำมาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรที่หายาก เช่น เด็กออทิสติก เด็กปัญญาอ่อน เด็กสมาธิสั้นและในกลุ่มตัวอย่างที่กล่าวถึงนี้ ยังมีความแตกต่างกันมากในเด็กแต่ละคน จนทำให้การหาค่าเฉลี่ยของกลุ่มด้อยความหมายลง

8.3.2 ไม่ต้องใช้เวลามากในการในการแสวงหากลุ่มตัวอย่างที่หายาก

8.3.3 แปลผลง่ายเพราะไม่ต้องใช้สถิติที่สลับซับซ้อนเพียงดูจากการกราฟก็อาจสรุปผลได้

8.3.4 มีความยืดหยุ่นสูง

8.3.5 สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบที่ไม่สำคัญได้

8.3.6 มีขั้นตอนง่าย ๆ ไม่สลับซับซ้อน

8.3.7 เหมาะที่จะนำมาใช้ในทางการศึกษาพิเศษ เพราะเด็กประเภทนี้จัดเป็นกลุ่มเอกพันธ์ (Homogeneous Group) ค่อนข้างยาก

8.4 จุดด้อยของการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว

ผดุง อารยะวิญญู (ม.ป.ป. : 12) การสรุปกลับไปสู่ประชากรในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เมื่อนักวิจัยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างแล้วจึงสรุปกลับไปสู่กลุ่มประชากร ว่า ประชากรมีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างแต่ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว ใช้กลุ่มตัวอย่างเดี่ยวหรือกลุ่มเดียว แล้วจะนำกลับไปสู่ประชากรอย่างไร เพราะกลุ่มตัวอย่างน้อยเกินไปจนไปไม่อาจเป็นตัวแทนของประชากรได้ นักวิชาการทางการศึกษาได้แย้งว่า จุดมุ่งหมายสำคัญของการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวมิได้มุ่งหวังที่จะสรุปกลับไปสู่ประชากร การสรุปกลับไปดังกล่าวเป็นดุลยพินิจของผู้ใช้ผลการวิจัยที่ต้องพิจารณาเอง แต่การวิจัยแบบนี้ สามารถสรุปกลับไปสู่พฤติกรรมอื่นในบุคคลเดี่ยวได้ระดับหนึ่ง ตัวอย่างเช่น ครูการศึกษาพิเศษ ลงโทษเด็กชาย “บอย” โดยการให้เด็กชายบอยไปอยู่ในวงกลมที่ครูขีดไว้ที่มุมห้อง วงกลมนี้มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เมตร ครูจะให้เด็กคนนั้นเข้าไปอยู่ในวงกลมนี้ ทุกครั้งที่เด็กผลึกที่ไหลของเพื่อนร่วมชั้น เมื่อทำโทษด้วยวิธีดังกล่าวครบ 5 นาทีแล้ว เด็กชายบอยจะได้รับอนุญาตให้ออกจากวงกลมนี้ และเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม แต่เด็กชายบอยจะต้องสัญญากับครูก่อนจะได้รับอนุญาตให้ออกนอกวงกลมว่าจะไม่ผลึกเพื่อนอีก ผลปรากฏระยะต่อมว่าพฤติกรรมผลึกเพื่อนของเด็กชายบอยลดลง หากครูการศึกษาพิเศษนำวิธีนี้ไปใช้กับเด็กคนอื่น เด็กคนอื่นอาจไม่ลดพฤติกรรมแบบเดียวกันลงได้ แต่ถ้าครูใช้วิธีเดียวกันนี้ไปใช้กับพฤติกรรมอื่นของเด็กชายบอย เช่น พฤติกรรมในการกล่าวคำหยาบคายต่อเพื่อน พฤติกรรมนี้มีแนวโน้มลดลง แสดงว่าวิธีช่วยเหลือเด็กโดยวิธีหนึ่ง หากได้ผลกับพฤติกรรมหนึ่งของเด็กชาย ก. แล้ว อาจใช้กับพฤติกรรมอื่นๆของเด็กชาย ก. ได้ผล หากนำวิธีเดียวกันนี้ไปใช้กับเด็กคนอื่น วิธีนี้อาจใช้ได้ผลหรือไม่ก็ได้ หากใช้แล้วไม่ได้ผลครูจะต้องเปลี่ยนไปใช้วิธีอื่น สรุปได้ว่า จุดด้อยของการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว มีดังนี้คือ

8.4.1 ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ในการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรม

8.4.2 ไม่มีกลุ่มควบคุมให้เปรียบเทียบ

8.4.3 ไม่มีสถิติทดสอบนัยสำคัญ

8.4.4 อาจมีปัญหาเกี่ยวกับความเที่ยงตรงภายนอก

8.4.5 อาจควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนได้

8.4.6 อาจมีปัญหาเกี่ยวกับอัตราในการตอบสนอง

8.5 บุคคลที่ใช้การวิจัยกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว

ผดุง อารยะวิญญู (ม.ป.ป. : 13) กล่าวว่า บุคคลต่อไปนี้ นำวิธีการแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวมาใช้เป็นจำนวนมาก คือ

8.5.1 นักจิตวิทยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักจิตวิทยาคลินิกส่วนมากนำการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวมาใช้ในการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวมีต้นกำเนิดมาจากสามสาขาจิตวิทยา ตั้งแต่ยุคแรกเริ่มเรื่อยมานักจิตวิทยาที่สำคัญในกลุ่มนี้ได้แก่ Darrin, Kohler, Dressler, Skinner เป็นต้น

8.5.2 ครูการศึกษาพิเศษ ในระยะหลังๆ ครูการศึกษาพิเศษได้นำวิธีการวิจัยแบบนี้มาใช้กันอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะอย่างยิ่งในต่างประเทศอาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการวิจัยนี้เหมาะกับงานการศึกษาพิเศษ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีน้อย กลุ่มตัวอย่างหายากและกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนมีลักษณะที่แตกต่างกันมากจนยากจะนำมาหาค่าเฉลี่ยได้ แม้ว่าจะหาค่าเฉลี่ยได้ ค่าเฉลี่ยนั้นก็ไม่ได้มีความหมาย เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาประเภทดาวนซินโดรม มีระดับสติปัญญาที่

แตกต่างกัน บางตนอยู่ในระดับบกพร่องเล็กน้อยบางคนอยู่ในระดับปานกลาง บางคนอยู่ในระดับมาก เราจะหาค่าเฉลี่ยแล้วสรุปว่าเด็กดาวนซินโดรมมีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับมากย่อมไม่มีความหมาย

8.5.3 นักสังคมสงเคราะห์ ขณะนี้นักสังคมสงเคราะห์ในสหรัฐอเมริกา นำวิธีการวิจัยแบบนี้ไปใช้กันอย่างกว้างขวาง

8.5.4 บุคลากรทางสาธารณสุข บุคลากรทางสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรักษาคนไข้ การทดลองด้านกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัดสำหรับงานคลินิกทั้งหลายเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำการวิจัยแบบนี้ ไปใช้

8.6 ขั้นตอนของการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว

ผดุง อารยะวิญญู (ม.ป.ป. : 14) การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว เป็นการวิจัยเชิงทดลองประเภทหนึ่ง จึงมีขั้นตอนคล้ายการวิจัยเชิงทดลอง อาจแยกเป็นขั้นตอนใหญ่ๆ ได้ 2 ขั้นตอนคือ

8.6.1 การศึกษาพฤติกรรม ครูการศึกษาพิเศษจะต้องศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กโดยละเอียด เป็นช่วงเวลานานพอควร ควรแยกแยะพฤติกรรมใหญ่ๆ ออกเป็นพฤติกรรมย่อยๆ จนสามารถวัดได้ ประเมินได้

8.6.2 การทดลองใช้วิธีการจัดกระทำ วิธีจัดกระทำ (Intervention) เป็นวิธีการที่ครูการศึกษาพิเศษนำมาใช้ในการจัดการกับพฤติกรรมของเด็ก เช่น ไม้ให้แรงเสริมบวก การกักบริเวณในห้อง การงดให้ร่วมกิจกรรมที่เด็กชอบ การให้เล่นเกมตามลำพังหลังจากทำงานเสร็จแล้ว เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

กันตรัตน์ ไพรินทร์ (2545 : 117) ได้ศึกษาความสามารถในการรู้จัก และการแสดงออกทางอารมณ์ของเด็กออทิสติก โดยการใช้กิจกรรมศิลปะ ผลจากการวิจัยพบว่า เด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนด้วยกิจกรรมศิลปะมีพัฒนาการด้านการรู้จัก และการแสดงออกทางอารมณ์ที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุจิตรา สุขเกษม (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมศิลปะที่มีต่อความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 4-7 ปี ระดับเข่าปัญญา 35-68 ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน จำนวน 16 คน ได้มาด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนกิจกรรมศิลปะตามแผนการสอนของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก และแผนการสอนกิจกรรมศิลปะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับแผนการสอนกิจกรรมศิลปะของโรงเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติการหาค่าที ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนกิจกรรมศิลปะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนกิจกรรมศิลปะของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กันตรัตน์ ไพรินทร์ (2545 : 117) ได้ศึกษาความสามารถในการรู้คิด และการแสดงออกทางอารมณ์ของเด็กออทิสติก โดยใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิจัยพบว่า เด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนด้วยกิจกรรมศิลปะมีพัฒนาการด้านการรู้คิด และการแสดงออกทางอารมณ์ดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัชณี รัตนา (2533 : 72) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมศิลปะจากชุดขลุ่ยให้ความรู้แก่ผู้ปกครองที่มีต่อความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกฝนจากผู้ปกครองที่ได้รับความรู้จากชุดขลุ่ย จะมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสูงกว่ากลุ่มผู้ปกครองไม่ได้รับความรู้จากชุดขลุ่ย

นิรมัย อ่อนน้อมดี (2538 : บทคัดย่อ) การใช้กิจกรรมศิลปะศึกษาในการพัฒนาความสามารถทางกลไกของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถทางกลไกของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางกลไก ด้านยืนกระโดดไกล ดันพื้น ลูกหนัง วิ่งกลับตัว และวิ่ง 5 นาที ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ในทุกรายการทดสอบ แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ทฤษฎี เกื้อสกุล (2545 : 61) การศึกษาการรู้คิดและอารมณ์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ ชั้นอนุบาล จากการฝึกโดยใช้กิจกรรมทักษะดนตรี นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ อายุระหว่าง 5 - 10 ปี มีระดับเซวาร์ปัญญา 50 - 70 มีการรู้คิดและอารมณ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ 0.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่ากิจกรรมทักษะดนตรีเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการคิดและอารมณ์ ดนตรีเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างอารมณ์และนำไปสู่ความสนใจที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

นุชนาฏ หงษ์ไกรเลิศ (2539 : 54) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบยืดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองซำซาก อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบยืดบุคคลเป็นศูนย์กลางและจากการได้รับข้อเสนอแนะมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Geraci (1990 : 9-14) ได้ทำการศึกษาการใช้กิจกรรมทางศิลปะเพื่อการปรับพฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านอารมณ์และการปรับตัว ผลการศึกษาพบว่ากิจกรรมศิลปะส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้นักเรียนรู้สึกภูมิใจในตนเองและมีพัฒนาการทางสติปัญญาสูงขึ้นอีกด้วย

Hammon (กันตรัตน์ ไพรินทร์. 2545 : 43 ; อ้างอิงมาจาก Hammon. 1989 : 299 - 308) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้กิจกรรมทางศิลปะเพื่อรักษาอาการเสียดสีของผู้หญิงที่ถูกกระทำทางเพศจากบุคคลในครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมทางศิลปะช่วยให้เธอสามารถฟื้นฟูความรู้สึกและปรับสภาพจิตใจได้

McIntyre (กันตรัตน์ ไพรินทร์. 2545 : 43 ; อ้างอิงมาจาก McIntyre. 1987 : 49 - 52) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อปรับพฤติกรรมของเด็กกำพร้า ผลจากการศึกษา พบว่ากิจกรรมศิลปะช่วยให้เด็กกำพร้าลิ้มความโดดเดี่ยวและความล้มเหลวของตนเอง ทำให้เด็กกำพร้ามีพัฒนาการที่ดีขึ้นสามารถปรับตัวและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ดีขึ้น

Anderson (1983 : 37) ได้ศึกษาผลการศึกษาของวอล์คเกอร์ (Walker) กับผลการศึกษาของกรีน และ แฮสเสลบริง (Green & Hasselbring) สรุปได้ว่า การใช้กิจกรรมศิลปะกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะสามารถช่วยบำบัดให้เด็กพิเศษเหล่านี้มีสติปัญญาดีขึ้น และ การใช้ศิลปะจะสามารถช่วยพัฒนาการทางกายของเด็กช่วยให้เกิดการรับรู้ทางภาษาที่ดีขึ้น

Wood (1977 : 455-462) ได้ศึกษาการใช้ศิลปะในการช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีความสามารถในการรับรู้ทางสายตา ผลการศึกษาพบว่า เด็กพิเศษเหล่านี้สามารถถ่ายทอดการรับรู้ทางสายตาได้ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองสอนด้วยศิลปะ

Brown และ Crowner (1974 : 274) ได้ศึกษาทดลองให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจัดทำเสียงหรือภาพ โดยแสดงสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นให้เด็กดูประมาณ 2 - 3 วินาทีจากการทดลองพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจำได้น้อยกว่าปกติ แต่ถ้าให้จำวัตถุสิ่งของโดยใช้เวลานาน ๆ ก็สามารถจดจำได้ดี อาจจำได้เป็นชั่วโมง วัน หรือสัปดาห์ แสดงให้เห็นว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาขาดความสามารถในการจำระยะสั้น แต่ความจำระยะยาวไม่ผิดปกติ

Allen (2000 : 41) ศึกษาเกี่ยวกับความก้าวร้าวในบุคคลที่บกพร่อง พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกภายนอกเป็นปัญหาหลักในการดูแลบุคคลเหล่านี้ บทวิเคราะห์นี้ได้กล่าวถึงพฤติกรรมปกติธรรมดา ซึ่งมักพบได้ทั่วไปในบุคคลดังกล่าว และอธิบายถึงปัจจัยที่อาจเป็นสาเหตุดังกล่าว สถานภาพปัจจุบันของการแทรกซ้อนทั้งทางพฤติกรรมและทางการรักษาสำหรับความก้าวร้าวที่เป็นตัวกำหนดและความสำคัญของการวางแผนการจัดการการสร้างการตอบสนองสำหรับพฤติกรรมที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อจะนำไปปฏิบัติในอนาคต

Barker และคณะ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2526 : 347 - 348 ; อ้างอิงมาจาก Baker and others. 1989) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคับข้องใจต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย โดยให้เด็กกลุ่มทดลองเห็นของเล่นในห้อง แต่เด็กไม่ได้รับอนุญาตให้เล่น และหลังจากนั้นระยะหนึ่งเด็กได้รับอนุญาตให้เล่นกับของเล่นเหล่านั้น ผลการวิจัยพบว่า เด็กในกลุ่มทดลองที่ถูกทำให้เกิดความคับข้องใจมีพฤติกรรมการเล่นของเล่นอย่างรุนแรงมาก ซึ่งนับเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่เด็กแสดงออกมาต่างก็มีอิทธิพลในการแสดงพฤติกรรมของเด็กเป็นอย่างมาก

Bandura และ Walters (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2526 : 349 ; อ้างอิงมาจาก Bandura and Walters. n.d.) ได้ทำการทดลองกับเด็กอนุบาลโดยการให้รางวัลเป็นของเล่นต่อการแสดงความก้าวร้าวทางวาจาขณะเล่นกับตุ๊กตา ส่วนเด็กในกลุ่มควบคุมได้รับรางวัลสำหรับการพูดที่ไม่แสดงความก้าวร้าว ต่อมาเด็กเหล่านี้ก็ถูกสังเกตในขณะที่เล่นกับของเล่นในสถานการณ์อื่น เด็กที่ได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจามาก่อนจะนำเอาความก้าวร้าวทางวาจาเหล่านั้นไปใช้มากกว่าเด็กในกลุ่มควบคุมอย่างชัดเจน นอกจากนี้เด็กที่ได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาก็มีการแสดงความก้าวร้าวทางกายสูงกว่าเด็กในกลุ่มควบคุม จึงนับได้ว่าการเสริมแรงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

Patterson Littman และ Bricker (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2526 : 90 ; อ้างอิงมาจาก Patterson, Littman and Bricker. n.d.) ได้ศึกษาพฤติกรรมเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับการแสดงออกของพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่า หลังจากที่เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น ตี ผลัก หรือแย่งของเล่น เด็กมักจะได้รับสิ่งตอบแทนที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ เช่น ได้ของเล่นมา สิ่งเหล่านี้เป็นตัวเสริมแรงที่ทำให้เกิดแนวโน้มของการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในสถานการณ์

ที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกันขึ้นอีก แต่ถ้าเด็กได้รับตัวเสริมแรงที่ได้ผลแห่งความไม่พึงพอใจ เช่น เพื่อนสู้ หรือโดนครูดุ เด็กก็มีแนวโน้มที่จะไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวขึ้นอีก

Allen และ Keith (1970 : 119 - 127) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการแก้ไขพฤติกรรมของเด็กที่ทำร้ายผู้อื่น และก้าวร้าวรุนแรง คือ ไม่ให้ความสนใจกับพฤติกรรมที่ก้าวร้าวและรุนแรง ผลปรากฏว่า เด็กมีพฤติกรรมที่รุนแรงลดลง

Bullock และ Brown (เบญจกุล จินาพันธ์. 2517 : 8 ; อ้างอิงมาจาก Bullock and Brown. n.d.) ได้วิจัยสำรวจความคิดเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาประเภทต่าง ๆ ของเด็ก จากครูจำนวน 112 คน ที่สอนเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ โดยให้ทำแบบสำรวจความคิดเห็น (Behavioral Dimension Rating Scale) ที่แบ่งพฤติกรรมของเด็กออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ประเภทชอบแสดงความก้าวร้าว ชนเกร อยู่ไม่สุข ประเภทชอบเก็บตัว ประเภทมีความวิตกกังวล และประเภทช่วงความสนใจสั้น ขาดความรับผิดชอบ ปรากฏว่า ครูร้อยละ 96 ลงความเห็นว่า พฤติกรรมก้าวร้าวชอบแสดงออก ชน เกร อยู่ไม่สุข เป็นปัญหาร้ายแรงอันดับแรก

Scott และคณะ (1967 : 53 - 63) ได้ทำการศึกษาวิธีการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กนักเรียน โดยการใช้แรงเสริมต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กชายอายุ 4 ปี ในโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีปรับพฤติกรรมเพื่อให้เขามีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น โดยในระยะแรกครูเพียงแต่สังเกตและบันทึกความถี่พฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะที่ 2 ครูได้รับคำแนะนำให้ใช้การเสริมแรงทางสังคม คือ ให้คำชมเชยและให้ความสนใจ เมื่อเขาแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น การช่วยเหลือผู้อื่น สนใจผู้อื่น พูดคุยกับผู้อื่นอย่างเป็นมิตร ตลอดจนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในขณะที่เดียวกันก็จะไม่ให้การเสริมแรงเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น การทำร้ายร่างกาย ช่มชู้ และเรียกร้อง จากผลการวิจัยพบว่า ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าว ลดลงและเด็กมีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น

Hart และคณะ (1968 : 73 - 76) ได้ใช้การเสริมแรงทางสังคมเพื่อปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กหญิงอายุ 5 ปี ซึ่งแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวคือพูดไม่สุภาพ และใช้คำพูดสบประมาท ผู้วิจัยได้เริ่มแก้ไขให้เขามีการเล่นกับเพื่อนมากขึ้น ในระยะแรก พบว่า เด็กผู้นี้อยู่ใกล้เคียงกับเด็กอื่นร้อยละ 4 ของเวลาทั้งหมด ในระยะนี้ครูได้ให้ความสัมพันธ์ประมาณร้อยละ 10 ต่อมาในช่วงเวลา 7 วัน หลังจากนั้นครูได้ให้ความสนใจอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งให้ของเล่นที่ต้องการด้วยเมื่อเขาเล่นกับเพื่อนและไม่ให้ความสนใจ เมื่อเขาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ผลปรากฏว่า การเล่นของเด็กนั้นที่เล่นร่วมกับเด็กอื่น เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 40 ในระยะเวลาต่อมา เมื่อครูไม่ให้การเสริมแรงกับพฤติกรรมที่เหมาะสม ผลปรากฏว่า พฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนลดลง และในที่สุดเมื่อครูกลับไปใช้วิธีการเสริมแรงกับพฤติกรรมที่เหมาะสมใหม่ ก็ปรากฏว่า พฤติกรรมการเล่นร่วมกับเด็กอื่นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 75

Niem Tion-Ing และ Collard (1872 : 95 - 96) ได้ศึกษาคนในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยใช้เด็กจีนไต้หวัน และเด็กอเมริกัน อายุ 4 ขวบเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า เด็กจีนก้าวร้าวน้อยกว่าเด็กอเมริกัน แต่การแสดงออกขณะก้าวร้าว นั้น เด็กจีนแสดงออกรุนแรงกว่าเด็กอเมริกัน

O'Leary และคณะ (1969 : 3 - 13) ทดลองปรับพฤติกรรมนักเรียนเกรด 2 จำนวน 7 คน ที่มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน โดยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวโวย การทุบตีเพื่อนร่วมชั้นเดินไปเดินมาในชั้นเรียน ส่งเสียงและคุยกับเพื่อนขณะที่มีการสอน การทดลองได้แบ่งเป็น 8 ระยะ คือ 1) ระยะเสถียร 2) ครูประกาศระเบียบการในชั้นเรียน 3) จัดโปรแกรมการเรียนพิเศษ 4) ครูชมเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและทำเพิกเฉย เมื่อแสดงพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน 5) ให้เบี่ยงเบนพฤติกรรมเมื่อแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาในชั้นเรียน 6) เรียกเบี่ยงเบนคืนเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาในชั้นเรียน 7) ติดตามพฤติกรรมหลังจบการทดลองแล้ว 4 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่าการประกาศระเบียบในชั้นเรียน การจัดโปรแกรมการเรียนพิเศษ การชมนักเรียนเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและเพิกเฉยเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน สามารถลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนได้เพียงเล็กน้อย แต่เมื่อให้เบี่ยงเบน โดยให้นักเรียนเอาเบี่ยงเบนไปแลกสิ่งของ เช่น ขนม หนังสือ ของเล่นตอนเลิกเรียนทุกวัน ทำให้พฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนลดลงอย่างรวดเร็ว สำหรับการเรียกเบี่ยงเบนคืน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนนั้นพบว่า ทำให้ความถี่ของพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น เล็กน้อย เมื่อเทียบกับระยะการให้เบี่ยงเบนและลดลงเมื่อให้เบี่ยงเบน ครั้งที่ 2 ในระยะติดตามหลังการหยุด การทดลองแล้วพบว่า พฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนยังลดลงอยู่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการโดยกำหนดขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า
5. การจัดการกระทำกับข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่มีภาวะเสี่ยงและนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนชุมชนธวัชวิทยา อำเภอขุขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 22 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้และปัญหาด้านพฤติกรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนชุมชนธวัชวิทยา อำเภอขุขันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 2 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีกระบวนการคัดกรองดังนี้

2.1 สังกัดนักเรียนและเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบเก็บข้อมูลจากฝ่ายวิชาการของโรงเรียน เพื่อให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับนักเรียนด้านปัญหาทางการเรียนรู้

2.2 ใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้และออทิซึม (KUS - SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism) ของ ดารณี อุทัยรัตนกิจ และชาญวิทย์ พรนภดล (2547) เป็นเครื่องมือที่ใช้คัดกรองนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 อายุระหว่าง 6 – 13 ปี 11 เดือน ที่มีภาวะสมาธิสั้น (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) บกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disorder) และออทิซึม (Autism and Pervasive Developmental Disorder) ซึ่งแบบคัดกรองมีส่วนประกอบ 4 ด้านคือ

2.3 ใช้แบบตรวจสอบรายการ เพื่อคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษของศาสตราจารย์ ศรียา นิยมธรรม (2547) ตอนที่ 4 คือ ความต้องการด้านพฤติกรรม (Behavioral Special Need) ซึ่งมี 2 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 พฤติกรรมที่ต่อต้านทำหาย (The Oppositional Defiant Checklist)

ประเภทที่ 2 พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (The Conduct Disorder Checklist)

2.4 สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นตัวอย่างการศึกษา โดยให้ผู้ปกครองกรอกแบบสำรวจประวัติประจำตัวนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนให้ครอบคลุมทุกประเด็นในการสัมภาษณ์เน้นซักถามเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียนรู้ด้านพฤติกรรม

2.5 ผู้ศึกษาค้นคว้านำเด็กที่มีภาวะเสี่ยงไปตรวจวัด IQ โดยนักจิตวิทยาโรงพยาบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ จำนวน 18 แผน ใช้เวลาทั้งหมด 18 ชั่วโมง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ทั้ง 6 พฤติกรรม รวม 12 ฉบับ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามี่รายละเอียดและขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ ผู้ศึกษาค้นคว้า ดำเนินการสร้างดังนี้

  - 1.1 ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านพฤติกรรมที่ควรได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้น โดยใช้แบบสังเกต
  - 1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 4 - 9) เกี่ยวกับหลักการ มาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
  - 1.3 ศึกษาเทคนิคการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมศิลปะ จากหนังสือทัศนศิลป์เพื่อการศึกษาพิเศษ (ศรียา นิยมธรรม. 2550 : 24)
  - 1.4 เลือกกิจกรรมสำหรับเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผนเวลา 20 ชั่วโมง โดยผู้ศึกษาค้นคว้าได้เลือกกิจกรรมที่เน้นให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านพฤติกรรม
  - 1.5 เลือกกิจกรรมสำหรับเขียนแผนจัดการเรียนรู้ จำนวน 18 แผน เวลา 18 ชั่วโมง โดยผู้ศึกษาค้นคว้าได้เลือกกิจกรรมที่เน้นให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้อด้านพฤติกรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังตาราง

ตาราง 2 กำหนดการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	วันที่	เวลา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	กิจกรรมเส้นสายลายเส้น	4 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	กิจกรรมเส้นสายลายเส้น	5 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	กิจกรรมเส้นสายลายเส้น	6 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	กิจกรรมหลากหลายสี	7 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	กิจกรรมหลากหลายสี	8 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	กิจกรรมหลากหลายสี	11 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	กิจกรรมปั้น ปั้น ปั้น	12 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	กิจกรรมปั้น ปั้น ปั้น	13 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	กิจกรรมปั้น ปั้น ปั้น	14 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10	กิจกรรมภาพปะติด	15 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11	กิจกรรมภาพปะติด	18 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12	กิจกรรมภาพปะติด	19 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13	กิจกรรมภาพพิมพ์	20 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14	กิจกรรมภาพพิมพ์	21 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15	กิจกรรมภาพพิมพ์	22 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16	กิจกรรมรวมพลังสร้างสรรค์	26 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17	กิจกรรมรวมพลังสร้างสรรค์	27 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18	กิจกรรมรวมพลังสร้างสรรค์	28 กุมภาพันธ์ 2554	14.00-15.00 น.
รวม		18 วัน	18 ชั่วโมง

1.6 ดำเนินการเขียนแผนการจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพฤติกรรม
ของนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

1.7 กำหนดส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพฤติกรรม
นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1.7.1 สารสำคัญ
- 1.7.2 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.7.3 เนื้อหา
- 1.7.4 สื่อและแหล่งเรียนรู้
- 1.7.5 กิจกรรมการเรียนรู้
- 1.7.6 การวัดและประเมินผล
- 1.7.7 บันทึกการสอนหลังเรียน

1.8 นำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะที่เขียนเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านการเขียนสาระสำคัญ จุดประสงค์ การเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลในแต่ละแผน แล้วปรับปรุงข้อบกพร่องตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเสนอแนะ คือ ให้นั้นกิจกรรมที่ให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ

1.9 สร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับของลิเคอร์ท์ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 69 - 71)

เกณฑ์การให้คะแนน

เหมาะสมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้ 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้ 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้พร้อมด้วยแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบและเสนอแนะในด้านสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา สื่อ และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.10.1 นางกวิตา พิทักษ์โคธากุล ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดศรีสะเกษ วุฒิ กศ.ม. บริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.10.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชาติ แสงไกร ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิ ศป.ม. ศิลปกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรม

1.10.3 นางสาวพรมณี หาญหัก วุฒิ ศษ.ม. สาขา หลักสูตรและการสอน (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนจัดการเรียนรู้

1.11 นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ระดับคุณภาพ คือ ถ้าได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 จึงจะนำไปใช้ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 72 - 73)

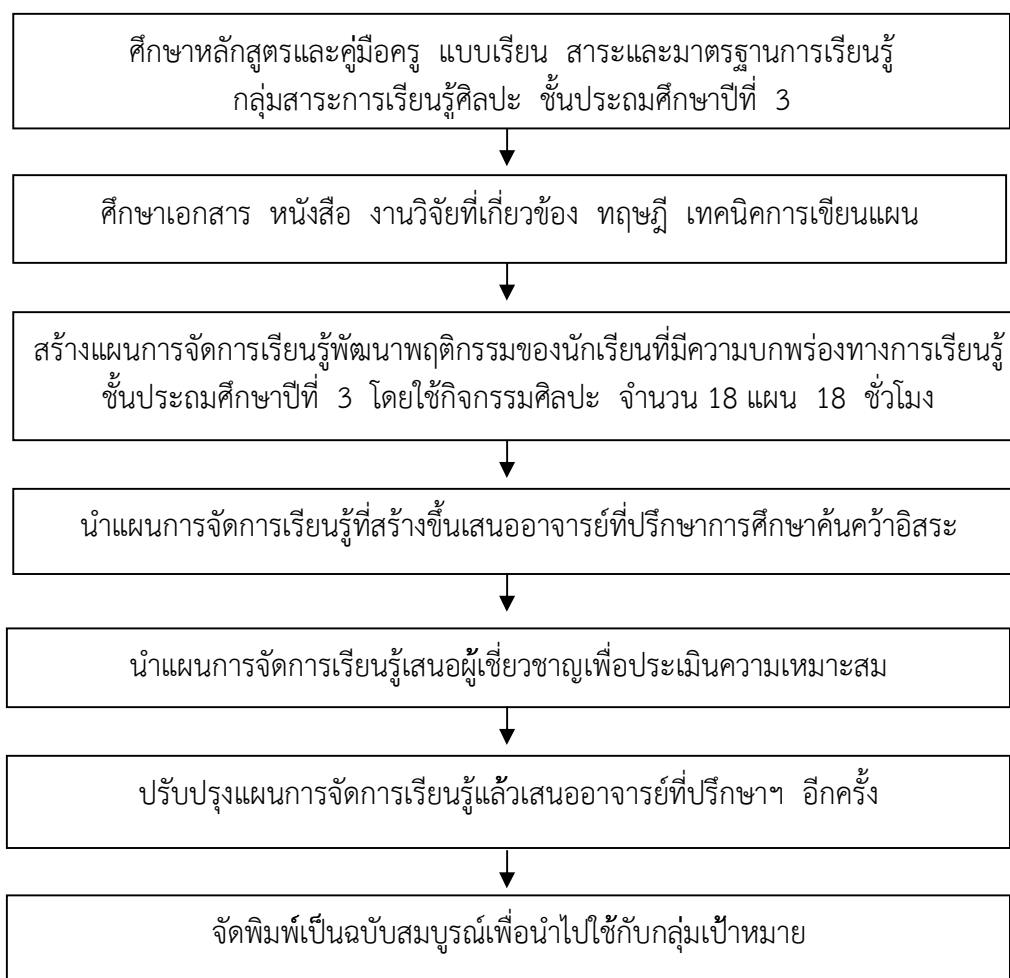
คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ เหมาะสมมาก (ค่าเฉลี่ย 4.18)

1.12 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายต่อไป

สรุปขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรม ศิลปะได้ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2. แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 การสร้างเครื่องมือ

2.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต และการบันทึกพฤติกรรมโดยการสังเกต

2.1.2 สัมภาษณ์ครูประจำชั้นและครูผู้สอนเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.1.3 วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า และข้อมูลที่ได้จากข้อ 2.1.1 และ 2.1.2 เพื่อกำหนดวิธีดำเนินการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

2.1.4 ศึกษาและปรับปรุงแบบสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าวจากงานวิจัยของ ปริศนา พิขุนทด (2547 : 45) ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและวิธีดำเนินการวิจัย แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำพฤติกรรมที่เกิดขึ้น โดยแยกพฤติกรรมขึ้นเร็วหรือช้าแล้วสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมที่เหมาะสม กรรมการให้ความเห็นชอบโดยให้ปรับปรุงการสะกดคำให้ถูกต้องและจัดรูปแบบให้เหมาะสม

2.1.5 นำแบบสังเกตพฤติกรรมเสนอต่อคณะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมในข้อ 1.10) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนว่ามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าและการดำเนินการสังเกตและบันทึกข้อมูลจริงหรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะสรุปได้ว่า แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ คือ ให้พิมพ์รูปแบบตารางให้สวยงาม และสะดวกต่อการใช้งานจริง

2.1.6 ผู้ศึกษาค้นคว้าทำการทดลองสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ฉบับที่พฤติกรรมที่สังเกตได้ ใช้ผู้สังเกต 3 คน คือ ผู้ศึกษาค้นคว้า 1 คน และผู้ช่วย 2 คน

2.1.7 หาค่าความเชื่อมั่นจากการสังเกตและแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 แสดงให้เห็นว่าแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนมีความเชื่อมั่นเหมาะสมสำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

2.1.8 จัดพิมพ์แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนตามฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2 ลักษณะของแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน จะบันทึกพฤติกรรม โดยผู้ศึกษาค้นคว้าและครูผู้ช่วย 2 คน รวม 3 คน ทำการบันทึกพฤติกรรมจากการสังเกตด้วยวิธี การสังเกตและบันทึกแบบช่วงเวลา (Interval Recording) เป็นสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการว่าเกิดขึ้นหรือไม่ เวลาใด แล้วบันทึกพฤติกรรมว่าเกิดหรือไม่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา และไม่ว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกี่ครั้งในชวงเวลานั้น และแม้ว่าวิธีการของนักเรียนจะต่างกันเช่น ไม่ว่าจะแกล้งเพื่อนวิธีใดก็ตาม หรือจะแกล้งเพื่อนก็ครั้งก็ตาม ก็บันทึกเป็น 1 ครั้งเท่านั้น ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวในการกำหนดช่วงเวลา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของพฤติกรรมว่าเกิดขึ้นบ่อยหรือไม่

2.3 การสังเกต ใช้วิธีบันทึกวิดีโอทัศน์ สังเกตและบันทึกพฤติกรรม โดยผู้ศึกษาค้นคว้า บันทึกเป็นแบบช่วงเวลา โดยทำการสังเกตพฤติกรรมในช่วงระยะเวลา 30 นาที กำหนดการสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเร็ว 5 นาที พัก 1 นาที รวม 6 นาที 5 ครั้งเท่ากับ 30 นาที และสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นช้า 9 นาที พัก 1 นาที รวม 10 นาที 3 ครั้งเท่ากับ 30 นาที สังเกตและบันทึกข้อมูลใช้ผู้สังเกต 3 คน คือ ผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ช่วย 2 คน ผู้สังเกตทั้ง 3 คน ทำการบันทึกวิดีโอทัศน์พฤติกรรมขณะทำกิจกรรม บันทึกพฤติกรรมในตารางพฤติกรรมในแต่ละช่วงที่สังเกต โดยใช้สัญลักษณ์ในการบันทึกพฤติกรรม ดังนี้

“0” หมายความว่า ในช่วงเวลาที่สังเกตนักเรียนไม่ได้แสดงพฤติกรรมในชั้นเรียน

“1” หมายความว่า ในช่วงเวลาที่สังเกตนักเรียนมีการแสดงพฤติกรรมในชั้นเรียน

2.4 ความเชื่อมั่นของการสังเกตพฤติกรรม ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตพฤติกรรม ใช้สัมประสิทธิ์ความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกตพฤติกรรม 3 คน ที่ทำการสังเกตพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างพร้อมกัน (IOR)

ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาทดลองแบบรายกรณี (Single-case Experimental Design) ด้วยวิธีการจัดกระทำ ABA (Withdrawal Design) ซึ่งแบ่งการทดลองออกเป็นระยะ ดังแสดงในภาพประกอบ 3 (Kazdin. 1980 : 461 - 465) ไม่รวมเวลาที่ใช้เลือกกลุ่มตัวอย่าง และเตรียมผู้สังเกต

A 2 สัปดาห์	B 4 สัปดาห์	A 2 สัปดาห์
0	2	4
		6
		8

ภาพประกอบ 3 ระยะต่าง ๆ ของการทดลอง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

- A แทน ระยะเสถียรฐานการเกิดพฤติกรรม
- B แทน ระยะทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ
- A แทน ระยะหลังทดลองติดตามผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหลังทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้คือ ระยะการหาเสถียรฐานการเกิดพฤติกรรม ระยะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะและระยะการติดตามผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ระยะที่ 1 ระยะการหาเสถียรฐานการเกิดพฤติกรรม (A) สังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ใช้เวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง รวม 10 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที ระหว่างวันที่ 21 มกราคม ถึง 1 กุมภาพันธ์ 2556 เพื่อสังเกตและบันทึกการแสดงพฤติกรรมในชั้นเรียน หรือไม่มี การแสดงพฤติกรรมในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นในห้องเรียนของนักเรียนตามปกติ

ระยะที่ 2 ระยะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ (B) ใช้เวลาประมาณ 4 สัปดาห์ (18 วัน) ระหว่างวันที่ 4 กุมภาพันธ์ ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2556 ผู้ศึกษาค้นคว้าให้นักเรียนทำกิจกรรมศิลปะอย่างอิสระ ผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ช่วยทำหน้าที่สังเกตพฤติกรรม

ระยะที่ 3 ระยะการติดตามผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (A) เป็นระยะติดตามผลหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมศิลปะ ใช้เวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง รวม 10 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที ระหว่างวันที่ 1 ถึง 14 มีนาคม 2556

การจัดกระทำกับข้อมูล

การจัดกระทำกับข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลจากการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมนักเรียนทั้งสามช่วง (ช่วง A, B และ A) แล้วจัดเรียงแยกเป็นช่วงตามลำดับของการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม
2. ตรวจสอบจำนวนครั้งของการเกิดพฤติกรรมแต่ละช่วง
3. บันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ
2. วิเคราะห์และเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ก่อนทดลองและหลังทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
  - 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum_{i=1}^n x_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2. หาค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตพฤติกรรม ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตพฤติกรรม ใช้สัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOR) ระหว่างผู้สังเกตพฤติกรรม 3 คน สูตรในการคำนวณ มีดังนี้ (Kazdin. 1982 : 59)

$$\text{ค่าประสิทธิความสอดคล้อง (IOR)} = \frac{\text{ค่าความถี่ที่สังเกตได้น้อย}}{\text{ค่าความถี่ของคนที่สังเกตได้มาก}} \times 100$$

ค่าความเที่ยงตรงระหว่างผู้สังเกตที่คำนวณได้ต้องมีค่าความเชื่อมั่น ร้อยละ 80 ขึ้นไป จึงจะถือว่า ข้อมูลนั้นเชื่อถือได้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะผู้ศึกษาค้นคว้านำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายดังต่อไปนี้

- $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
IOR แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง
P แทน ร้อยละ

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้อีก่อนและหลังทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำข้อมูลจากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมจากชีวิตประจำวันของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากผู้สังเกตจำนวนโดย 3 คน มาวิเคราะห์และหาค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ และหลังใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยนำเสนอเป็นตารางและกราฟเส้นแสดงความถี่ ดังนี้

ตาราง 3 แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมไม่ตั้งใจ ของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน โดยผู้สังเกต 3 คน

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะพื้นฐาน (A)	1	3	3	3	3		
	2	2	2	2	2		
	3	3	3	3	3		
	4	2	2	2	2		
	5	2	2	2	2		
	6	3	3	3	3		
	7	2	2	2	2		
	8	3	3	3	3		
	9	2	2	2	2		
	10	2	2	2	2		
รวม		34	34	34	3.4	100	-
ระยะทดลอง (B)	11	1	1	1	1		
	12	1	1	1	1		
	13	1	1	1	1		
	14	1	1	1	1		
	15	1	1	1	1		
	16	1	1	1	1		
	17	1	1	1	1		
	18	1	1	1	1		
	19	1	1	1	1		
	20	0	0	0	0		
	21	1	1	1	1		
	22	1	1	1	0		
	23	0	0	0	0		
	24	0	0	0	0		
	25	1	1	1	1		
	26	0	0	0	0		
	27	1	1	1	1		
	28	0	0	0	0		
รวม		13	13	13	0.66	23.07	76.93

ตาราง 3 (ต่อ)

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ เส้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะหลังทดลอง (A)	29	2	2	2	2		
	30	2	2	2	2		
	31	2	2	2	2		
	32	1	1	1	1		
	33	2	2	2	2		
	34	2	2	2	2		
	35	1	1	1	1		
	36	1	1	1	1		
	37	1	1	1	1		
	38	2	2	2	2		
รวม		16	16	16	1.6	30.76	69.24

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ค่าเฉลี่ย ความถี่ของพฤติกรรมไม่ตั้งใจขณะใช้กิจกรรมศิลปะในช่วงเวลา 30 นาที จำนวน 38 ครั้ง มีผลการสังเกตพฤติกรรมไม่ตั้งใจขณะใช้กิจกรรมศิลปะคิดเป็นรายวัน ในระยะเส้นฐาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 3.4 ครั้ง ระยะทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 0.66 ครั้ง ระยะหลังทดลอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 1.6 ครั้ง ลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 69.24

ตาราง 4 แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมไม่ตั้งใจ ของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน โดยผู้สังเกต 3 คน

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะพื้นฐาน (A)	1	4	4	4	4	100	79.31
	2	5	5	5	5		
	3	5	4	5	4.66		
	4	4	4	4	4		
	5	4	4	4	4		
	6	5	5	5	5		
	7	5	4	4	4.33		
	8	5	5	5	5		
	9	5	5	5	5		
	10	5	5	5	5		
รวม		47	45	46	4.59		-
ระยะทดลอง (B)	11	1	1	1	1	10.91	89.09
	12	1	2	2	1.66		
	13	1	1	1	1		
	14	0	0	0	0		
	15	0	0	0	0		
	16	1	1	1	1		
	17	1	1	1	1		
	18	1	1	1	1		
	19	0	0	0	0		
	20	0	0	0	0		
	21	0	0	0	0		
	22	1	1	1	1		
	23	1	1	1	1		
	24	0	0	0	0		
	25	0	0	0	0		
	26	0	0	0	0		
	27	0	0	0	0		
	28	0	0	0	0		
รวม		8	9	9	0.48		

ตาราง 4 (ต่อ)

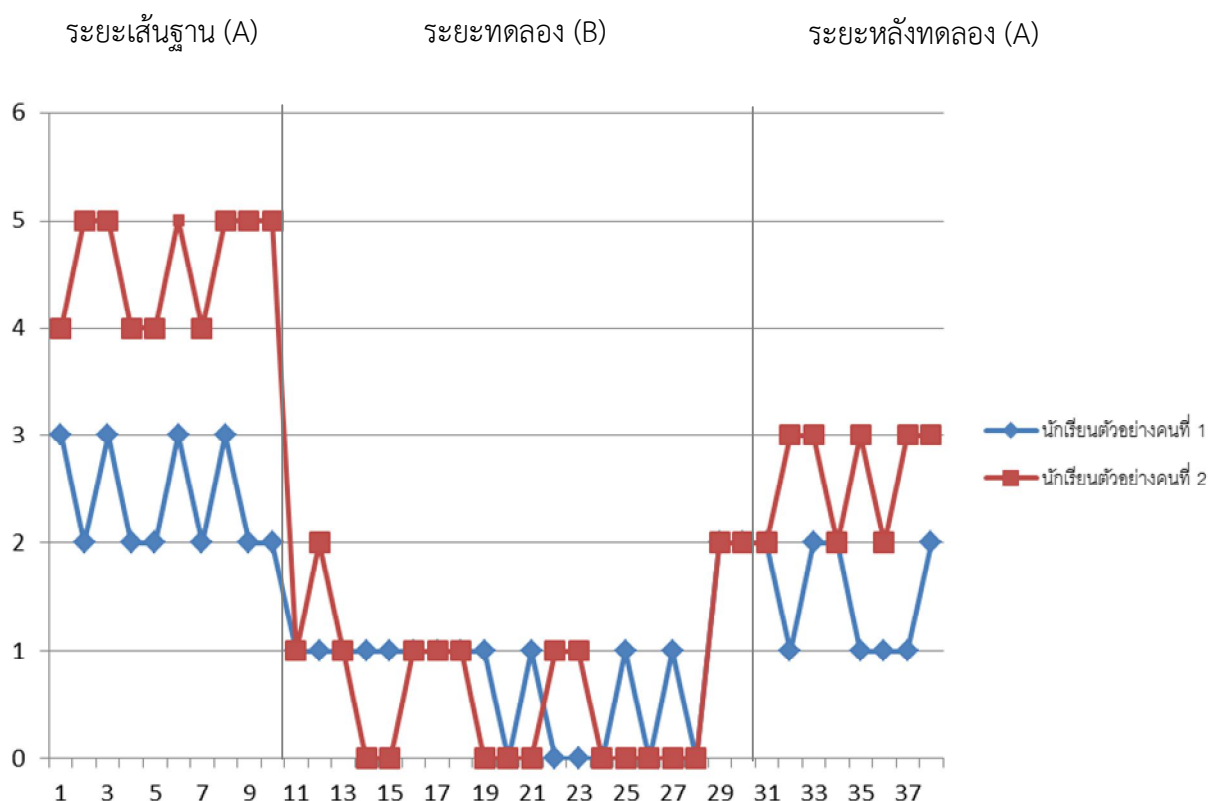
ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ เสถียร
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะหลังทดลอง (A)	29	2	2	2	2		
	30	2	2	2	2		
	31	2	2	1	1.66		
	32	3	3	3	3		
	33	3	3	3	3		
	34	2	2	2	2		
	35	3	3	3	3		
	36	2	2	2	2		
	37	3	3	3	3		
	38	3	3	3	3		
รวม		25	25	24	2.46	20.18	79.82

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ความถี่ของพฤติกรรมไม่ตั้งใจขณะใช้กิจกรรมศิลปะในช่วงเวลา 30 นาที จำนวน 38 ครั้ง มีผลการสังเกตพฤติกรรมไม่ตั้งใจขณะใช้กิจกรรมศิลปะคิดเป็นรายวัน ในระยะเสถียร คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 4.59 ครั้ง ระยะทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 0.48 ครั้ง ระยะหลังทดลอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 2.46 ครั้ง

ค่าความถี่ของพฤติกรรมไม่ตั้งใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2

ภาพประกอบ 4 ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไม่ตั้งใจ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 และคนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A) ระยะทดลอง (B) และระยะหลังทดลอง (A)

จากภาพประกอบ 4 แสดงว่า พฤติกรรมไม่ตั้งใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 มีค่าเฉลี่ยลดลงระยะทดลอง ซึ่งเป็นระยะการใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมไม่ตั้งใจ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะ ดังนี้

ระยะเส้นฐาน (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมไม่ตั้งใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 3.4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของพฤติกรรมไม่ตั้งใจ

ระยะทดลอง (B) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 18 ครั้ง พฤติกรรมไม่ตั้งใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 0.66 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.07 ซึ่งลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 76.93

ระยะหลังทดลอง (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมไม่ตั้งใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 1.6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.76 โดยลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 69.24 ซึ่งแสดงทิศทางในการมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจลดลง

พฤติกรรมไม่ตั้งใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 มีค่าเฉลี่ยลดลงระยะทดลอง ซึ่งเป็นระยะการใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมไม่ตั้งใจ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลง หลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะ ดังนี้

ระยะเสัฐาน (A1) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเสัฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมไม่ตั้งใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 4.59 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของพฤติกรรมไม่ตั้งใจ

ระยะทดลอง (B) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเสัฐาน ระยะเวลา 18 ครั้ง พฤติกรรมไม่ตั้งใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 0.48 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.91 ซึ่งลดลงจากระยะเสัฐานร้อยละ 89.09

ระยะหลังทดลอง (A2) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเสัฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมไม่ตั้งใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 2.46 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.18 ซึ่งแสดงลดลงจากระยะเสัฐานร้อยละ 79.82 ซึ่งมีทิศทางในการมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเพิ่มขึ้น

ตาราง 5 แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมไม่อดทน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน โดยผู้สังเกต 3 คน ในแต่ละระยะการทดลอง

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะพื้นฐาน (A)	1	1	1	1	1		
	2	2	2	1	1.66		
	3	2	2	2	2		
	4	3	3	3	3		
	5	2	2	2	2		
	6	1	1	1	1		
	7	1	1	1	1		
	8	1	1	1	1		
	9	2	2	2	2		
	10	1	1	1	1		
รวม		16	16	15	1.56	100	-
ระยะทดลอง (B)	11	1	1	1	1		
	12	1	1	1	1		
	13	0	0	0	0		
	14	1	1	1	1		
	15	1	1	1	1		
	16	0	0	0	0		
	17	1	1	1	1		
	18	0	0	0	0		
	19	0	0	0	0		
	20	0	0	0	0		
	21	1	1	1	1		
	22	1	1	1	1		
	23	0	0	0	0		
	24	0	0	0	0		
	25	1	1	1	1		
	26	0	0	0	0		
	27	0	0	0	0		
	28	0	0	0	0		
รวม		8	8	8	0.44	28.20	71.80

ตาราง 5 (ต่อ)

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ เส้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะหลังทดลอง (A)	29	2	2	2	2		
	30	1	1	1	1		
	31	1	1	1	1		
	32	1	1	1	1		
	33	2	2	2	2		
	34	1	1	1	1		
	35	1	1	1	1		
	36	1	1	1	1		
	37	1	1	1	1		
	38	1	1	1	1		
รวม		12	12	12	1.2	76.92	23.08

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ค่าเฉลี่ย ความถี่ของพฤติกรรมไม่อดทนขณะใช้กิจกรรมศิลปะในช่วงเวลา 30 นาที จำนวน 38 ครั้ง มีผลการสังเกตพฤติกรรมไม่ตั้งใจขณะใช้กิจกรรมศิลปะคิดเป็นรายวัน ในระยะเส้นฐาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 1.56 ครั้ง ระยะทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 0.44 ครั้ง ระยะหลังทดลอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 1.2 ครั้ง ลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 23.08

ตาราง 6 แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมไม่อดทน ของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ระยะสังเกตพฤติกรรมเส้นฐาน โดยผู้สังเกต 3 คน

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ เส้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะเส้นฐาน (A)	1	4	4	4	4		
	2	3	3	3	3		
	3	4	4	4	4		
	4	5	5	5	5		
	5	3	3	3	3		
	6	4	4	4	4		
	7	4	4	4	4		
	8	4	4	4	4		
	9	4	4	4	4		
	10	5	5	5	5		
รวม		40	40	40	4.0	100	-
ระยะทดลอง (B)	11	2	2	2	2		
	12	1	1	1	1		
	13	1	1	1	1		
	14	1	1	1	1		
	15	0	0	0	0		
	16	0	0	0	0		
	17	0	0	0	0		
	18	1	1	1	1		
	19	0	0	0	0		
	20	0	0	0	0		
	21	1	1	1	1		
	22	1	1	1	1		
	23	1	1	1	1		
	24	0	0	0	0		
	25	0	0	0	0		
	26	1	1	1	1		
	27	1	1	1	1		
	28	0	0	0	0		
รวม		11	11	11	0.61	14.66	85.34

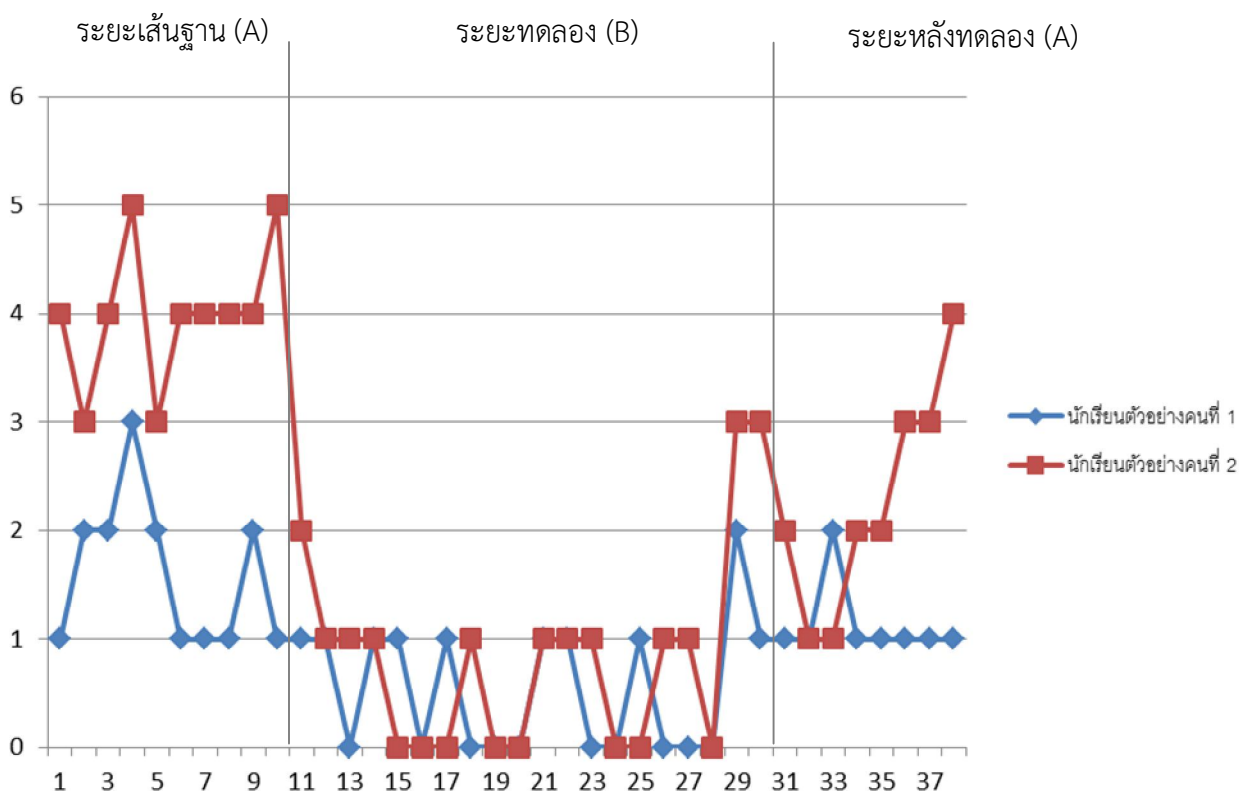
ตาราง 6 (ต่อ)

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ เส้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะหลังทดลอง (A)	29	3	3	3	3		
	30	3	3	3	3		
	31	2	2	2	2		
	32	1	1	1	1		
	33	1	1	1	1		
	34	2	2	2	2		
	35	2	2	2	2		
	36	3	3	3	3		
	37	3	3	3	3		
	38	4	4	4	4		
รวม		24	24	24	2.4	32.00	68.00

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ความถี่ของพฤติกรรมไม่อดทนขณะใช้กิจกรรมศิลปะในช่วงเวลา 30 นาที จำนวน 38 ครั้ง มีผลการสังเกตพฤติกรรมไม่ตั้งใจขณะใช้กิจกรรมศิลปะคิดเป็นรายวัน ในระยะเส้นฐาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 4.0 ครั้ง ระยะทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 0.61 ครั้ง ระยะหลังทดลอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 2.4 ครั้ง

ค่าความถี่ของพฤติกรรมไม่อดทนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2

ภาพประกอบ 5 ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไม่อดทน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A) ระยะทดลอง (B) และระยะหลังทดลอง (A)

ภาพประกอบ 5 แสดงว่า พฤติกรรมไม่อดทนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 มีค่าเฉลี่ยลดลงระยะทดลอง ซึ่งเป็นระยะการใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมไม่อดทน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะ ดังนี้

ระยะเส้นฐาน (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมไม่อดทนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 1.56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของพฤติกรรมไม่อดทน

ระยะทดลอง (B) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 18 ครั้ง พฤติกรรมไม่อดทนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 0.44 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.20 ซึ่งลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 71.80

ระยะหลังทดลอง (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมไม่อดทนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 1.2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.92 ซึ่งลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 23.08 ซึ่งแสดงทิศทางในการมีพฤติกรรมไม่อดทนเพิ่มขึ้น

พฤติกรรมไม่อดทนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 มีค่าเฉลี่ยลดลงระยะทดลอง ซึ่งเป็นระยะการใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมไม่อดทน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะ ดังนี้

ระยะพื้นฐาน (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะพื้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมไม่อดทนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 4.0 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของพฤติกรรมไม่อดทน

ระยะทดลอง (B) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะพื้นฐาน ระยะเวลา 18 ครั้ง พฤติกรรมไม่อดทนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 0.61 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.66 ซึ่งลดลงจากระยะพื้นฐานร้อยละ 85.34

ระยะหลังทดลอง (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะพื้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมไม่อดทนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 2.4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.00 ลดลงจากระยะพื้นฐานร้อยละ 68.00 ซึ่งแสดงทิศทางในการมีพฤติกรรมไม่อดทนเพิ่มขึ้น

ตาราง 7 แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังทดลอง โดยผู้สังเกต 3 คน

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะพื้นฐาน (A)	1	3	3	3	3		
	2	3	3	3	3		
	3	2	2	2	2		
	4	4	4	4	4		
	5	4	4	4	4		
	6	3	3	3	3		
	7	3	3	3	3		
	8	3	3	3	3		
	9	4	4	4	4		
	10	5	5	5	5		
รวม		34	34	34	3.4	100	-
ระยะทดลอง (B)	11	1	1	1	1		
	12	1	1	1	1		
	13	0	0	0	0		
	14	0	0	0	0		
	15	0	0	0	0		
	16	0	0	0	0		
	17	0	0	0	0		
	18	1	1	1	1		
	19	1	1	1	1		
	20	1	1	1	1		
	21	1	1	1	1		

ตาราง 7 (ต่อ)

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะทดลอง (B)	22	0	0	0	0		
	23	0	0	0	0		
	24	1	1	1	1		
	25	0	0	0	0		
	26	1	1	1	1		
	27	0	0	0	0		
	28	0	0	0	0		
รวม		8	8	8	0.44	13.63	86.37
ระยะหลังทดลอง (A)	29	2	2	2	2		
	30	2	2	1	1.66		
	31	2	2	2	2		
	32	1	1	1	1		
	33	1	1	1	1		
	34	1	1	1	1		
	35	2	2	2	2		
	36	2	2	2	2		
	37	2	2	2	2		
	38	2	2	2	2		
รวม		17	17	16	1.66	28.40	71.60

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ค่าเฉลี่ย ความถี่ของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน ขณะใช้กิจกรรมศิลปะในช่วงเวลา 30 นาที จำนวน 38 ครั้ง มีผลการสังเกตพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน ขณะใช้กิจกรรมศิลปะคิดเป็นรายวัน ในระยะเส้นฐาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 3.4 ครั้ง ระยะทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 0.44 ครั้ง ระยะหลังทดลอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 1.66 ครั้ง ลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 71.60

ตาราง 8 แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน
ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง
และระยะหลังทดลอง โดยผู้สังเกต 3 คน

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะพื้นฐาน (A)	1	5	5	5	5	45.66	
	2	5	5	5	5		
	3	4	4	5	4.33		
	4	4	4	4	4		
	5	3	3	4	3.33		
	6	4	4	4	4		
	7	6	6	6	6		
	8	4	4	4	4		
	9	5	5	5	5		
	10	5	5	5	5		
รวม		45	45	47	4.56	100	-
ระยะทดลอง (B)	11	2	2	2	2		
	12	1	1	1	1		
	13	1	1	1	1		
	14	0	0	0	0		
	15	1	1	1	1		
	16	0	0	0	0		
	17	0	0	0	0		
	18	1	1	1	1		
	19	1	1	1	1		
	20	0	0	0	0		
	21	0	0	0	0		

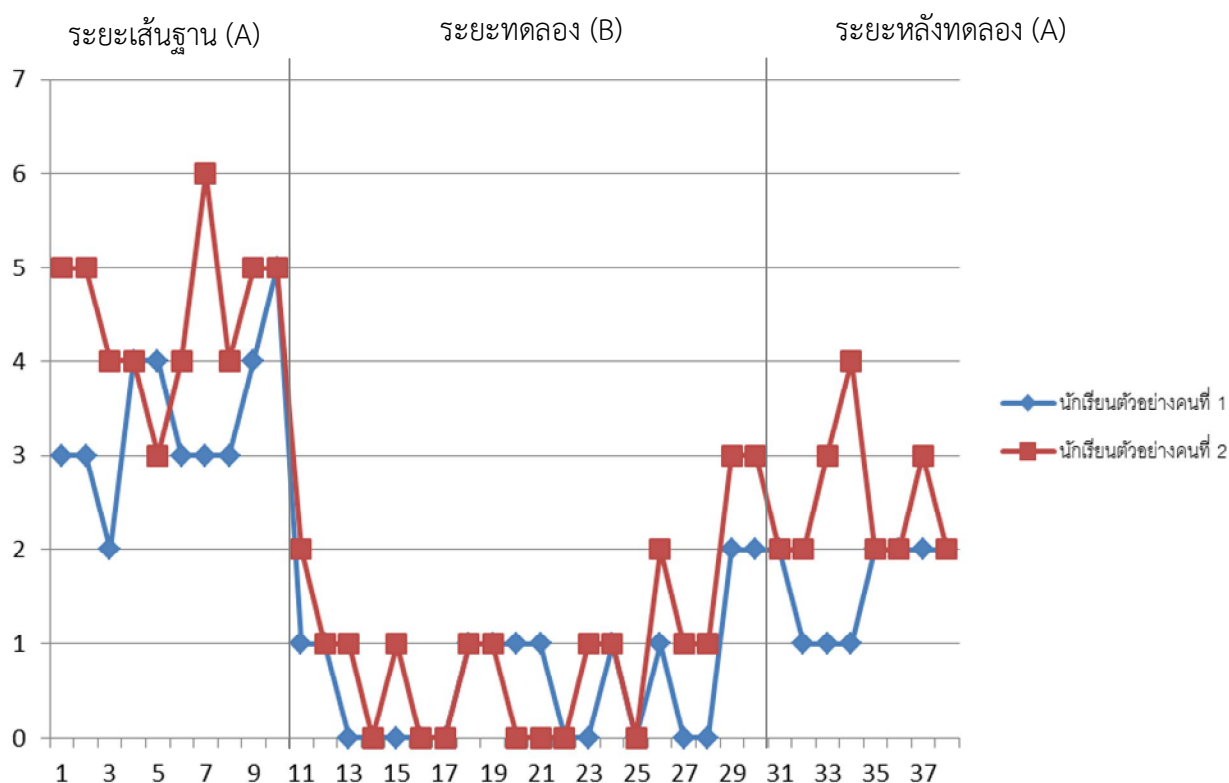
ตาราง 8 (ต่อ)

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ เส้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะทดลอง (B)	22	0	0	0	0		
	23	1	1	1	1		
	24	1	1	1	1		
	25	0	0	0	0		
	26	1	1	2	1.66		
	27	1	1	1	1		
	28	1	1	1	1		
รวม		12	12	13	0.70	13.99	86.01
ระยะหลังทดลอง (A)	29	3	3	3	3		
	30	3	3	3	3		
	31	2	2	2	2		
	32	2	2	2	2		
	33	3	3	3	3		
	34	4	4	5	4.33		
	35	2	2	2	2		
	36	1	2	2	1.66		
	37	3	3	3	3		
	38	2	2	2	2		
รวม		25	26	27	2.59	31.99	68.01

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ความถี่ของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน ขณะใช้กิจกรรมศิลปะในช่วงเวลา 30 นาที จำนวน 38 ครั้ง มีผลการสังเกตพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน ขณะใช้กิจกรรมศิลปะคิดเป็นรายวัน ในระยะเส้นฐานคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 4.56 ครั้ง ระยะทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 0.70 ครั้ง ระยะหลังทดลอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 2.59 ครั้ง

ค่าความถี่ของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2

ภาพประกอบ 6 ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A) ระยะทดลอง (B) และระยะหลังทดลอง (A)

จากภาพประกอบ 6 แสดงว่า พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ยลดลงระยะทดลอง ซึ่งเป็นระยะการใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะ ดังนี้

ระยะเส้นฐาน (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมหุนหันพลันแล่นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 3.4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน

ระยะทดลอง (B) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 18 ครั้ง พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 0.44 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.63 ซึ่งลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 86.37

ระยะหลังทดลอง (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 1.66 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ

28.40 ลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 71.60 ซึ่งแสดงทิศทางในการมีพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนเพิ่มขึ้น

พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 มีค่าเฉลี่ยลดลงระยะทดลอง ซึ่งเป็นระยะการใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะ ดังนี้

ระยะเส้นฐาน (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมหุนหันพลันแล่นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 4.56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน

ระยะทดลอง (B) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 18 ครั้ง พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 0.70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.99 ซึ่งลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 86.01

ระยะหลังทดลอง (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 2.59 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.99 ลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 68.01 ซึ่งแสดงทิศทางในการมีพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนเพิ่มขึ้น

ตาราง 9 แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมลูกจากที่นั่ง ของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังทดลอง
โดยผู้สังเกต 3 คน

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะพื้นฐาน (A)	1	5	5	5	5		
	2	4	4	4	4		
	3	5	5	5	5		
	4	4	4	4	4		
	5	5	5	5	5		
	6	4	3	4	3.66		
	7	4	4	4	4		
	8	3	3	3	3		
	9	3	3	3	3		
	10	4	4	4	4		
รวม		41	40	41	4.06	100	-
ระยะทดลอง (B)	11	0	0	0	0		
	12	1	1	1	1		
	13	1	1	1	1		
	14	2	2	1	1.66		
	15	0	0	0	0		
	16	0	0	0	0		
	17	0	0	0	0		
	18	0	0	0	0		
	19	0	0	0	0		
	20	1	1	1	1		
	21	1	1	1	1		

ตาราง 9 (ต่อ)

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ เส้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะทดลอง (B)	22	0	0	0	0		
	23	1	1	1	1		
	24	0	0	0	0		
	25	1	1	1	1		
	26	1	1	1	1		
	27	1	1	1	1		
	28	0	0	0	0		
รวม		10	10	9	0.53	12.88	87.12
ระยะหลังทดลอง (A)	29	2	2	2	2		
	30	3	3	3	3		
	31	2	2	2	2		
	32	3	3	2	2.66		
	33	2	2	2	2		
	34	3	3	3	3		
	35	2	2	2	2		
	36	3	3	3	3		
	37	2	2	2	2		
	38	3	3	3	3		
รวม		25	25	24	2.46	32.88	67.12

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ค่าเฉลี่ย ความถี่ของพฤติกรรมลูกจากที่ ขณะใช้กิจกรรมศิลปะในช่วงเวลา 30 นาที จำนวน 38 ครั้ง มีผลการสังเกตพฤติกรรมลูกจากที่ ขณะใช้กิจกรรมศิลปะคิดเป็นรายวัน ในระยะเส้นฐาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 4.06 ครั้ง ระยะทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 0.53 ครั้ง ระยะหลังทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 2.46 ครั้ง ซึ่งลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 67.12

ตาราง 10 แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมลูกจากที่นั่ง ของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังทดลอง
โดยผู้สังเกต 3 คน

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะพื้นฐาน (A)	1	3	3	3	3		
	2	3	3	3	3		
	3	4	4	4	4		
	4	4	4	4	4		
	5	5	5	5	5		
	6	6	6	6	6		
	7	5	5	5	5		
	8	5	5	5	5		
	9	6	6	6	6		
	10	4	4	4	4		
รวม		45	45	45	4.5	100	-
ระยะทดลอง (B)	11	1	1	1	1		
	12	1	1	1	1		
	13	0	0	0	0		
	14	0	0	0	0		
	15	0	0	0	0		
	16	1	1	1	1		
	17	0	0	0	0		
	18	0	0	0	0		
	19	0	0	0	0		
	20	1	1	1	1		
	21	1	1	1	1		

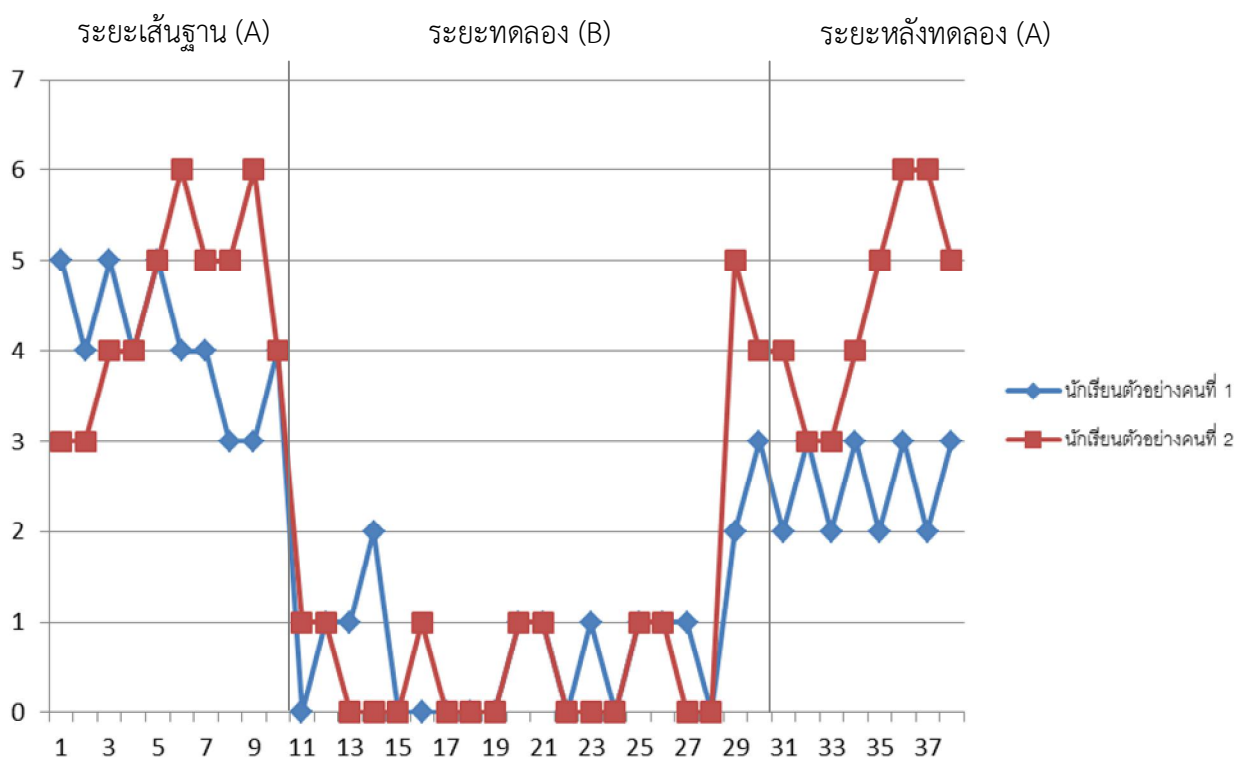
ตาราง 10 (ต่อ)

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะทดลอง (B)	22	0	0	0	0		
	23	0	0	0	0		
	24	0	0	0	0		
	25	1	1	1	1		
	26	1	1	1	1		
	27	0	0	0	0		
	28	0	0	0	0		
รวม		7	7	7	0.38	7.21	92.79
ระยะหลังทดลอง (A)	29	5	5	5	5	45	
	30	4	4	4	4		
	31	4	4	4	4		
	32	3	3	3	3		
	33	3	3	3	3		
	34	4	4	4	4		
	35	5	5	5	5		
	36	6	6	6	6		
	37	6	6	6	6		
	38	5	5	5	5		
รวม		45	45	45	4.5	46.39	53.61

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ความถี่ของพฤติกรรมลูกจากที่นั่ง ขณะใช้กิจกรรมศิลปะในช่วงเวลา 30 นาที จำนวน 38 ครั้ง มีผลการสังเกตพฤติกรรมลูกจากที่นั่ง ขณะใช้กิจกรรมศิลปะคิดเป็นรายวัน ในระยะพื้นฐาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 4.56 ครั้ง ระยะทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 0.38 ครั้ง ระยะหลังทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 4.5 ครั้ง

ค่าความถี่ของพฤติกรรมลูกจากที่นั่งของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2

ภาพประกอบ 7 ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมลูกจากที่นั่ง ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A) ระยะทดลอง (B) และระยะหลังทดลอง (A)

จากภาพประกอบ 7 แสดงว่า พฤติกรรมลูกจากที่นั่งของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 มีค่าเฉลี่ยลดลงระยะทดลอง ซึ่งเป็นระยะการใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมลูกจากที่นั่งของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะ ดังนี้

ระยะเส้นฐาน (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมลูกจากที่นั่งของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 4.06 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของพฤติกรรมลูกจากที่นั่ง

ระยะทดลอง (B) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 18 ครั้ง พฤติกรรมลูกจากที่นั่งของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 0.53 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.88 ซึ่งลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 87.12

ระยะหลังทดลอง (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมลูกจากที่นั่งของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 2.46 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.88 ซึ่งลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 67.12 ซึ่งแสดงทิศทางในการมีพฤติกรรมลูกจากที่นั่งเพิ่มขึ้น

พฤติกรรมลุดจากที่ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 มีค่าเฉลี่ยลดลงระยะทดลอง ซึ่งเป็นระยะการใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมลุดจากที่ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลง หลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะ ดังนี้

ระยะเสัฐาน (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเสัฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมลุดจากที่ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 4.5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของ พฤติกรรมลุดจากที่นั้

ระยะทดลอง (B) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเสัฐาน ระยะเวลา 18 ครั้ง พฤติกรรมลุดจากที่นั้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 0.38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.21 ซึ่งลดลงจากระยะเสัฐานร้อยละ 92.79

ระยะหลังทดลอง (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเสัฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมลุดจากที่นั้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 4.5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.39 ลดลงจากระยะเสัฐานร้อยละ 53.61 ซึ่งแสดงทิศทางการมีพฤติกรรมลุดจากที่นั้เพิ่มขึ้น

ตาราง 11 แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมเสี่ยงดังในห้องเรียน
ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะ
หลังทดลองโดยผู้สังเกต 3 คน

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะพื้นฐาน (A1)	1	5	5	5	5		
	2	5	6	5	5.6		
	3	4	4	4	4		
	4	5	5	5	5		
	5	4	4	4	4		
	6	5	5	6	5.6		
	7	4	4	4	4		
	8	4	4	4	4		
	9	5	5	5	5		
	10	4	4	4	4		
รวม		45	46	46	4.62	100	-
ระยะทดลอง (B)	11	0	0	0	0		
	12	0	0	0	0		
	13	0	0	0	0		
	14	0	0	0	0		
	15	0	0	0	0		
	16	0	0	0	0		
	17	0	0	0	0		
	18	1	1	1	1		
	19	1	1	1	1		
	20	0	0	0	0		
	21	0	0	0	0		

ตาราง 11 (ต่อ)

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ เส้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะทดลอง (B)	22	1	1	1	1		
	23	1	1	1	1		
	24	1	1	1	1		
	25	0	0	0	0		
	26	0	0	0	0		
	27	1	1	1	1		
	28	0	0	0	0		
รวม		6	6	6	0.33	7.67	92.33
ระยะหลังทดลอง (A2)	29	2	2	2	2		
	30	2	2	2	2		
	31	4	4	4	4		
	32	3	3	3	3		
	33	2	2	2	2		
	34	2	2	2	2		
	35	3	3	3	3		
	36	3	3	3	3		
	37	3	3	3	3		
	38	2	2	2	2		
รวม		26	26	26	2.6	33.24	66.76

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ค่าเฉลี่ย ความถี่ของพฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ขณะใช้กิจกรรมศิลปะในช่วงเวลา 30 นาที จำนวน 38 ครั้ง มีผลการสังเกตพฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ขณะใช้กิจกรรมศิลปะคิดเป็นรายวัน ในระยะเส้นฐาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 4.62 ครั้ง ระยะทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 0.33 ครั้ง ระยะหลังทดลอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 2.6 ครั้ง ลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 66.76

ตาราง 12 แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมเสี่ยงดังในห้องเรียน
ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง
และระยะหลังทดลอง โดยผู้สังเกต 3 คน

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะพื้นฐาน (A)	1	5	5	5	5		
	2	4	4	4	4		
	3	5	5	5	5		
	4	6	6	6	6		
	5	4	4	4	4		
	6	5	5	5	5		
	7	5	5	5	5		
	8	4	4	4	4		
	9	4	4	4	4		
	10	5	5	5	5		
รวม		47	47	47	4.7	100	-
ระยะทดลอง (B)	11	1	1	1	1		
	12	0	0	0	0		
	13	0	0	0	0		
	14	0	0	0	0		
	15	1	1	1	1		
	16	0	0	0	0		
	17	0	0	0	0		
	18	0	0	0	0		
	19	0	0	0	0		
	20	0	0	0	0		
	21	0	0	0	0		

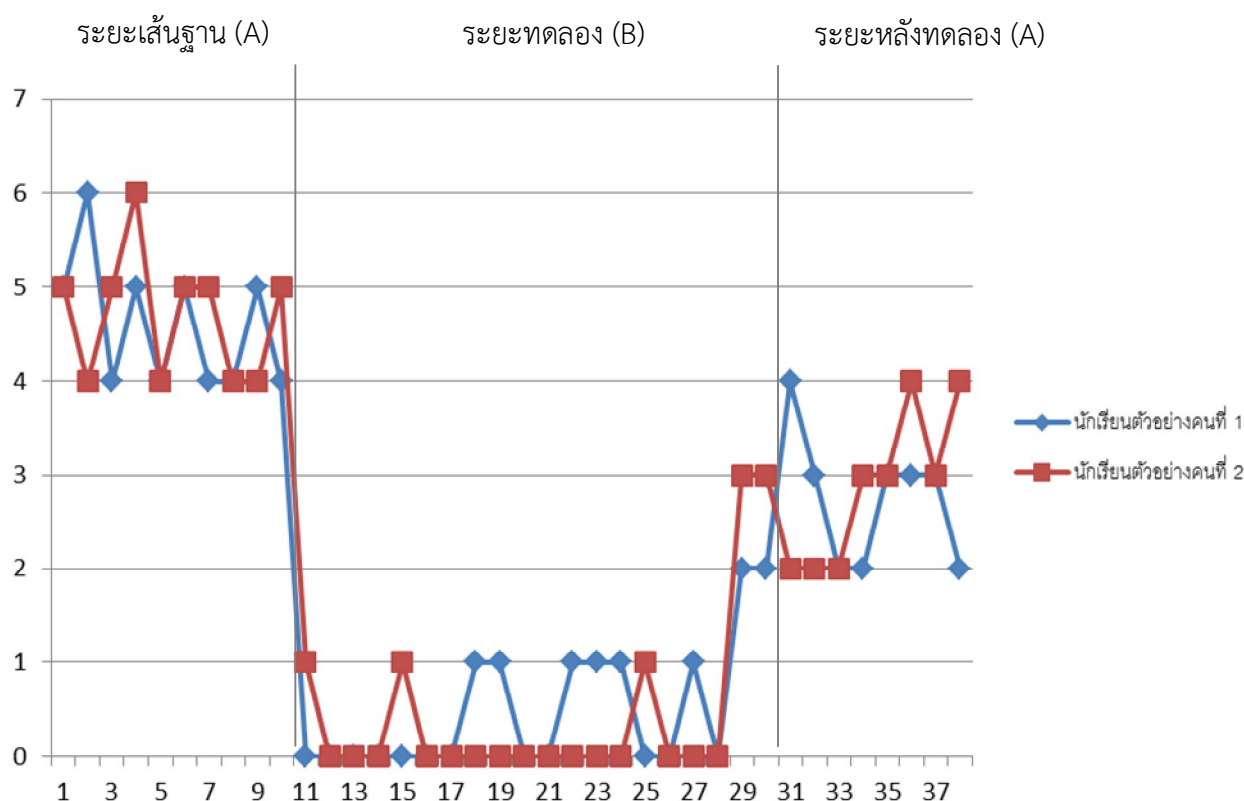
ตาราง 12 (ต่อ)

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะทดลอง (B)	22	0	0	0	0		
	23	0	0	0	0		
	24	0	0	0	0		
	25	1	1	1	1		
	26	0	0	0	0		
	27	0	0	0	0		
	28	0	0	0	0		
รวม		3	3	3	0.01	3.79	96.21
ระยะหลังทดลอง (A)	29	3	3	3	3		
	30	3	3	3	3		
	31	2	2	2	2		
	32	2	2	2	2		
	33	2	2	2	2		
	34	3	3	3	3		
	35	3	3	3	3		
	36	4	4	4	4		
	37	3	3	3	3		
	38	4	4	4	4		
รวม		24	24	24	2.4	36.70	63.3

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ความถี่ของพฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ขณะใช้กิจกรรมศิลปะในช่วงเวลา 30 นาที จำนวน 38 ครั้ง มีผลการสังเกตพฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ขณะใช้กิจกรรมศิลปะคิดเป็นรายวัน ในระยะเส้นฐาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 4.7 ครั้ง ระยะทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 0.01 ครั้ง ระยะหลังทดลอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 2.4 ครั้ง

ค่าความถี่ของพฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1
และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2

ภาพประกอบ 8 ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A)
ระยะทดลอง (B) และระยะหลังทดลอง (A)

จากภาพประกอบ 8 แสดงว่า พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ยลดลงระยะทดลอง ซึ่งเป็นระยะเวลาใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะ ดังนี้

ระยะเส้นฐาน (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 4.62 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของพฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน

ระยะทดลอง (B) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 18 ครั้ง พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ที่ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 0.33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.67 ซึ่งลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 92.33

ระยะหลังทดลอง (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะพื้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 2.60 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.24 ลดลงจากระยะพื้นฐานร้อยละ 66.76 ซึ่งแสดงทิศทางในการมีพฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน เพิ่มขึ้น

พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 มีค่าเฉลี่ยลดลงระยะทดลอง ซึ่งเป็นระยะการใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะ ดังนี้

ระยะพื้นฐาน (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะพื้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 4.7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของพฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน

ระยะทดลอง (B) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะพื้นฐาน ระยะเวลา 18 ครั้ง พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ที่ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 0.01 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.79 ซึ่งลดลงจากระยะพื้นฐานร้อยละ 96.21

ระยะหลังทดลอง (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะพื้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 2.4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.70 ลดลงจากระยะพื้นฐานร้อยละ 63.3 ซึ่งแสดงทิศทางในการมีพฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน เพิ่มขึ้น

ตาราง 13 แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของ
 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลัง
 ทดลอง โดยผู้สังเกต 3 คน

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะพื้นฐาน (A)	1	7	7	7	7		
	2	5	5	6	5.33		
	3	4	5	5	4.66		
	4	5	5	5	5		
	5	5	4	4	4.33		
	6	5	5	5	5		
	7	5	5	5	5		
	8	4	5	5	4.66		
	9	6	6	6	6		
	10	5	5	5	5		
รวม		51	50	53	5.19	100	-
ระยะทดลอง (B)	11	0	0	0	0		
	12	0	0	0	0		
	13	0	0	0	0		
	14	1	1	1	1		
	15	0	0	0	0		
	16	1	1	1	1		
	17	0	0	0	0		
	18	0	0	0	0		
	19	0	0	0	0		
	20	0	0	0	0		
	21	1	1	1	1		

ตาราง 13 (ต่อ)

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะทดลอง (B)	22	1	1	1	1		
	23	0	0	0	0		
	24	0	0	0	0		
	25	1	1	1	1		
	26	0	0	0	0		
	27	0	0	0	0		
	28	0	0	0	0		
รวม		5	5	5	0.27	5.43	94.57
ระยะหลังทดลอง (A)	29	3	3	3	3		
	30	4	3	4	3.66		
	31	4	4	4	4		
	32	3	3	3	3		
	33	2	2	2	2		
	34	3	3	3	3		
	35	3	3	3	3		
	36	4	4	4	4		
	37	4	4	4	4		
	38	3	3	3	3		
รวม		33	32	33	3.26	35.86	64.14

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ค่าเฉลี่ย ความถี่ของพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ ขณะใช้กิจกรรมศิลปะในชวงเวลา 30 นาที จำนวน 38 ครั้ง มีผลการสังเกตพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ ขณะใช้กิจกรรมศิลปะคิดเป็นรายวัน ในระยะพื้นฐาน คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 5.19 ครั้ง ระยะทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 0.27 ครั้ง ระยะหลังทดลอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 3.26 ครั้ง ลดลงจากระยะพื้นฐานร้อยละ 64.14

ตาราง 14 แสดงความถี่และค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละในแต่ละระยะของพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ระยะสังเกตพฤติกรรมพื้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังทดลอง
โดยผู้สังเกต 3 คน

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ พื้นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะพื้นฐาน (A)	1	4	4	4	4	50.33	
	2	5	5	5	5		
	3	6	6	6	6		
	4	6	6	6	6		
	5	5	5	5	5		
	6	6	6	6	6		
	7	4	4	4	4		
	8	4	4	4	4		
	9	4	4	5	4.33		
	10	6	6	6	6		
รวม		50	50	51	5.03	100	-
ระยะทดลอง (B)	11	1	1	1	1		
	12	0	0	0	0		
	13	0	0	0	0		
	14	0	0	0	0		
	15	0	0	0	0		
	16	0	0	0	0		
	17	1	1	1	1		
	18	1	1	1	1		
	19	0	0	0	0		
	20	0	0	0	0		
	21	1	1	1	1		

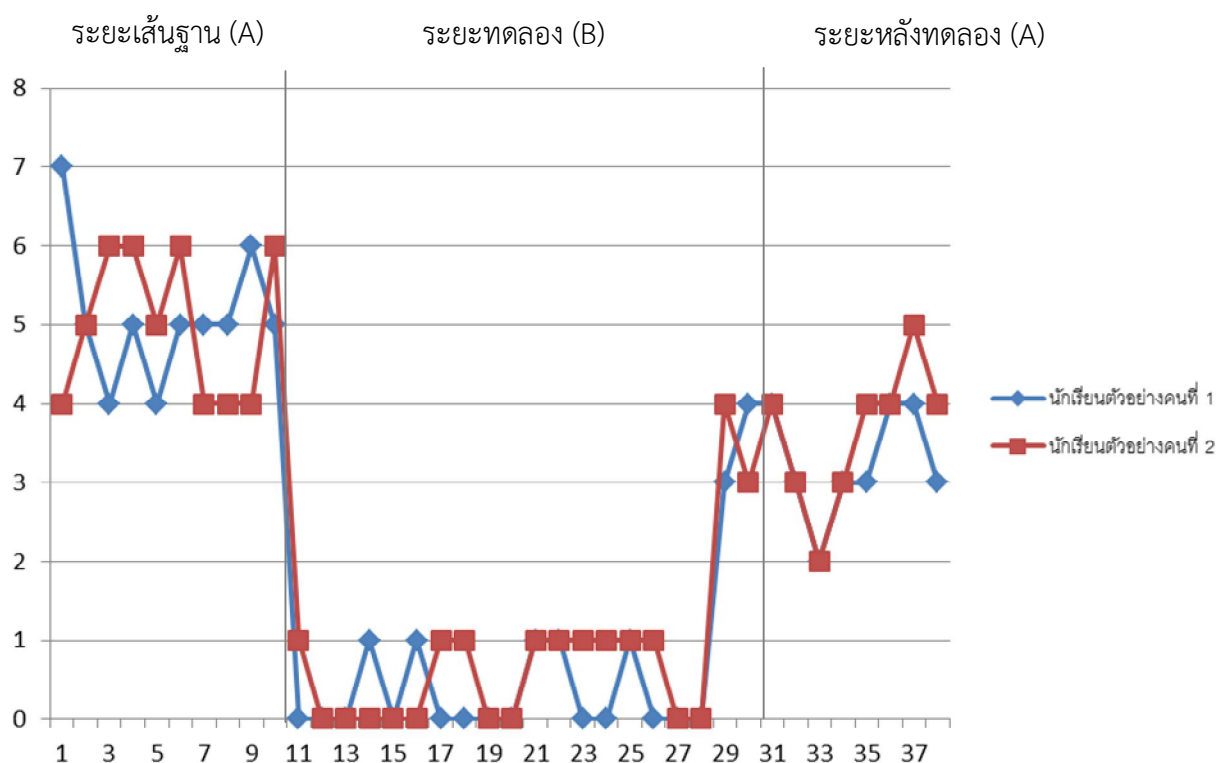
ตาราง 14 (ต่อ)

ระยะ	ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่าเฉลี่ย X	ร้อยละ	ลดลงจากระยะ เสี่นฐาน
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ระยะทดลอง (B)	22	1	1	1	1		
	23	1	1	1	1		
	24	1	1	1	1		
	25	1	1	1	1		
	26	1	1	1	1		
	27	0	0	0	0		
	28	0	0	0	0		
รวม		9	9	9	0.5	9.40	90.6
ระยะหลังทดลอง (A)	29	4	4	4	4		
	30	3	3	3	3		
	31	4	4	4	4		
	32	3	3	3	3		
	33	2	2	2	2		
	34	3	3	3	3		
	35	4	4	4	4		
	36	5	4	4	4.33		
	37	5	5	5	5		
	38	4	4	4	4		
รวม		37	36	36	3.63	37.97	62.03

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ความถี่ของพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ ขณะใช้กิจกรรมศิลปะในช่วงเวลา 30 นาที จำนวน 38 ครั้ง มีผลการสังเกตพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ ขณะใช้กิจกรรมศิลปะคิดเป็นรายวัน ในระยะเสี่นฐานคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 5.03 ครั้ง ระยะทดลองคิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 0.5 ครั้ง ระยะหลังทดลอง คิดเป็นค่าเฉลี่ยความถี่เท่ากับ 3.63 ครั้ง

ค่าความถี่ของพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2

ภาพประกอบ 9 ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A) ระยะทดลอง (B) และระยะหลังทดลอง (A)

จากภาพประกอบ 9 แสดงว่า พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 มีค่าเฉลี่ยลดลงระยะทดลอง ซึ่งเป็นระยะการใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะ ดังนี้

ระยะเส้นฐาน (A1) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 5.19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ

ระยะทดลอง (B) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 18 ครั้ง พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 0.27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.43 ซึ่งลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 94.57

ระยะหลังทดลอง (A2) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 3.26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.86 ลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 64.14 ซึ่งแสดงทิศทางในการมีพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบเพิ่มขึ้น

จากภาพประกอบ 9 แสดงว่า พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 มีค่าเฉลี่ยลดลงระยะทดลอง ซึ่งเป็นระยะการใช้กิจกรรมศิลปะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ของพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะ ดังนี้

ระยะเส้นฐาน (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 5.03 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ

ระยะทดลอง (B) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 18 ครั้ง พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 0.5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.40 ซึ่งลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 90.6

ระยะหลังทดลอง (A) เป็นการบันทึกพฤติกรรมในระยะเส้นฐาน ระยะเวลา 10 ครั้ง พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 3.63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.97 ลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 62.03 ซึ่งแสดงทิศทางในการมีพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ เพิ่มขึ้น

จากผลการทดลอง สรุปได้ว่า ในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ควรเน้นการจัดกิจกรรมในระยะจัดกระทำ (B) เนื่องจากกิจกรรมศิลปะนั้นสามารถช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้มากกว่า ระยะก่อนทดลอง (A) และหลังระยะทดลอง (A) ได้ การสรุป พฤติกรรม ควรเน้นในระยะจัดกระทำ B เนื่องจากเราเชื่อว่ากิจกรรมศิลปะสามารถช่วยเด็กได้ การแปลผล ควรสนับสนุน ระยะ B มากกว่าเน้นพฤติกรรมที่เกิดเพิ่มมากขึ้นในระยะ A

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ สามารถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนของนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ก่อนทดลองและหลังทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

สรุปผล

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ สามารถสรุปผลการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ทั้ง 2 คน ดังนี้
  - 1.1 หลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ คนที่ 1
    - 1.1.1 พฤติกรรมไม่ตั้งใจลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 69.24
    - 1.1.2 พฤติกรรมไม่อดทนลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 23.08
    - 1.1.3 พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 71.60
    - 1.1.4 พฤติกรรมลุกจากที่นั่งลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 67.12
    - 1.1.5 พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียนลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 66.76
    - 1.1.6 พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 64.14

1.2 หลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะเพื่อลดพฤติกรรมที่ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ คนที่ 2

1.2.1 พฤติกรรมไม่ตั้งใจลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 79.82

1.2.2 พฤติกรรมไม่อดทนลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 68.00

1.2.3 พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อนลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 68.01

1.2.5 พฤติกรรมลุกจากที่นั่งไม่ลดลงจากระยะเส้นฐาน 53.61

1.2.6 พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียนลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 63.3

1.2.7 พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบลดลงจากระยะเส้นฐานร้อยละ 62.03

2. หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่บกพร่องการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ทั้ง 2 คน พบว่าพฤติกรรมลดลงต่ำกว่าก่อนการทดลอง

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้า สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ ระยะเส้นฐาน (A) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

1.1 คนที่ 1 เด็กชายผิวคล้ำ อายุ 9 ปี รูปร่างผอม ระดับสติปัญญา 76 เด็กมีพฤติกรรม คือ ไม่อยู่นิ่ง ชอบลุกไปมา ชอบโยนของวางของไม่เป็นระเบียบ ทั้งของลงกับพื้นไม่เก็บของเข้าที่ ชอบแกล้งเพื่อน พูดโพล่งและชอบพูดเสียงดังขณะอยู่ในห้องเรียน ทั้งหมดนี้จะเกิดขึ้นในขณะที่เด็กเรียนอยู่ห้องเรียนกับเพื่อนๆ เมื่อได้นำกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในระยะทดลอง (B) พฤติกรรมพฤติกรรมไม่ตั้งใจ ไม่อดทน ส่งเสียงดังในห้องเรียน ทำร้ายร่างกายเพื่อน ลุกจากที่นั่ง และไม่เป็นระเบียบ มีทิศทางลง ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ เป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีพฤติกรรมลดลง แต่เมื่อหยุดจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ (A) พฤติกรรมไม่ตั้งใจ คิดเป็นร้อยละ 30.76 พฤติกรรมไม่อดทน คิดเป็นร้อยละ 76.92 พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 28.40 พฤติกรรมลุกจากที่นั่ง คิดเป็นร้อยละ 32.88 ส่งเสียงดังในห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 33.24 และพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ คิดเป็นร้อยละ 35.86 ซึ่งมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น

1.2 คนที่ 2 เด็กหญิงผิวคล้ำ อายุ 9 ปี ระดับสติปัญญา 88 รูปร่างผอมเตี้ย เด็กมีพฤติกรรม คือ ไม่อยู่นิ่ง ชอบลุกเดินไปมา ในห้องเรียน ชอบโยนของ หยิบของแล้วทิ้งไม่เก็บเข้าที่ พูดโพล่งและชอบพูดเสียงดังขณะอยู่ในห้องเรียนทั้งหมดนี้จะเกิดขึ้นในขณะที่เด็กเรียนอยู่ห้องเรียนกับเพื่อนๆ เมื่อได้นำกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในระยะทดลอง (B) พฤติกรรมพฤติกรรมไม่ตั้งใจ ไม่อดทน ส่งเสียงดังในห้องเรียน ทำร้ายร่างกายเพื่อน ลุกจากที่นั่ง และไม่เป็นระเบียบ มีทิศทางลง ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรม

ศิลปะ เป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 มีพฤติกรรมลดลง แต่เมื่อหยุดจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ (A) พฤติกรรมไม่ตั้งใจ คิดเป็นร้อยละ 20.18 พฤติกรรมไม่อดทน คิดเป็นร้อยละ 32.00 พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 31.99 พฤติกรรมลุกจากที่ คิดเป็นร้อยละ 46.39 ส่งเสียงดังในห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.70 และพฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ คิดเป็นร้อยละ 37.97 ซึ่งมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นพฤติกรรมมีแนวโน้มที่จิ่งขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมที่ของนักเรียนที่ความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมศิลปะ ก่อนและหลังทดลอง พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมความบกพร่องทางการเรียนรู้ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสองคนมีพฤติกรรมบกพร่องทางการเรียนรู้ลดลงอย่างชัดเจน ทั้ง 7 พฤติกรรม ได้แก่ พฤติกรรมไม่ตั้งใจ ไม่อดทน ส่งเสียงดังในห้องเรียน ทำร้ายร่างกายเพื่อน ลุกจากที่นั่ง และไม่เป็นระเบียบ ในระยะหลังทดลอง ลดลงจากระยะทดลองและระยะเส้นฐานอย่างชัดเจน สรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมเพื่อลดพฤติกรรมบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมศิลปะ ทำให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น มีการแสดงพฤติกรรมบกพร่องทางการเรียนรู้ลดลงจากระยะเส้นฐานทุกพฤติกรรม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะนักเรียนได้ทำกิจกรรมศิลปะโดยเลือกทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ และสามารถแสดงออกในการทำกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ตามที่นักเรียนต้องการกิจกรรมศิลปะช่วยให้นักเรียนได้ผ่อนคลาย ระบายอารมณ์ ลดความเครียด และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์โดยระบายออกกับการทำกิจกรรมศิลปะที่นักเรียนชอบ สอดคล้องกับ (รัตนวดี รอดภิรมย์. 2542 : 133) กิจกรรมศิลปะ ได้แก่ การละเล่นสี การขูดสี การปั้น นั้นเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้แรงกวัดแกว่งในการละเล่นสีไปมา การขูดสี ก่อนจะขูดสีต้องใช้แรงในการระบายสีเทียนให้มีความหนาพอสมควร เมื่อได้ความหนาแล้วเด็กจะขูดสีด้วยวัสดุปลายแหลมและการปั้น เด็กจะต้องออกแรงในการนวด คลึง ทบ พาดแป้งลงบนพื้น ซึ่งเมื่อเขาได้ลงมือปฏิบัติแต่ละกิจกรรม เด็กจะรู้สึกว่าเขาได้ระบายความคับข้องใจ ความเครียด เก็บกดที่ฝังอยู่ภายในใจ (ลลิตพรรณ ทองงาม. 2539 : 10 - 23) ซึ่งกล่าวว่า ศิลปะ เป็นสิ่งจำเป็นในการปูพื้นฐานและเป็นสิ่งสำคัญทางการศึกษา ศิลปะศึกษาไม่ได้เป็นเพียงกิจกรรมการใช้เวลาพักผ่อนของ แต่เป็นการเพิ่มเติมมิติที่แตกต่างออกไป ศิลปะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทาง การรับรู้ความเจริญเติบโต และการเรียนรู้ทางประสาทสัมผัส ศิลปะช่วยพัฒนาการทางด้านสังคม จากความพยายามในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดของเด็กที่มีต่อประสบการณ์ของตนเองและของผู้อื่น นอกจากนี้ ศิลปะยังส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสุนทรียะเชื่อมโยงไปถึงการยอมรับคุณค่าของตนเองและผู้อื่นอีกด้วย (สิริพรรณ ต้นศิริตันไพศาล. ม.ป.ป. : 102 - 104) การทำผลงานศิลปะ แต่ละครั้งเด็กจะต้องใช้สมาธิในการทำงาน จึงเห็นได้ว่า การใช้กิจกรรมศิลปะในการปรับลดพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา สอดคล้องกับงานค้นคว้าอิสระของ (ขวัญดาว การะหงส์. 2545 : 69) ได้ศึกษาการศึกษากิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาสมาธิเด็กออทิสติก วัยก่อนประถม ศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนออทิสติก วัยก่อนประถมศึกษา อายุ 5-6 ปี จำนวน 2 คน โดยเปรียบเทียบจากระยะเวลาในการร่วมกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม ระหว่างเด็กออทิสติกทั้ง 2 คน เด็กออทิสติก 1 คนที่เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีการพัฒนาสมาธิ แต่อีก 1 คนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สมาธิไม่มีการพัฒนา และพรทิพย์ ทรัพย์สิน (2532 : 71) พบว่า 1) นักเรียนกลุ่ม

ทดลองมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการใช้กิจกรรมศิลปะลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมศิลปะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางการรับรู้ความเจริญเติบโต และการเรียนรู้ทางประสาทสัมผัส ศิลปะช่วยพัฒนาการทางด้านสังคม พัฒนาสุนทรียภาพ ฝึกสมาธิ เพราะในการทำกิจกรรมต้องใช้สมาธิในการทำงาน ลดความกระตือรือร้นและความก้าวร้าว สามารถนำไปปรับใช้ในการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้วิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้สังเกตสามคน ควรมีการตกลงในนิยามของพฤติกรรมให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้สังเกตเข้าใจพฤติกรรมตรงกันและสามารถบันทึกพฤติกรรมเป้าหมายได้ถูกต้อง

1.2 ควรมีการปฐมนิเทศนักเรียนก่อนทำการทดลองเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมศิลปะ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมศิลปะ ในโรงเรียนเรียนร่วม เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนและนักเรียนสามารถเรียนร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนได้

2.2 ควรนำกิจกรรมศิลปะเพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ไปใช้ในการลดพฤติกรรมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทอื่น ๆ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

2.3 ควรศึกษาพฤติกรรมของเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะ โดยเพิ่มระยะเวลาในแต่ละกิจกรรมให้มากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลการลดพฤติกรรมให้มากขึ้น

2.4 ควรศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ที่มีระดับความสามารถที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.
- กระทรวงศึกษาธิการ. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552 .
- ขวัญดาว การะหงส์. การศึกษากิจกรรมศิลปะเพื่อพัฒนาสมาธิเด็กออทิสติกวัยก่อนประถมศึกษา.
กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2545.
- ดารณี อุทัยรัตนกิจ และชาญวิทย์ พรนภดล. แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่อง
ทางการเรียนรู้และออทิสซึม. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยการศึกษาเพื่อเด็กที่ต้องการ
ความช่วยเหลือพิเศษ พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), 2547.
- นัยนา จันทร์เรือง. ศิลปะและศิลปะประดิษฐ์สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏ
สวนดุสิต, 2538.
- บุญเรือน ยะดอนใจ และอโรชา ธรรมศิริ. การศึกษากการใช้กิจกรรมศิลปะลดพฤติกรรมก้าวร้าวของ
เด็กพิการซ้อน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2548.
- เบญจพร ปัญญาียง. คู่มือช่วยเหลือเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์แห่งมหาวิทยาลัย, 2543 .
- เผชญิ กิจระการ. “การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา,” การวัดผล
ประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 7 : 49 – 51 ; กรกฎาคม, 2544 .
- ผดุง อารยะวิญญู. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 رأไทย เพรส, 2542.
- _____. การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว. นครปฐม : I.Q. Book Center, ม.ป.ป.
- พรทิพย์ ททรัพย์สิน. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- มณฑา ไร่ทิพย์. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการวาดภาพระบายสี โดยใช้กิจกรรมที่ฝึก
ประสาททั้งห้า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการสอนแบบกระบวนการ
กลุ่มสัมพันธ์กับการสอนตามแนวคิดของเบอร์นีย์ แมคคาธี 4 แม็ท. ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2544.
- รัตนวดี รอดภิรมย์. ศิลปะและศิลปะประดิษฐ์สำหรับเด็กปฐมวัย. อุตรธานี : สถาบันราชภัฏ
อุตรธานี, 2542.
- “ราชกิจจานุเบกษาพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ 2551,” เล่มที่ 125.
ตอนที่ 28. หน้า 18-25. 5 กุมภาพันธ์ 2551.
- ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์. สร้างลูกอัจฉริยะในสหัสวรรษใหม่. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2543.

- ศรียา นิยมธรรม. ทัศนศิลป์เพื่อการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : ไร่ไทยเพรส, 2550.
- _____. แบบตรวจสอบรายการเพื่อคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : แว่นแก้ว, 2547.
- _____. แบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.
- สิริพรรณ ตันติรัตน์ไพศาล. ศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ม.ป.ป.
- สมพร เพชรสุริยา. การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เรื่องจักรวาล และอวกาศ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- สุจิตรา สุขเกษม. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- สุนทร กระจ่ายแก้ว. การศึกษาการลดพฤติกรรมที่ไม่มีวินัยในโรงเรียนของเด็กออทิสติก โดยใช้ชุดภาพการสอน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2548.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 .
- อุดม เพชรสังหาร. “หมอบ้าน” ศิลปะกับการพัฒนาสมองมนุษย์. 1 กันยายน 2548. <<http://www.doctor.or.th/tax/2/106>> 2 เมษายน 2556.
- Heiman, G.W. Research Methods in Psychology. Boston : Houghton Mifflin, 1995.
- Kelly, Donna Darling. “An Historical Inquiry Into Children’s Drawing/art : Tracing the Genesis of the Parallel – Mirror and Window,” Uncovering The History of Children’s Drawing and Art. 59(03) : 1141 ; September, 1998.
- Kazdin, A.E. Behavior Modification in Applied Setting. Illinois : The Dorsey Prss, 1980.
- Leary, M.R. Introduction to Behavioral Research Methods. 2nd ed. Pacific Grove : Brooks/Cole, 1995.
- Leelman.R.H. Statistics and Research Design in the Behavioral Sciences. Belmont : Wadsworth, 1991.
- Shaughnessy, J.J., E.B. Zechmeister and J.S. Zechmeister. Research Methods in Psychology. 5th ed. Singapore : McGraw – Hill, 2000.
- Stocks, J.T. Introduction to Single Subject Design. 1999. <<http://www.Telnet:home.Attbi-com/-inference/ssd/issd02.htm>> 2013.

Smith, Tom E.C. and others. Teaching Students With Special Need in Inclusive Setting. New York : By Allyn and Bacon, 1998.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แผนการจัดการเรียนรู้ศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง กิจกรรมเส้นสายลายเส้น (หลากเส้นเป็นสาย) เวลา 30 นาที
สอนเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... ผู้สอน นางปัจฉิมาภรณ์ บุญศิลป์
*****

สาระสำคัญ

การนำวัสดุต่างๆ ฉีก ม้วน ขด มาสร้างสรรค์เป็นงานศิลปะเป็นการฝึกสร้างจินตนาการและฝึกสมาธิ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถฉีก ม้วน ขดวัสดุมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะได้
2. นักเรียนสามารถพัฒนาพฤติกรรมและนั่งทำกิจกรรมได้นานขึ้นอย่างน้อย 4 นาที

เนื้อหา

การนำกระดาษ หรือวัสดุต่างๆ มาม้วน ขด ฉีก ตัดทำให้เกิดเส้น รูปร่าง รูปทรง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. กระดาษ
2. ขดลวดก้ามเหยี่ยว
3. ถุงพลาสติก
4. กาว
5. ใบกิจกรรม เรื่อง เส้นสายลายเส้น (หลากเส้นเป็นสาย)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูถามนักเรียน ดังต่อไปนี้
นักเรียนรู้จักเส้นอะไรบ้าง
นักเรียนชอบเส้นไหนมากที่สุด
รอบๆ ตัวเรานักเรียนเห็นเส้นอะไรบ้าง

ขั้นสอน (20 นาที)

2. นักเรียนสังเกตวัสดุที่อยู่ในกล่องที่ครูเตรียมมา ประกอบด้วย กระดาษ ขดลวดก้ามเหยี่ยว ถุงพลาสติก
3. นักเรียนรับใบกิจกรรม เรื่อง กิจกรรมเส้นสายลายเส้น (หลากเส้นเป็นสาย)
4. นักเรียนหยิบวัสดุในกล่องที่ครูเตรียมไว้นำมา ตัด ฉีก ม้วน ขด ให้เป็นเส้นต่าง ๆ
5. นำวัสดุที่ได้จากการ ตัด ฉีก ม้วน ขด ติดกาวสร้างสรรค์เป็นผลงานตามจินตนาการ
5. นักเรียนเก็บวัสดุอุปกรณ์ ทำความสะอาดบริเวณที่ทำกิจกรรม

ขั้นสรุป (5 นาที)

6. นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน

7. นักเรียนและครู ร่วมกันชื่นชมผลงาน แล้วตัดป้ายนิเทศแสดงผลงานของนักเรียน

การวัดและประเมินผล

วิธีวัด	เครื่องมือ
สังเกต	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมไม่ตั้งใจ) 2. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ) 3. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมความอดทน) 4. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมเตอะต่อเพื่อน) 5. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมลุกจากที่นั่ง) 6. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมร้องเอะอะโวยวาย) 7. บันทึกวีดีทัศน์

ความคิดเห็นของผู้บริหาร / ผู้ตรวจ

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายปฏิญญา จันทร์ชิต)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนรัววิทยา

บันทึกผลหลังกระบวนการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้สอน
(นางปัจฉิมาภรณ์ บุญศิลป์)
...../...../.....

ใบกิจกรรม

เรื่อง กิจกรรมเส้นสายลายเส้น (หลากเส้นเป็นสาย)

คำสั่ง ให้นักเรียนตัด ฉีก ม้วน วัสดุรอบๆ ตัว แล้วนำมา สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะตามจินตนาการ ลงในกรอบที่กำหนด

แผนการจัดการเรียนรู้ศิลปะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง กิจกรรมเส้นสายลายเส้น (เส้นหลากสาย) เวลา 30 นาที
สอนเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... ผู้สอน นางปัจฉิมาภรณ์ บุญศิลป์
*****

สาระสำคัญ

ในการเขียนเส้น เราสามารถใช้ วัสดุอุปกรณ์รอบ ๆ ตัวเรา สามารถนำมาขีดเขียนทำให้เกิดเส้นต่าง ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

3. นักเรียนสามารถเขียนเส้นต่าง ๆ ด้วยวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว
4. นักเรียนสามารถพัฒนาพฤติกรรมและนั่งทำกิจกรรมได้นานขึ้นอย่างน้อย 4 นาที

เนื้อหา

เส้น มีหลายลักษณะ เช่น เส้น ตรง เส้นโค้ง เส้นหยัก

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. สีน้ำหรือสีโปสเตอร์
2. ใบกิจกรรม เรื่อง กิจกรรมเส้นสายลายเส้น (เส้นหลากสาย)
3. น้ำ
4. จานสี
5. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว เช่น กระดาษ ไม้บรรทัด ยางลบ กบเหลาดินสอ เชือก
6. กล่องใส่วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูถามนักเรียน ดังคำถามต่อไปนี้

วัสดุอุปกรณ์รอบๆ ตัวเรามีอะไรบ้าง

วัสดุอุปกรณ์ใดบ้างที่สามารถนำมาใช้แทนพู่กันเพื่อเขียนเป็นเส้นต่าง ๆ ได้

(กระดาษ ไม้บรรทัด ยางลบ กบเหลาดินสอ เชือก ฯลฯ)

5. ครูขออาสาสมัครนักเรียนเพื่อมาสาธิตขั้นตอนการเขียนเส้นด้วยวัสดุอุปกรณ์รอบ ๆ ตัว

6. นักเรียนอาสาสมัครหยิบวัสดุอุปกรณ์ที่ชอบมา 1 ชิ้น เพื่อนำมาเขียนเป็นเส้นต่างๆ แทนพู่กันในกล่องที่ครูเตรียมไว้ แล้วจุ่มสีแล้วลากให้เป็นเส้นต่างๆ ตามจินตนาการลงในกระดาษตัวอย่าง

ขั้นสอน (20 นาที)

5. นักเรียนรับใบกิจกรรม เรื่อง เส้นสายลายเส้น (เส้นหลากสาย)
6. นักเรียนสร้างสรรค์ผลงาน การเขียนเส้นต่างๆ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์รอบๆ ตัวที่
7. เมื่อสร้างสรรค์ผลงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำผลงานที่ได้ตากแดดให้แห้ง
8. นักเรียนช่วยกันเก็บและทำความสะอาดอุปกรณ์ และบริเวณทำกิจกรรม

ขั้นสรุป (เวลา 5 นาที)

9. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอผลงานของตนเองที่หน้าห้องเรียน
10. นักเรียนและ ครูร่วมกันอภิปรายและชื่นชมผลงานของนักเรียน
11. นักเรียนและครูร่วมกันติคป้ายนิเทศผลงานของนักเรียน

การวัดและประเมินผล

วิธีวัด	เครื่องมือ
สังเกต	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมไม่ตั้งใจ) 2. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ) 3. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมความอดทน) 4. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมเตะต่อยเพื่อน) 5. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมลุกจากที่นั่ง) 6. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมร้องเอะอะโวยวาย) 7. บันทึกวีดีทัศน์

ความคิดเห็นของผู้บริหาร / ผู้ตรวจ

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายปฏิญญา จันทร์ชิต)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนรั้ววิทยา

บันทึกผลหลังกระบวนการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้สอน
(นางปัจฉิมาภรณ์ บุญศิลป์)
...../...../.....

ใบกิจกรรม
เรื่อง กิจกรรมเส้นสายลายเส้น (เส้นหลากหลาย)

คำสั่ง ให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานศิลปะโดยเขียนเส้นลักษณะต่าง ๆ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์
รอบตัว ลงในกรอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ศิลปะของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง กิจกรรมหลากหลายสี (เขย่าสีมีภาพ) เวลา 30 นาที
สอนเมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... ผู้สอน นางปัจฉิมาภรณ์ บุญศิลป์
*****

สาระสำคัญ

การเขย่าสี เป็นการมือ สีและอุปกรณ์ ทำให้เกิดเส้นที่หลากหลาย เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิด
ความสนุกสนานและฝึกสมาธิ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถเขย่าสีเกิดเส้นได้
2. นักเรียนสามารถพัฒนาพฤติกรรมและนั่งทำกิจกรรมได้นานขึ้นอย่างน้อย 4 นาที

เนื้อหา

การเขย่าสี ทำให้เกิดเส้นที่หลากหลาย

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. กล้อง
2. กระดาษขาว
3. สีน้ำหรือสีโปสเตอร์
4. ลูกแก้ว 2 – 3 ลูก
5. ใบงานกิจกรรมกิจกรรมหลากหลายสี (เขย่าสีมีภาพ)
6. เพลง ชูมือ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (5 นาที)

1. นักเรียนและครู ร่วมกันร้องเพลง ชูมือ เต็มและเขย่ากล่องประกอบเสียงเพลง
2. ครูถามนักเรียน ด้วยคำถามต่อไปนี้
กล่องใบนี้เมื่อเขย่าแล้วทำให้เกิดให้สิ่งใด (เสียง)
นอกจากเสียงแล้วกล่องใบนี้เมื่อเขย่าแล้ว สามารถทำให้เกิดสิ่งใด
เมื่อสิ้นเสียงคำถาม ครูเฉลย โดยเปิดฝากล่องแล้วนำภาพผลงานที่เกิดจากการเขย่าสี

ให้นักเรียนดู

ขั้นสอน (20 นาที)

3. ครูสาธิตขั้นตอนทำกิจกรรมให้นักเรียนดู โดยมีขั้นตอนดังนี้
  - 3.1 ครูนำกล่องมาเปิดฝากล่องออก
  - 3.2 ครูหยิบกระดาษขาวแล้วม้วนกระดาษขาวลงในกล่อง โดยให้เนื้อกระดาษแนบติด
กล่อง
  - 3.3 ครูขอให้นักเรียนอาสาสมัครมาร่วมทำกิจกรรมเขย่าสีหน้าชั้นเรียน

- 3.4 นักเรียนอาสาสมัครหยดสีต่าง ๆ ลงในกระดาษขาวในกล่อง
- 3.5 นักเรียนอาสาสมัครหยิบลูกแก้วใสในกล่อง 2 - 3 ลูก แล้วปิดฝากล่อง
- 3.6 นักเรียนอาสาสมัคร เพื่อนร่วมชั้นและครู ร่วมกันร้องเพลงประกอบจังหวะการ

เขย่า

- 3.7 นักเรียนอาสาสมัครหยิบผลงานออกมาจากกล่อง
- 3.8 นักเรียนอาสาสมัครนำผลงานไปฟังให้แห้ง
4. นักเรียนทุกคนรับวัสดุอุปกรณ์มาทำกิจกรรมเขย่าสี
5. นักเรียนทุกคนปฏิบัติตามขั้นตอนการสาธิต ในใบงานกิจกรรมกิจกรรมหลากหลายสีสัน

(เขย่าสีมีภาพ)

6. นักเรียนทำความสะอาดบริเวณที่ทำกิจกรรมแล้วล้างมือ

ขั้นสรุป (5 นาที)

7. นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน
8. นักเรียนและครู ร่วมกันชื่นชมผลงาน แล้วตัดป้ายนิเทศแสดงผลงานของนักเรียน

การวัดและประเมินผล

วิธีวัด	เครื่องมือ
สังเกต	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมไม่ตั้งใจ) 2. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ) 3. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมความอดทน) 4. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมตะต๋อยเพื่อน) 5. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมลุกจากที่นั่ง) 6. แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (พฤติกรรมร้องเอะอะโวยวาย) 7. บันทึกวีดิทัศน์

ความคิดเห็นของผู้บริหาร / ผู้ตรวจ

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายปวิญญา จันทร์จิต)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนธวัชวิทยา

บันทึกผลหลังกระบวนการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้สอน

(นางปัจฉิมาภรณ์ บุญศิลป์)

...../...../.....

ใบกิจกรรม

กิจกรรมหลากหลายสี (เขย่าสีมีภาพ)

คำสั่ง ให้นักเรียนทำกิจกรรมเขย่าสี สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะตามจินตนาการลงในกรอบที่กำหนด

เพลง ชูมือ

ชูมือขึ้นไป ตรง ตรง และลดแขนลง สายเอวไปมา (ซ้ำ)
โยกไหล่แล้วไปข้างหน้า (ซ้ำ) ตามจังหวะสามช่า แล้วสายเอวแรง ๆ
ซิ่ง ซิ่ง ซิ่ง โป่ง โป่ง ซิ่ง (ซ้ำ)
ปะโล่ง ปะโล่ง ปะโล่ง โป่ง ซิ่ง
เต๋อ นาง เต๋อ เต๋อ นาง เต๋อ ติ่ง ติ่ง

ภาคผนวก ข

ผลการประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญต่อการประเมินคุณภาพของแผน
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโปรดเขียนลงในตอนท้ายของแบบประเมินนี้ เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

- 5 คะแนน เหมาะสมมากที่สุด
 4 คะแนน เหมาะสมมาก
 3 คะแนน เหมาะสมปานกลาง
 2 คะแนน เหมาะสมน้อย
 1 คะแนน เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อความ (รายการประเมิน)	ระดับความคิดเห็น				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย....	.....	.....	.....	.....	.....
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสม เข้าใจง่าย.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่างชัดเจน.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ (รายการประเมิน)	ระดับความคิดเห็น				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
4. <u>กิจกรรมการเรียนการสอน</u>					
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม...	.....	.....	.....	.....	.....
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	.....	.....	.....	.....	.....
4.5 เหมาะสมกับวัย	.....	.....	.....	.....	.....
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม	.....	.....	.....	.....	.....
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. <u>สื่อการเรียนการสอน</u>					
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้างความรู้ของผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย..	.....	.....	.....	.....	.....
6. <u>การวัดผลและประเมินผล</u>					
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้..	.....	.....	.....	.....	.....
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	.....	.....	.....	.....	.....
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ตาราง 15 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	3	4	4	3.67	0.58	มาก
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	3	3.67	0.58	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	3	5	4	4.00	1.00	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	4	4	4	4.00	0.00	มาก
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	3	4	4	3.67	0.58	มาก
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	3	5	4.00	1.00	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	3	4	4.00	1.00	มาก
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.5 เหมาะสมกับวัย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	5	3	4	4.00	1.00	มาก
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้	5	4	3	4.00	1.00	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	3	3.67	0.58	มาก
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	3	4	4	3.67	0.58	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	4	3	5	4.00	1.00	มาก
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	4	4	4	4.00	0.00	มาก
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	4	3	3.67	0.58	มาก
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	5	3	4	4.00	1.00	มาก
โดยรวม				4.29	0.75	มาก

ตาราง 16 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	5	4	4	4.33	0.58	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	3	5	4	4.00	1.00	มาก
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.5 เหมาะสมกับวัย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4	4	3	3.67	0.58	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	4	4	5	4.33	0.58	มาก
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5	3	5	4.33	1.15	มาก
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
โดยรวม				4.62	0.63	มากที่สุด

ตาราง 17 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	3	5	4	4.00	1.00	มาก
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	3	4.00	1.00	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	3	5	4.00	1.00	มาก
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	5	4	4	4.33	0.58	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	4	3	5	4.00	1.00	มาก
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	3	5	4	4.00	1.00	มาก
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	4	3	4	3.67	0.58	มาก
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	3	4	5	4.00	1.00	มาก
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
4.5 เหมาะสมกับวัย	4	5	3	4.00	1.00	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	5	3	3	3.67	1.15	มาก
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	5	4	3	4.00	1.00	มาก
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4	4	3	3.67	0.58	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	3	4	4	3.67	0.58	มาก
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	4	5	3	4.00	1.00	มาก
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	3	4	5	4.00	1.00	มาก
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	3	4	3.67	0.58	มาก
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	3	3	5	3.67	1.15	มาก
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
โดยรวม				4.05	0.80	มาก

ตาราง 18 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	3	3.67	0.58	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	4	4	4	4.00	0.00	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	4	3	4	3.67	0.58	มาก
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	4	3	4	3.67	0.58	มาก
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	4	4	4.33	0.58	มาก
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	3	4	4	3.67	0.58	มาก
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	4	5	4	4.33	0.58	มาก
4.5 เหมาะสมกับวัย	4	4	3	3.67	0.58	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	5	4	3	4.00	1.00	มาก
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	5	4	3	4.00	1.00	มาก
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4	4	3	3.67	0.58	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	4	4	4	4.00	0.00	มาก
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	4	4	3	3.67	0.58	มาก
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	3	4	5	4.00	1.00	มาก
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	3	5	4.00	1.00	มาก
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	5	4	4	4.33	0.58	มาก
โดยรวม				4.04	0.59	มาก

ตาราง 19 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
4.5 เหมาะสมกับวัย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	5	4	3	4.00	1.00	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
โดยรวม				4.72	0.56	มากที่สุด

ตาราง 20 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	3	4	3.67	0.58	มาก
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	3	4.00	1.00	มาก
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	4	5	4	4.33	0.58	มาก
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	5	4	3	4.00	1.00	มาก
4.5 เหมาะสมกับวัย	4	4	3	3.67	0.58	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	4	4	3	3.67	0.58	มาก
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4	5	3	4.00	1.00	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	3	5	4	4.00	1.00	มาก
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	3	4	4	3.67	0.58	มาก
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	3	4	3	3.33	0.58	มาก
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	3	5	3	3.67	1.15	มาก
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
โดยรวม				4.28	0.75	มาก

ตาราง 21 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	3	4	4.00	1.00	มาก
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.5 เหมาะสมกับวัย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	5	5	3	4.33	1.15	มาก
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	5	4	3	4.00	1.00	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
โดยรวม				4.63	0.63	มากที่สุด

ตาราง 22 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	5	4	4	4.33	0.58	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.5 เหมาะสมกับวัย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	5	4	3	4.00	1.00	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5	4	4	4.33	0.58	มาก
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	5	4	4	4.33	0.58	มาก
โดยรวม				4.54	0.57	มากที่สุด

ตาราง 23 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	5	4	4	4.33	0.58	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	3	5	4	4.00	1.00	มาก
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.5 เหมาะสมกับวัย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	5	4	3	4.00	1.00	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
โดยรวม				4.69	0.59	มากที่สุด

ตาราง 24 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	4	4	4	4.00	0.00	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	5	4	4	4.33	0.58	มาก
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
4.5 เหมาะสมกับวัย	4	5	4	4.33	0.58	มาก

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	4	4	5	4.33	0.58	มาก
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	5	4	3	4.00	1.00	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	4	4	4	4.00	0.00	มาก
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	4	4	4	4.00	0.00	มาก
โดยรวม				4.21	0.44	มาก

ตาราง 25 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	3	4	3.67	0.58	มาก
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	3	4	4.00	1.00	มาก
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	4	4	4	4.00	0.00	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	4	4	5	4.33	0.58	มาก
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	4	5	4.33	0.58	มาก
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
4.5 เหมาะสมกับวัย	5	3	4	4.00	1.00	มาก

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	3	5	5	4.33	1.15	มาก
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	3	5	4	4.00	1.00	มาก
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	5	4	4	4.33	0.58	มาก
โดยรวม				4.38	0.61	มาก

ตาราง 26 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	4.33	0.58	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	3	4	3.67	0.58	มาก
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	4	4	4	4.00	0.00	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	4	4	4	4.00	0.00	มาก
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	4	4	5	4.33	0.58	มาก
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.5 เหมาะสมกับวัย	4	4	4	4.00	0.00	มาก

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	4	4	4	4.00	0.00	มาก
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	4	5	4	4.33	0.58	มาก
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	4	4	4	4.00	0.00	มาก
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	4	4	4	4.00	0.00	มาก
โดยรวม				4.14	0.39	มาก

ตาราง 27 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	4	4.33	0.58	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	3	5	4.00	1.00	มาก
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	5	4	4	4.33	0.58	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	4	4	5	4.33	0.58	มาก
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	4	4	4.00	0.00	มาก
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.5 เหมาะสมกับวัย	4	4	4	4.00	0.00	มาก

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	4	5	4	4.33	0.58	มาก
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	4	5	4	4.33	0.58	มาก
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	4	4	4	4.00	0.00	มาก
โดยรวม				4.44	0.52	มาก

ตาราง 28 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	4	5	4	4.33	0.58	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	4	4	4	4.00	0.00	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	5	4	4	4.33	0.58	มาก
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	4	4.33	0.58	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	5	4	4.33	0.58	มาก
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
4.5 เหมาะสมกับวัย	5	4	4	4.33	0.58	มาก

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	4	5	4	4.33	0.58	มาก
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	4	5	4	4.33	0.58	มาก
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	4	4	4	4.00	0.00	มาก
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	4	4	4	4.00	0.00	มาก
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	4	4	5	4.33	0.58	มาก
โดยรวม				4.41	0.50	มาก

ตาราง 29 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
4.5 เหมาะสมกับวัย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	3	4	5	4.00	1.00	มาก
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	5	4	3	4.00	1.00	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
โดยรวม				4.68	0.57	มากที่สุด

ตาราง 30 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	3	4	4.00	1.00	มาก
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.5 เหมาะสมกับวัย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	5	5	3	4.33	1.15	มาก
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	5	4	3	4.00	1.00	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
โดยรวม				4.69	0.59	มากที่สุด

ตาราง 31 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	3	5	4	4.00	1.00	มาก
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	4	5	4	4.33	0.58	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	4.00	0.00	มาก
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.5 เหมาะสมกับวัย	3	5	5	4.33	1.15	มาก

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	3	5	5	4.33	1.15	มาก
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	3	4	5	4.00	1.00	มาก
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	3	5	5	4.33	1.15	มาก
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	3	4	5	4.00	1.00	มาก
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	4	5	4	4.33	0.58	มาก
โดยรวม				4.45	0.71	มาก

ตาราง 32 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
1. สาระสำคัญ						
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
1.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	3	5	4.00	1.00	มาก
1.3 มีความหมายชัดเจน เข้าใจง่าย	4	5	4	4.33	0.58	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	3	4.00	1.00	มาก
2.2 ใช้ภาษาเหมาะสมเข้าใจง่าย	4	3	5	4.00	1.00	มาก
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดอย่าง ชัดเจน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
3. สาระการเรียนรู้						
3.1 ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้	4	5	3	4.00	1.00	มาก
3.2 สอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
3.3 ระยะเวลาที่ใช้สอนเหมาะสม	4	3	5	4.00	1.00	มาก
4. กิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	3	4.00	1.00	มาก
4.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
4.3 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.4 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	4	5	3	4.00	1.00	มาก
4.5 เหมาะสมกับวัย	4	5	4	4.33	0.58	มาก

ตาราง 32 (ต่อ)

ข้อความ (รายการประเมิน)	ผู้เชี่ยวชาญ					ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	เฉลี่ย	S.D.	
4.6 เหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	4	5	4	4.33	0.58	มาก
4.7 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
4.8 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.9 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.58	มาก
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
5.3 เหมาะสมกับกิจกรรม	4	4	3	3.67	0.58	มาก
5.4 เอื้อต่อการเรียนรู้และการสร้าง ความรู้ของผู้เรียน	4	5	4	4.33	0.58	มาก
5.5 สื่อมีความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	4	4	4	4.00	0.00	มาก
6. การวัดผล และประเมินผล						
6.1 วัดได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้	4	5	3	4.00	1.00	มาก
6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4	4	3	3.67	0.58	มาก
6.3 ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	4	5	3	4.00	1.00	มาก
โดยรวม				4.18	0.66	มาก

ตาราง 33 สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

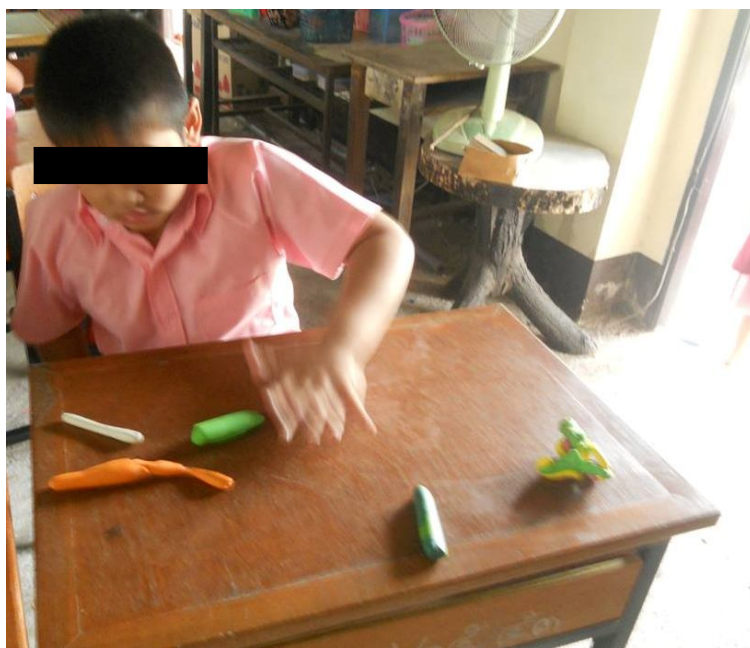
แผนที่	คะแนนเฉลี่ย	ผลการประเมิน
1	4.29	มาก
2	4.62	มากที่สุด
3	4.05	มาก
4	4.04	มาก
5	4.72	มากที่สุด
6	4.28	มาก
7	4.63	มากที่สุด
8	4.54	มากที่สุด
9	4.69	มากที่สุด
10	4.21	มาก
11	4.38	มาก
12	4.14	มาก
13	4.44	มาก
14	4.41	มาก
15	4.68	มากที่สุด
16	4.69	มากที่สุด
17	4.45	มาก
18	4.18	มาก
เฉลี่ยรวม	4.18	มาก

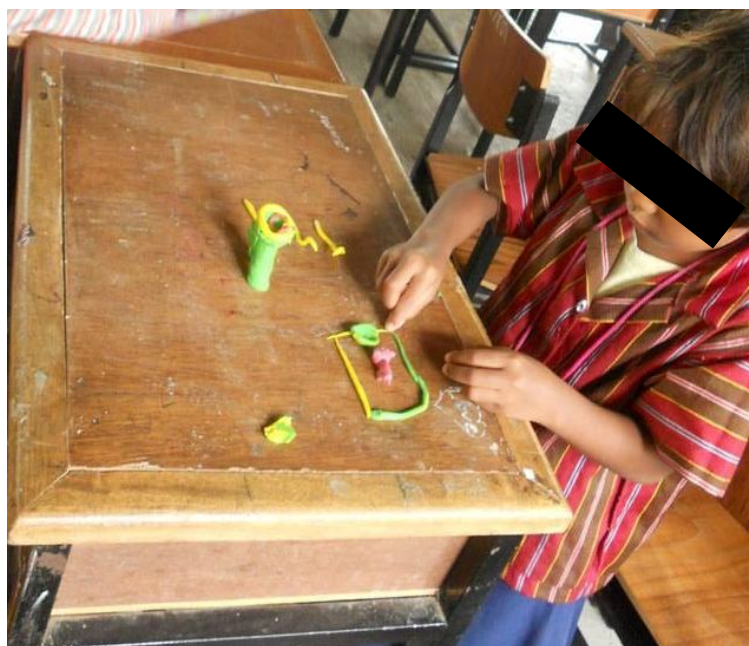
ภาคผนวก ค

ตัวอย่างภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่อง
ทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

ภาพบรรยากาศขณะทำกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1

ภาพบรรยากาศขณะทำกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2

ภาพตัวอย่างผลงานกิจกรรม ปั้น ปั้น ปั้น ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1

ภาพตัวอย่างผลงานกิจกรรม ปั้น ปั้น ปั้น ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต 3 คน (Interobserver - Reliability = IOR)

ตาราง 34 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมไม่ตั้งใจ

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	3	3	3	100	เชื่อถือได้
2	2	2	2	100	เชื่อถือได้
3	3	3	3	100	เชื่อถือได้
4	2	2	2	100	เชื่อถือได้
5	2	2	2	100	เชื่อถือได้
6	3	3	3	100	เชื่อถือได้
7	2	2	2	100	เชื่อถือได้
8	3	3	3	100	เชื่อถือได้
9	2	2	2	100	เชื่อถือได้
10	2	2	2	100	เชื่อถือได้
11	1	1	1	100	เชื่อถือได้
12	1	1	1	100	เชื่อถือได้
13	1	1	1	100	เชื่อถือได้
14	1	1	1	100	เชื่อถือได้
15	1	1	1	100	เชื่อถือได้
16	1	1	1	100	เชื่อถือได้
17	1	1	1	100	เชื่อถือได้
18	1	1	1	100	เชื่อถือได้
19	1	1	1	100	เชื่อถือได้
20	0	0	0	100	เชื่อถือได้
21	1	1	1	100	เชื่อถือได้
22	1	1	1	100	เชื่อถือได้
23	0	0	0	100	เชื่อถือได้
24	0	0	0	100	เชื่อถือได้
25	1	1	1	100	เชื่อถือได้
26	0	0	0	100	เชื่อถือได้
27	1	1	1	100	เชื่อถือได้

ตาราง 34 (ต่อ)

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	0	0	0	100	เชื่อถือได้
29	2	2	2	100	เชื่อถือได้
30	2	2	2	100	เชื่อถือได้
31	2	2	2	100	เชื่อถือได้
32	1	1	1	100	เชื่อถือได้
33	2	2	2	100	เชื่อถือได้
34	2	2	2	100	เชื่อถือได้
35	1	1	1	100	เชื่อถือได้
36	1	1	1	100	เชื่อถือได้
37	1	1	1	100	เชื่อถือได้
38	2	2	2	100	เชื่อถือได้

ตาราง 35 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมไม่อดทน

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	100	เชื่อถือได้
2	2	2	1	50	เชื่อถือไม่ได้
3	2	2	2	100	เชื่อถือได้
4	3	3	3	100	เชื่อถือได้
5	2	2	2	100	เชื่อถือได้
6	1	1	1	100	เชื่อถือได้
7	1	1	1	100	เชื่อถือได้
8	1	1	1	100	เชื่อถือได้
9	2	2	2	100	เชื่อถือได้
10	1	1	1	100	เชื่อถือได้
11	1	1	1	100	เชื่อถือได้
12	1	1	1	100	เชื่อถือได้
13	0	0	0	100	เชื่อถือได้
14	1	1	1	100	เชื่อถือได้
15	1	1	1	100	เชื่อถือได้
16	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
17	1	1	1	100	เชื่อถือได้
18	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
19	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
20	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
21	1	1	1	100	เชื่อถือได้
22	1	1	1	100	เชื่อถือได้
23	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
24	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
25	1	1	1	100	เชื่อถือได้
26	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
27	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้

ตาราง 35 (ต่อ)

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
29	2	2	2	100	เชื่อถือได้
30	1	1	1	100	เชื่อถือได้
31	1	1	1	100	เชื่อถือได้
32	1	1	1	100	เชื่อถือได้
33	2	2	2	100	เชื่อถือได้
34	1	1	1	100	เชื่อถือได้
35	1	1	1	100	เชื่อถือได้
36	1	1	1	100	เชื่อถือได้
37	1	1	1	100	เชื่อถือได้
38	1	1	1	100	เชื่อถือได้

ตาราง 36 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	3	3	3	100	เชื่อถือได้
2	3	3	3	100	เชื่อถือได้
3	2	2	2	100	เชื่อถือได้
4	4	4	4	100	เชื่อถือได้
5	4	4	4	100	เชื่อถือได้
6	3	3	3	100	เชื่อถือได้
7	3	3	3	100	เชื่อถือได้
8	3	3	3	100	เชื่อถือได้
9	4	4	4	100	เชื่อถือได้
10	5	5	5	100	เชื่อถือได้
11	1	1	1	100	เชื่อถือได้
12	1	1	1	100	เชื่อถือได้
13	0	0	0	100	เชื่อถือได้
14	0	0	0	100	เชื่อถือได้
15	0	0	0	100	เชื่อถือได้
16	0	0	0	100	เชื่อถือได้
17	0	0	0	100	เชื่อถือได้
18	1	1	1	100	เชื่อถือได้
19	1	1	1	100	เชื่อถือได้
20	1	1	1	100	เชื่อถือได้
21	1	1	1	100	เชื่อถือได้
22	0	0	0	100	เชื่อถือได้
23	0	0	0	100	เชื่อถือได้
24	1	1	1	100	เชื่อถือได้
25	0	0	0	100	เชื่อถือได้
26	1	1	1	100	เชื่อถือได้
27	0	0	0	100	เชื่อถือได้

ตาราง 36 (ต่อ)

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	0	0	0	100	เชื่อถือได้
29	2	2	2	100	เชื่อถือได้
30	2	2	1	100	เชื่อถือได้
31	2	2	2	100	เชื่อถือได้
32	1	1	1	100	เชื่อถือได้
33	1	1	1	100	เชื่อถือได้
34	1	1	1	100	เชื่อถือได้
35	2	2	2	100	เชื่อถือได้
36	2	2	2	100	เชื่อถือได้
37	2	2	2	100	เชื่อถือได้
38	2	2	2	100	เชื่อถือได้

ตาราง 37 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมลุกจากที่นั่ง

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	5	5	5	100	เชื่อถือได้
2	4	4	4	100	เชื่อถือได้
3	5	5	5	100	เชื่อถือได้
4	4	4	4	100	เชื่อถือได้
5	5	5	5	100	เชื่อถือได้
6	4	3	4	75	เชื่อถือไม่ได้
7	4	4	4	100	เชื่อถือได้
8	3	3	3	100	เชื่อถือได้
9	3	3	3	100	เชื่อถือได้
10	4	4	4	100	เชื่อถือได้
11	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
12	1	1	1	100	เชื่อถือได้
13	1	1	1	100	เชื่อถือได้
14	2	2	1	50	เชื่อถือไม่ได้
15	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
16	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
17	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
18	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
19	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
20	1	1	1	100	เชื่อถือได้
21	1	1	1	100	เชื่อถือได้
22	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
23	1	1	1	100	เชื่อถือได้
24	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
25	1	1	1	100	เชื่อถือได้
26	1	1	1	100	เชื่อถือได้
27	1	1	1	100	เชื่อถือได้

ตาราง 37 (ต่อ)

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
29	2	2	2	100	เชื่อถือได้
30	3	3	3	100	เชื่อถือได้
31	2	2	2	100	เชื่อถือได้
32	3	3	2	66.66	เชื่อถือไม่ได้
33	2	2	2	100	เชื่อถือได้
34	3	3	3	100	เชื่อถือได้
35	2	2	2	100	เชื่อถือได้
36	3	3	3	100	เชื่อถือได้
37	2	2	2	100	เชื่อถือได้
38	3	3	3	100	เชื่อถือได้

ตาราง 38 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	5	5	5	100	เชื่อถือได้
2	5	6	5	83.33	เชื่อถือได้
3	4	4	4	100	เชื่อถือได้
4	5	5	5	100	เชื่อถือได้
5	4	4	4	100	เชื่อถือได้
6	5	5	6	83.33	เชื่อถือได้
7	4	4	4	100	เชื่อถือได้
8	4	4	4	100	เชื่อถือได้
9	5	5	5	100	เชื่อถือได้
10	4	4	4	100	เชื่อถือได้
11	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
12	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
13	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
14	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
15	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
16	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
17	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
18	1	1	1	100	เชื่อถือได้
19	1	1	1	100	เชื่อถือได้
20	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
21	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
22	1	1	1	100	เชื่อถือได้
23	1	1	1	100	เชื่อถือได้
24	1	1	1	100	เชื่อถือได้
25	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
26	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
27	1	1	1	100	เชื่อถือได้

ตาราง 38 (ต่อ)

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
29	2	2	2	100	เชื่อถือได้
30	2	2	2	100	เชื่อถือได้
31	4	4	4	100	เชื่อถือได้
32	3	3	3	100	เชื่อถือได้
33	2	2	2	100	เชื่อถือได้
34	2	2	2	100	เชื่อถือได้
35	3	3	3	100	เชื่อถือได้
36	3	3	3	100	เชื่อถือได้
37	3	3	3	100	เชื่อถือได้
38	2	2	2	100	เชื่อถือได้

ตาราง 39 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	7	7	7	100	เชื่อถือได้
2	5	5	6	83.33	เชื่อถือได้
3	4	5	5	80	เชื่อถือได้
4	5	5	5	100	เชื่อถือได้
5	5	4	4	80	เชื่อถือได้
6	5	5	5	100	เชื่อถือได้
7	5	5	5	100	เชื่อถือได้
8	4	5	5	80	เชื่อถือได้
9	6	6	6	100	เชื่อถือได้
10	5	5	5	100	เชื่อถือได้
11	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
12	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
13	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
14	1	1	1	100	เชื่อถือได้
15	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
16	1	1	1	100	เชื่อถือได้
17	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
18	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
19	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
20	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
21	1	1	1	100	เชื่อถือได้
22	1	1	1	100	เชื่อถือได้
23	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
24	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
25	1	1	1	100	เชื่อถือได้
26	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
27	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้

ตาราง 39 (ต่อ)

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
29	3	3	3	100	เชื่อถือได้
30	4	3	4	75	เชื่อถือไม่ได้
31	4	4	4	100	เชื่อถือได้
32	3	3	3	100	เชื่อถือได้
33	2	2	2	100	เชื่อถือได้
34	3	3	3	100	เชื่อถือได้
35	3	3	3	100	เชื่อถือได้
36	4	4	4	100	เชื่อถือได้
37	4	4	4	100	เชื่อถือได้
38	3	3	3	100	เชื่อถือได้

ตาราง 40 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 พฤติกรรมไม่ตั้งใจ

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	4	4	4	100	เชื่อถือได้
2	5	5	5	100	เชื่อถือได้
3	5	4	5	80	เชื่อถือได้
4	4	4	4	100	เชื่อถือได้
5	4	4	4	100	เชื่อถือได้
6	5	5	5	100	เชื่อถือได้
7	5	4	4	80	เชื่อถือได้
8	5	5	5	100	เชื่อถือได้
9	5	5	5	100	เชื่อถือได้
10	5	5	5	100	เชื่อถือได้
11	1	1	1	100	เชื่อถือได้
12	1	2	2	50	เชื่อถือไม่ได้
13	1	1	1	100	เชื่อถือได้
14	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
15	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
16	1	1	1	100	เชื่อถือได้
17	1	1	1	100	เชื่อถือได้
18	1	1	1	100	เชื่อถือได้
19	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
20	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
21	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
22	1	1	1	100	เชื่อถือได้
23	1	1	1	100	เชื่อถือได้
24	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
25	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
26	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
27	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้

ตาราง 40 (ต่อ)

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
29	2	2	2	100	เชื่อถือได้
30	2	2	2	100	เชื่อถือได้
31	2	2	1	50	เชื่อถือไม่ได้
32	3	3	3	100	เชื่อถือได้
33	3	3	3	100	เชื่อถือได้
34	2	2	2	100	เชื่อถือได้
35	3	3	3	100	เชื่อถือได้
36	2	2	2	100	เชื่อถือได้
37	3	3	3	100	เชื่อถือได้
38	3	3	3	100	เชื่อถือได้

ตาราง 41 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 พฤติกรรมไม่อดทน

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	4	4	4	100	เชื่อถือได้
2	3	3	3	100	เชื่อถือได้
3	4	4	4	100	เชื่อถือได้
4	5	5	5	100	เชื่อถือได้
5	3	3	3	100	เชื่อถือได้
6	4	4	4	100	เชื่อถือได้
7	4	4	4	100	เชื่อถือได้
8	4	4	4	100	เชื่อถือได้
9	4	4	4	100	เชื่อถือได้
10	5	5	5	100	เชื่อถือได้
11	2	2	2	100	เชื่อถือได้
12	1	1	1	100	เชื่อถือได้
13	1	1	1	100	เชื่อถือได้
14	1	1	1	100	เชื่อถือได้
15	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
16	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
17	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
18	1	1	1	100	เชื่อถือได้
19	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
20	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
21	1	1	1	100	เชื่อถือได้
22	1	1	1	100	เชื่อถือได้
23	1	1	1	100	เชื่อถือได้
24	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
25	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
26	1	1	1	100	เชื่อถือได้
27	1	1	1	100	เชื่อถือได้

ตาราง 41 (ต่อ)

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
29	3	3	3	100	เชื่อถือได้
30	3	3	3	100	เชื่อถือได้
31	2	2	2	100	เชื่อถือได้
32	1	1	1	100	เชื่อถือได้
33	1	1	1	100	เชื่อถือได้
34	2	2	2	100	เชื่อถือได้
35	2	2	2	100	เชื่อถือได้
36	3	3	3	100	เชื่อถือได้
37	3	3	3	100	เชื่อถือได้
38	4	4	4	100	เชื่อถือได้

ตาราง 42 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 พฤติกรรมทำร้ายร่างกายเพื่อน

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	5	5	5	100	เชื่อถือได้
2	5	5	5	100	เชื่อถือได้
3	4	4	5	80	เชื่อถือได้
4	4	4	4	100	เชื่อถือได้
5	3	3	4	75	เชื่อถือไม่ได้
6	4	4	4	100	เชื่อถือได้
7	6	6	6	100	เชื่อถือได้
8	4	4	4	100	เชื่อถือได้
9	5	5	5	100	เชื่อถือได้
10	5	5	5	100	เชื่อถือได้
11	2	2	2	100	เชื่อถือได้
12	1	1	1	100	เชื่อถือได้
13	1	1	1	100	เชื่อถือได้
14	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
15	1	1	1	100	เชื่อถือได้
16	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
17	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
18	1	1	1	100	เชื่อถือได้
19	1	1	1	100	เชื่อถือได้
20	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
21	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
22	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
23	1	1	1	100	เชื่อถือได้
24	1	1	1	100	เชื่อถือได้
25	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
26	1	1	2	50	เชื่อถือไม่ได้
27	1	1	1	100	เชื่อถือได้

ตาราง 42 (ต่อ)

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	1	1	1	100	เชื่อถือได้
29	3	3	3	100	เชื่อถือได้
30	3	3	3	100	เชื่อถือได้
31	2	2	2	100	เชื่อถือได้
32	2	2	2	100	เชื่อถือได้
33	3	3	3	100	เชื่อถือได้
34	4	4	5	80	เชื่อถือได้
35	2	2	2	100	เชื่อถือได้
36	1	2	2	50	เชื่อถือไม่ได้
37	3	3	3	100	เชื่อถือได้
38	2	2	2	100	เชื่อถือได้

ตาราง 43 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 1 พฤติกรรมลุกจากที่นั่ง

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	3	3	3	100	เชื่อถือได้
2	3	3	3	100	เชื่อถือได้
3	4	4	4	100	เชื่อถือได้
4	4	4	4	100	เชื่อถือได้
5	5	5	5	100	เชื่อถือได้
6	6	6	6	100	เชื่อถือได้
7	5	5	5	100	เชื่อถือได้
8	5	5	5	100	เชื่อถือได้
9	6	6	6	100	เชื่อถือได้
10	4	4	4	100	เชื่อถือได้
11	1	1	1	100	เชื่อถือได้
12	1	1	1	100	เชื่อถือได้
13	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
14	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
15	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
16	1	1	1	100	เชื่อถือได้
17	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
18	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
19	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
20	1	1	1	100	เชื่อถือได้
21	1	1	1	100	เชื่อถือได้
22	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
23	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
24	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
25	1	1	1	100	เชื่อถือได้
26	1	1	1	100	เชื่อถือได้
27	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้

ตาราง 43 (ต่อ)

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
29	5	5	5	100	เชื่อถือได้
30	4	4	4	100	เชื่อถือได้
31	4	4	4	100	เชื่อถือได้
32	3	3	3	100	เชื่อถือได้
33	3	3	3	100	เชื่อถือได้
34	4	4	4	100	เชื่อถือได้
35	5	5	5	100	เชื่อถือได้
36	6	6	6	100	เชื่อถือได้
37	6	6	6	100	เชื่อถือได้
38	5	5	5	100	เชื่อถือได้

ตาราง 44 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 พฤติกรรมส่งเสียงดังในห้องเรียน

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	5	5	5	100	เชื่อถือได้
2	4	4	4	100	เชื่อถือได้
3	5	5	5	100	เชื่อถือได้
4	6	6	6	100	เชื่อถือได้
5	4	4	4	100	เชื่อถือได้
6	5	5	5	100	เชื่อถือได้
7	5	5	5	100	เชื่อถือได้
8	4	4	4	100	เชื่อถือได้
9	4	4	4	100	เชื่อถือได้
10	5	5	5	100	เชื่อถือได้
11	1	1	1	100	เชื่อถือได้
12	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
13	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
14	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
15	1	1	1	100	เชื่อถือได้
16	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
17	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
18	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
19	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
20	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
21	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
22	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
23	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
24	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
25	1	1	1	100	เชื่อถือได้
26	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
27	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้

ตาราง 44 (ต่อ)

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
29	3	3	3	100	เชื่อถือได้
30	3	3	3	100	เชื่อถือได้
31	2	2	2	100	เชื่อถือได้
32	2	2	2	100	เชื่อถือได้
33	2	2	2	100	เชื่อถือได้
34	3	3	3	100	เชื่อถือได้
35	3	3	3	100	เชื่อถือได้
36	4	4	4	100	เชื่อถือได้
37	3	3	3	100	เชื่อถือได้
38	4	4	4	100	เชื่อถือได้

ตาราง 45 ค่าเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต (Interobserver – Reliability = IOR) นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คนที่ 2 พฤติกรรมไม่เป็นระเบียบ

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	4	4	4	100	เชื่อถือได้
2	5	5	5	100	เชื่อถือได้
3	6	6	6	100	เชื่อถือได้
4	6	6	6	100	เชื่อถือได้
5	5	5	5	100	เชื่อถือได้
6	6	6	6	100	เชื่อถือได้
7	4	4	4	100	เชื่อถือได้
8	4	4	4	100	เชื่อถือได้
9	4	4	5	100	เชื่อถือได้
10	6	6	6	100	เชื่อถือได้
11	1	1	1	100	เชื่อถือได้
12	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
13	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
14	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
15	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
16	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
17	1	1	1	100	เชื่อถือได้
18	1	1	1	100	เชื่อถือได้
19	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
20	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
21	1	1	1	100	เชื่อถือได้
22	1	1	1	100	เชื่อถือได้
23	1	1	1	100	เชื่อถือได้
24	1	1	1	100	เชื่อถือได้
25	1	1	1	100	เชื่อถือได้
26	1	1	1	100	เชื่อถือได้
27	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้

ตาราง 45 (ต่อ)

ครั้งที่	ผู้สังเกต			ค่า IOR	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	0	0	0	0	เชื่อถือไม่ได้
29	4	4	4	100	เชื่อถือได้
30	3	3	3	100	เชื่อถือได้
31	4	4	4	100	เชื่อถือได้
32	3	3	3	100	เชื่อถือได้
33	2	2	2	100	เชื่อถือได้
34	3	3	3	100	เชื่อถือได้
35	4	4	4	100	เชื่อถือได้
36	5	4	4	100	เชื่อถือได้
37	5	5	5	100	เชื่อถือได้
38	4	4	4	100	เชื่อถือได้

ภาคผนวก จ
แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม
KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs)

แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม

KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs)

ส่วน ก. สำหรับผู้ตอบแบบคัดกรอง

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลผู้ตอบแบบคัดกรอง

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลนักเรียน

ชื่อผู้ตอบแบบคัดกรอง 1.....

ชื่อนักเรียน

วิชาที่สอน ภาษาไทย คณิตศาสตร์ เกิดวันที่.....ชั้น.....

ชื่อผู้ตอบแบบคัดกรอง 2..... ชื่อผู้ปกครอง

วิชาที่สอน ภาษาไทย คณิตศาสตร์ เกี่ยวข้องเป็น บิดา มารดา
ชื่อผู้ตอบแบบคัดกรอง 3..... อื่นๆ (ระบุ).....

วิชาที่สอน ภาษาไทย คณิตศาสตร์ นักเรียนเคยได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะผิดปกติ

ชื่อโรงเรียน..... เคย ได้แก่ สมาธิสั้น

อำเภอ.....จังหวัด..... บกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

วันที่ตอบแบบคัดกรอง..... บกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียน

บกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการคิดคำนวณ

ออทิสซึม

ไม่เคย

ไม่ทราบ

ส่วน ข. สำหรับผู้ประเมิน

ส่วนที่ 3 : อายุนักเรียน

ส่วนที่ 4 : เกณฑ์การแปลผลคะแนน

ปี เดือน วัน

คะแนนที่

วันที่ตอบแบบคัดกรอง .....

ADHD/ Autism/ กลุ่ม ความหมาย

วันเกิดของนักเรียน .....

LD PDDs

อายุ .....

≤ 50 ≤ 60 1 กลุ่มที่อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย

51-60 61-70 2 กลุ่มเฝ้าระวัง ติดตาม ทำซ้ำ

61-70 71-80 3 กลุ่มที่ควรได้รับการช่วยเหลือ
ด้านการศึกษา

≥ 71 ≥ 81 4 กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับ
การตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน

ส่วนที่ 5 : การแปลผลคะแนน

ผลสรุป	สมาธิสั้น (ADHD)			บกพร่องทางการเรียนรู้ (LD)			ออทิซึม (Autism/PDDs)
	ชน/วู่วาม	ขาดสมาธิ	รวม	การอ่าน	การเขียน	การคิด คำนวณ	รวม
คะแนนดิบ							
คะแนนที่							
กลุ่ม							
ข้อเสนอแนะ เพื่อการ ช่วยเหลือ							

วัตถุประสงค์ของแบบคัดกรอง KUS-S Rating Scales :

ADHD/LD/Autism (PDDs)

KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) เป็นแบบคัดกรองที่สร้างขึ้นด้วยความร่วมมือกันของ 2 หน่วยงาน คือ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา (Kasetsart University Laboratory School, Center for Educational Research and Development-KUS) และ สาขาวิชาจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล (Faculty of Medicine Siriraj Hospital-SI) เพื่อใช้ในการคัดกรองนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 อายุระหว่าง 6-13 ปี 11 เดือน ที่มีภาวะสมาธิสั้น (Attention Deficit Hyperactivity Disorder-ADHD) บกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disorders-LD) และออทิซึม (Autism and Pervasive Developmental Disorders-PDDs)

ส่วนประกอบของแบบคัดกรอง KUS-SI Rating Scales :

ADHD/LD/Autism (PDDs)

แบบคัดกรอง KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) มีข้อความที่บ่งบอกพฤติกรรมรวม 130 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 KUS-SI Rating Scales 1 : ADHD มีข้อความ 30 ข้อ ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น (ADHD)

ด้านที่ 2 KUS-SI Rating Scales 2 : LD-Reading มีข้อความ 20 ข้อ ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทาง

การเรียนรู้ด้านการอ่าน (LD-Reading Disorder)

ด้านที่ 3 KUS-SI Rating Scales 3 : LD-Written Expression มีข้อความ 20 ข้อ ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่อง

ทางการเรียนรู้ด้านการเขียน (LD-Disorder of Written Expression)

ด้านที่ 4 KUS-SI Rating Scales 4 : LD-Mathematics มีข้อความ 20 ข้อ ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่อง

ทางการเรียนรู้ด้านการคิดคำนวณ (LD-Mathematics Disorder)

ด้านที่ 5 KUS-SI Rating Scales 5 : Autism/PDDs มีข้อความ 40 ข้อ ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม

(Autism and PDDs)

คำชี้แจงการใช้แบบคัดกรอง KUS-SI Rating Scales :

ADHD/LD/Autism (PDDs)

ผู้ตอบแบบคัดกรอง และผู้ประเมิน โปรดศึกษารายละเอียดคำชี้แจงการใช้แบบคัดกรองหน้า 11 ให้เข้าใจอย่างละเอียด ก่อนตอบแบบคัดกรองเพื่อความถูกต้องของการประเมินพฤติกรรมนักเรียน

พฤติกรรมภาวะสมาธิสั้น

KUS-SI Rating Scale 1 : ADHD

คำชี้แจงการตอบแบบคัดกรอง							
<p>กรุณาให้คะแนนทุกข้อความ โดยทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวเลขที่สามารถอธิบายพฤติกรรมหรือปัญหา ได้เหมาะสมที่สุดตามที่ท่านสังเกตพบ ให้คะแนนแต่ละข้อความตามระดับความถี่ หรือความรุนแรงของพฤติกรรมหรือปัญหาที่เกิดขึ้น โดยจัดลำดับดังนี้</p> <p>ไม่เคย หมายถึง นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย ครูไม่เคยพบพฤติกรรมนี้เลย</p> <p>เล็กน้อย หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย ครูพบพฤติกรรมนี้เล็กน้อย หรือแสดงพฤติกรรม 1-2 ครั้งในช่วงเวลา 6 ชั่วโมง</p> <p>ค่อนข้างมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก ครูพบพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก หรือแสดงพฤติกรรม 3-4 ครั้ง ในช่วงเวลา 6 ชั่วโมง</p> <p>บ่อยมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก ครูพบพฤติกรรมนี้บ่อยมาก หรือแสดงพฤติกรรม 5-6 ครั้งในช่วงเวลา 6 ชั่วโมง</p>	ไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย	แสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย	แสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก		แสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก		
1. เดินไปเดินมาในเวลาเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต	0	1	2	3			
2. พุดโพล่ง ขัดจังหวะเวลาครูสอน	0	1	2	3			
3. แหย่ ล้อเลียน แก่งแย่งเพื่อน	0	1	2	3			
4. หยุกหยิก หรือขยุกขยิก อยู่ไม่สุข	0	1	2	3			
5. ใจร้อน วู่วาม	0	1	2	3			
6. มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเพื่อน	0	1	2	3			
7. เล่นแรง	0	1	2	3			
8. พุดมาก	0	1	2	3			
9. อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย	0	1	2	3			
10. ทำอะไรโดยไม่คิดก่อนทำ	0	1	2	3			
11. ซุกซน ชอบทำอะไรแผลง ๆ	0	1	2	3			
12. ไม่ยกมือขออนุญาตก่อนถามหรือตอบคำถาม	0	1	2	3			
13. รบกวนห้องเรียน	0	1	2	3			
14. ไม่รู้จักการรอคอย	0	1	2	3			
15. ส่งเสียงดังในห้องเรียน	0	1	2	3			
รวมคะแนนดิบ ชน/วู่วาม		+		+		=	

คำชี้แจงการตอบแบบคัดกรอง							
<p>กรุณาให้คะแนนทุกข้อความ โดยทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวเลขที่สามารถอธิบายพฤติกรรมหรือปัญหา ได้เหมาะสมที่สุดตามที่ท่านสังเกตพบ ให้คะแนนแต่ละข้อความตามระดับความถี่ หรือความรุนแรงของพฤติกรรมหรือปัญหาที่เกิดขึ้น โดยจัดลำดับดังนี้</p> <p>ไม่เคย หมายถึง นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย ครูไม่เคยพบพฤติกรรมนี้เลย</p> <p>เล็กน้อย หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย ครูพบพฤติกรรมนี้เล็กน้อย หรือแสดงพฤติกรรม 1-2 ครั้งในช่วงเวลา 6 ชั่วโมง</p> <p>ค่อนข้างมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก ครูพบพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก หรือแสดงพฤติกรรม 3-4 ครั้ง ในช่วงเวลา 6 ชั่วโมง</p> <p>บ่อยมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก ครูพบพฤติกรรมนี้บ่อยมาก หรือแสดงพฤติกรรม 5-6 ครั้งในช่วงเวลา 6 ชั่วโมง</p>	ไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย	แสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย	แสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก		แสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก		
16. ลืมส่งการบ้าน	0	1	2		3		
17. ไม่สนใจฟังเวลาครูสอน	0	1	2		3		
18. ทำงานช้า	0	1	2		3		
19. เหม่อ ใจลอย	0	1	2		3		
20. ทำงานสะเพร่า ไม่รอบคอบ	0	1	2		3		
21. ต้องถูกเรียกหรือกระตุ้นบ่อย ๆ เพื่อให้ทำงาน	0	1	2		3		
22. เฉื่อยชา	0	1	2		3		
23. วอกแวกง่าย	0	1	2		3		
24. ทำอะไรไม่เรียบร้อย	0	1	2		3		
25. ทำหนังสือ อุปกรณ์การเรียน หรือของใช้ส่วนตัวหาย	0	1	2		3		
26. ขาดความรับผิดชอบ	0	1	2		3		
27. ไม่จดจ่อกับงานที่กำลังทำ	0	1	2		3		
28. ช่วงความสนใจสั้น	0	1	2		3		
29. ทำงานในห้องเรียนไม่เสร็จ	0	1	2		3		
30. ไม่ทำงานส่ง	0	1	2		3		
รวมคะแนนดิบ ขาดสมาธิ			+		+		=
รวมคะแนนดิบ พฤติกรรมภาวะสมาธิสั้น (ชน/วุ่นวาย และขาดสมาธิ)							

ส่วนที่ 6 : ข้อมูลเพิ่มเติม

กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเข้าใจพฤติกรรมและการช่วยเหลือนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจงการใช้แบบตัวคัดกรอง KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs)

ส่วน ก. สำหรับผู้ตอบแบบคัดกรอง

1. ผู้ตอบแบบคัดกรอง คือ ครู/อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย และคณิตศาสตร์ อย่างน้อย 2 ท่าน ที่รู้จักนักเรียนเป็นอย่างดี หรือมีโอกาสสอนนักเรียนอย่างใกล้ชิดมาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ร่วมกันประเมินพฤติกรรมนักเรียน ดังนี้

1.1 ครู/อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย	ประเมินเฉพาะด้านที่ 1, 2, 3 และ 5
1.2 ครู/อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์	ประเมินเฉพาะด้านที่ 1, 4 และ 5
1.3 ครู/อาจารย์ผู้สอนทั้งวิชาภาษาไทย และคณิตศาสตร์	ประเมินด้านที่ 1, 2, 3, 4 และ 5

2. กรุณากรอกข้อมูลส่วนที่ 1, 2 และประเมินพฤติกรรมนักเรียนทั้ง 5 ด้าน ให้ชัดเจนและครบถ้วนตามความเป็นจริง เพื่อให้สามารถนำผลคะแนนมาวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

3. กรุณาอ่านคำชี้แจงการตอบแบบคัดกรองแต่ละด้านอย่างรอบคอบ พิจารณาทำความเข้าใจกับข้อความที่บ่งบอกพฤติกรรมรายข้อ แล้วประเมินข้อความทุกข้อให้สอดคล้องกับระดับพฤติกรรมที่ท่านสังเกตพบมากที่สุด ถ้าท่านไม่แน่ใจในข้อความใดให้รอสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเพิ่มเติมจนแน่ใจ ก่อนตัดสินใจประเมินข้อความนั้น

4. กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเข้าใจพฤติกรรมและการช่วยเหลือนักเรียนในส่วนที่ 6

ส่วน ข. สำหรับผู้ประเมิน

1. ผู้ประเมิน คือ ครู/อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา หรือนักจิตวิทยา ที่ได้รับการฝึกอบรมการใช้แบบคัดกรองจากผู้เชี่ยวชาญ

2. กำหนดอายุตามปฏิทินของนักเรียน ในส่วนที่ 3

3. กำหนดคะแนนดิบที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมนักเรียนแต่ละด้าน พร้อมบันทึกคะแนนดิบ ในส่วนที่ 5

4. นำคะแนนดิบที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมนักเรียนแต่ละด้านไปแปลงเป็นคะแนนที่ (T-Score) โดยเปิดตารางคะแนนที่ ในคู่มือการใช้แบบคัดกรอง แล้วแปลผลคะแนนแต่ละด้านว่านักเรียนอยู่กลุ่มใดตามเกณฑ์การแปลผลคะแนน ในส่วนที่ 4

5. บันทึกข้อมูลผลสรุป (คะแนนดิบ คะแนนที่ และกลุ่ม) ให้ครบทุกช่อง พร้อมกับให้ข้อเสนอแนะเพื่อการช่วยเหลือเพิ่มเติม ในส่วนที่ 5

ภาคผนวก ฉ
แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โดยใช้กิจกรรมศิลปะ

แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โดยใช้กิจกรรมศิลปะ พฤติกรรมที่สังเกต ..... ไม่ตั้งใจ.....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วบันทึกความถี่ของการเกิดพฤติกรรมลงในช่องสำหรับแต่ละช่วงเวลา

แบบบันทึกพฤติกรรมแบบช่วงเวลา						ความถี่การ แสดงพฤติกรรม
						รวม (ครั้ง)
1 แทนมีการแสดงพฤติกรรม ชื่อ-สกุล .....(คนที่ 1)						.... รวม.....ครั้ง
0 แทนไม่มีการแสดงพฤติกรรม ชื่อผู้สังเกต						
ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....						
ตั้งแต่เวลา.....น. ถึงเวลา.....น.						
					พัก	
ช่วงที่ 1 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 2 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 3 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 4 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 5 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
รวมเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม 30 นาที						

หมายเหตุ ไม่ตั้งใจ หมายถึง อาการเหม่อลอย ไม่สนใจงานที่ได้รับมอบหมาย เลิกทำงานกลางคัน
ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จล่าช้า

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
การลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โดยใช้กิจกรรมศิลปะ พฤติกรรมที่สังเกต ..... ไม่อดทน ....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วบันทึกความถี่ของการเกิดพฤติกรรมลงในช่องสำหรับแต่ละช่วงเวลา

แบบบันทึกพฤติกรรมแบบช่วงเวลา						ความถี่การ แสดงพฤติกรรม
						รวม (ครั้ง)
1 แทนมีการแสดงพฤติกรรม ชื่อ-สกุล .....(คนที่ 1)						.... รวม.....ครั้ง
0 แทนไม่มีการแสดงพฤติกรรม ชื่อผู้สังเกต						
ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....						
เวลา.....น.						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 1 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 2 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 3 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 4 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 5 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
รวมเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม 30 นาที						

หมายเหตุ ไม่อดทน หมายถึง มีพฤติกรรมแสดงอาการไม่พอใจ เมื่อตนเองไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการ ขาดความยับยั้งชั่งใจในการเล่นหรือทำงานร่วมกับผู้อื่น

.....
 .....
 .....

แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
การลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โดยใช้กิจกรรมศิลปะ พฤติกรรมที่สังเกต ..... ทำร้ายร่างกายเพื่อน....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วบันทึกความถี่ของการเกิดพฤติกรรมลงในช่องสำหรับแต่ละช่วงเวลา

แบบบันทึกพฤติกรรมแบบช่วงเวลา						ความถี่การ แสดงพฤติกรรม
						รวม (ครั้ง)
1 แทนมีการแสดงพฤติกรรม ชื่อ-สกุล .....(คนที่ 1)						.... รวม.....ครั้ง
0 แทนไม่มีการแสดงพฤติกรรม ชื่อผู้สังเกต						
ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....						
เวลา.....น.						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 1 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 2 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 3 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 4 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 5 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
รวมเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม 30 นาที						

หมายเหตุ ทำร้ายร่างกายเพื่อน หมายถึง ไม่ฟังคำสั่งครู พุดแซงขณะที่คนอื่นพูด ฝ่าฝืนคำสั่ง ละเมิดกฎเกณฑ์ของสังคม

.....
 .....
 .....

แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
การลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โดยใช้กิจกรรมศิลปะ พฤติกรรมที่สังเกต ..... พฤติกรรมลูจากที่นั่ง.....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วบันทึกความถี่ของการเกิดพฤติกรรมลงในช่องสำหรับแต่ละช่วงเวลา

แบบบันทึกพฤติกรรมแบบช่วงเวลา						ความถี่การ แสดงพฤติกรรม
						รวม (ครั้ง)
1 แทนมีการแสดงพฤติกรรม ชื่อ-สกุล .....(คนที่ 1)						.... รวม.....ครั้ง
0 แทนไม่มีการแสดงพฤติกรรม ชื่อผู้สังเกต						
ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....						
เวลา.....น.						
					พัก	
ช่วงที่ 1 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 2 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 3 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 4 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 5 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
รวมเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม 30 นาที						

หมายเหตุ ลูจากที่นั่ง หมายถึง การเดินไปมาในห้องเรียนในขณะที่ต้องทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีความจำเป็น

.....
.....
.....

แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
การลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โดยใช้กิจกรรมศิลปะ พฤติกรรมที่สังเกต ..... ส่งเสียงดังในห้องเรียน ....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วบันทึกความถี่ของการเกิดพฤติกรรมลงในช่องสำหรับแต่ละช่วงเวลา

แบบบันทึกพฤติกรรมแบบช่วงเวลา						ความถี่การ แสดงพฤติกรรม
						รวม (ครั้ง)
1 แทนมีการแสดงพฤติกรรม ชื่อ-สกุล .....(คนที่ 1)						.... รวม.....ครั้ง
0 แทนไม่มีการแสดงพฤติกรรม ชื่อผู้สังเกต						
ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....						
เวลา.....น.						
					พัก	
ช่วงที่ 1 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 2 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 3 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 4 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 5 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
รวมเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม 30 นาที						

หมายเหตุ ส่งเสียงดังในห้องเรียน หมายถึง การส่งเสียงดัง ได้เสียงผู้อื่น

.....

.....

.....

แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
การลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โดยใช้กิจกรรมศิลปะ พฤติกรรมที่สังเกต ..... ไม่เป็นระเบียบ ....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วบันทึกความถี่ของการเกิดพฤติกรรมลงในช่องสำหรับแต่ละช่วงเวลา

แบบบันทึกพฤติกรรมแบบช่วงเวลา	ความถี่การ แสดงพฤติกรรม รวม (ครั้ง)																																																																															
<p>1 แทนมีการแสดงพฤติกรรม ชื่อ-สกุล .....(คนที่ 1) 0 แทนไม่มีการแสดงพฤติกรรม ชื่อผู้สังเกต ..... ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา.....น.</p> <table style="width: 100%; text-align: center; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%; border: 1px solid black;"> </td> <td style="width: 10%; border: 1px solid black;"> </td> <td style="width: 10%; border: 1px solid black;"> </td> <td style="width: 10%; border: 1px solid black;"> </td> <td style="width: 10%; border: 1px solid black;"> </td> <td style="width: 10%; border: 1px solid black;"> </td> <td style="width: 10%; border: 1px solid black;"> </td> <td style="width: 10%; border: 1px solid black;"> </td> <td style="width: 10%; border: 1px solid black;"> </td> <td style="width: 10%; border: 1px solid black; background-color: #d9ead3;">พัก</td> </tr> <tr> <td colspan="10">ช่วงที่ 1 10 นาที (สังเกต 9 นาที พัก 1 นาที)</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black; background-color: #d9ead3;">พัก</td> </tr> <tr> <td colspan="10">ช่วงที่ 2 10 นาที (สังเกต 9 นาที พัก 1 นาที)</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black;"> </td> <td style="border: 1px solid black; background-color: #d9ead3;">พัก</td> </tr> <tr> <td colspan="10">ช่วงที่ 3 10 นาที (สังเกต 9 นาที พัก 1 นาที)</td> </tr> <tr> <td colspan="10" style="text-align: center;">รวมเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม 30 นาที</td> </tr> <tr> <td colspan="9"></td> <td style="text-align: center;">รวม.....ครั้ง</td> </tr> </table>										พัก	ช่วงที่ 1 10 นาที (สังเกต 9 นาที พัก 1 นาที)																			พัก	ช่วงที่ 2 10 นาที (สังเกต 9 นาที พัก 1 นาที)																			พัก	ช่วงที่ 3 10 นาที (สังเกต 9 นาที พัก 1 นาที)										รวมเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม 30 นาที																			รวม.....ครั้ง
									พัก																																																																							
ช่วงที่ 1 10 นาที (สังเกต 9 นาที พัก 1 นาที)																																																																																
									พัก																																																																							
ช่วงที่ 2 10 นาที (สังเกต 9 นาที พัก 1 นาที)																																																																																
									พัก																																																																							
ช่วงที่ 3 10 นาที (สังเกต 9 นาที พัก 1 นาที)																																																																																
รวมเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม 30 นาที																																																																																
									รวม.....ครั้ง																																																																							

หมายเหตุ ไม่เป็นระเบียบ หมายถึง เก็บของไม่เป็นที่ โยนของ

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โดยใช้กิจกรรมศิลปะ พฤติกรรมที่สังเกต ..... ไม่ตั้งใจ.....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วบันทึกความถี่ของการเกิดพฤติกรรมลงในช่องสำหรับแต่ละช่วงเวลา

แบบบันทึกพฤติกรรมแบบช่วงเวลา						ความถี่การ แสดงพฤติกรรม
						รวม (ครั้ง)
1 แทนมีการแสดงพฤติกรรม ชื่อ-สกุล .....(คนที่ 2)						.... รวม.....ครั้ง
0 แทนไม่มีการแสดงพฤติกรรม ชื่อผู้สังเกต						
ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....						
ตั้งแต่เวลา.....น. ถึงเวลา.....น.						
					พัก	
ช่วงที่ 1 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 2 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 3 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 4 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 5 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
รวมเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม 30 นาที						

หมายเหตุ ไม่ตั้งใจ หมายถึง อาการเหม่อลอย ไม่สนใจงานที่ได้รับมอบหมาย เลิกทำงานกลางคัน
ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จล่าช้า

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
การลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โดยใช้กิจกรรมศิลปะ พฤติกรรมที่สังเกต ..... ไม่อดทน ....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วบันทึกความถี่ของการเกิดพฤติกรรมลงในช่องสำหรับแต่ละช่วงเวลา

แบบบันทึกพฤติกรรมแบบช่วงเวลา						ความถี่การ แสดงพฤติกรรม
						รวม (ครั้ง)
1 แทนมีการแสดงพฤติกรรม ชื่อ-สกุล .....(คนที่ 2)						.... รวม.....ครั้ง
0 แทนไม่มีการแสดงพฤติกรรม ชื่อผู้สังเกต						
ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....						
เวลา.....น.						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 1 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 2 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 3 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 4 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 5 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
รวมเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม 30 นาที						

หมายเหตุ ไม่อดทน หมายถึง มีพฤติกรรมแสดงอาการไม่พอใจ เมื่อตนเองไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการ ขาดความยับยั้งชั่งใจในการเล่นหรือทำงานร่วมกับผู้อื่น

.....
 .....
 .....

แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
การลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โดยใช้กิจกรรมศิลปะ พฤติกรรมที่สังเกต ..... ทำร้ายร่างกายเพื่อน....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วบันทึกความถี่ของการเกิดพฤติกรรมลงในช่องสำหรับแต่ละช่วงเวลา

แบบบันทึกพฤติกรรมแบบช่วงเวลา						ความถี่การ แสดงพฤติกรรม
						รวม (ครั้ง)
1 แทนมีการแสดงพฤติกรรม ชื่อ-สกุล .....(คนที่ 2)						.... รวม.....ครั้ง
0 แทนไม่มีการแสดงพฤติกรรม ชื่อผู้สังเกต						
ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....						
เวลา.....น.						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 1 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 2 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 3 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 4 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 5 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
รวมเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม 30 นาที						

หมายเหตุ ทำร้ายร่างกายเพื่อน หมายถึง ไม่ฟังคำสั่งครู พุดแซงขณะที่คนอื่นพูด ฝ่าฝืนคำสั่ง ละเมิดกฎเกณฑ์ของสังคม

.....
 .....
 .....

แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
การลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โดยใช้กิจกรรมศิลปะ พฤติกรรมที่สังเกต ..... พฤติกรรมลูกลูกจากที่นั่ง.....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วบันทึกความถี่ของการเกิดพฤติกรรมลงในช่องสำหรับแต่ละช่วงเวลา

แบบบันทึกพฤติกรรมแบบช่วงเวลา						ความถี่การ แสดงพฤติกรรม
						รวม (ครั้ง)
1 แทนมีการแสดงพฤติกรรม ชื่อ-สกุล .....(คนที่ 2)						.... รวม.....ครั้ง
0 แทนไม่มีการแสดงพฤติกรรม ชื่อผู้สังเกต						
ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....						
เวลา.....น.						
					พัก	
ช่วงที่ 1 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 2 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 3 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 4 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
					พัก	
ช่วงที่ 5 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
รวมเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม 30 นาที						

หมายเหตุ ลูกจากที่นั่ง หมายถึง การเดินไปมาในห้องเรียนในขณะที่ต้องทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีความจำเป็น

.....
.....
.....

แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
การลดพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โดยใช้กิจกรรมศิลปะ พฤติกรรมที่สังเกต ..... ส่งเสียงดังในห้องเรียน ....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วบันทึกความถี่ของการเกิดพฤติกรรมลงในช่องสำหรับแต่ละช่วงเวลา

แบบบันทึกพฤติกรรมแบบช่วงเวลา						ความถี่การ แสดงพฤติกรรม
						รวม (ครั้ง)
1 แทนมีการแสดงพฤติกรรม ชื่อ-สกุล .....(คนที่ 2)						.... รวม.....ครั้ง
0 แทนไม่มีการแสดงพฤติกรรม ชื่อผู้สังเกต						
ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....						
เวลา.....น.						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 1 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 2 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 3 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 4 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
.....	.....	.....	.....	.....	พัก	
ช่วงที่ 5 5 นาที (สังเกต 5 นาที พัก 1 นาที)						
รวมเวลาที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรม 30 นาที						

หมายเหตุ ส่งเสียงดังในห้องเรียน หมายถึง การส่งเสียงดัง ได้เสียงผู้อื่น

.....

.....

.....

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ	นางปัจฉิมาภรณ์ บุญศิลป์
วันเกิด	วันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2524
สถานที่เกิด	อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 124 หมู่ที่ 8 ตำบลห้วยเหนือ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ 33140
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนชุมชน อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ 33140
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2543	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีสิริเกศ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
พ.ศ. 2546	ปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ.) สาขาวิชาทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2557	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

